

Szanowni Czytelnicy „Monitora Wołyńskiego”! Шановні читачі «Волинського монітора»!

W tym roku Polacy świętują ćwierćwiecze od czasu wielkich przemian, jakie dokonały się w Polsce w pamiętnym 1989 r. i które stały się impulsem dla innych narodów Europy Środkowo-Wschodniej pozostających, podobnie jak Polska, pod wpływem idei komunizmu.

4 czerwca 1989 r. stał się symbolem zwycięstwa idei wolności i walki o demokratyczną Polskę oraz preludium do głębokiej transformacji ustrojowej i zmian w systemie społeczno-gospodarczym kraju. Nie bez przyczyny więc rok 2014 upływa pod hasłem obchodów 25-lecia Wolności, które wraz z innymi rocznicami, jak 10-lecie członkostwa Polski w Unii Europejskiej, czy 15-lecie członkostwa w Sojuszu Północnoatlantyckim, podkreślają wagę i znaczenie wydarzeń z lata 1989 r.

Dla Polski nie był to czas stracony. Jeszcze w tym samym roku nowo wybrane władze dały wyraźny sygnał, że zainteresowane są nawiązaniem relacji dyplomatycznych ze Wspólnotami Europejskimi, dzisiejszą Unią Europejską, co potwierdziły dwa lata później swą gotowością do rozpoczęcia procesu wejścia Polski na drogę integracji europejskiej. Na początku lat 90-tych przed Polską otwarto także drzwi do Sojuszu Północnoatlantyckiego, co pozwoliło wzmocnić zdolności obronne naszego kraju oraz unowocześnić siły zbrojne, jakie stały się częścią ogólnowojennego systemu obrony. Kolejne rządy kontynuowały drogę odważnych reform politycznych, gospodarczych i społecznych, których konieczności nikt dziś nie zaprzecza.

Słodko-gorzki smak wolności, w tych pierwszych latach, przypominał nam Polakom, jak wiele dzieliło nas wówczas od wolnych narodów Europy, zarówno w warstwie ekonomicznej, jak i społecznej, czy kulturowej i jak konieczne były zdecydowane i mądre strategie budowania stabilności kraju i dobrobytu społeczeństwa. Polska odniosła sukces nie tylko w procesie kształtowania wolnorynkowej i konkurencyjnej gospodarki, ale i w budowie demokratycznego i nowoczesnego państwa prawa.

Minione 25-lecie to także czas bolesnych rozliczeń z własną historią, to okres dziejowego pojednania między narodami i budowania trwałych sojuszy opartych na wspólnych, europejskich wartościach. To także czas dojrzenia Polaków do tego, by mogli jak najpełniej korzystać z tej upragnionej i wywalczonej wolności. Dziś już nie zadajemy sobie pytania «czy wolność nadal nam smakuje?». Dziś wolność stała się nieodłącznym elementem naszego życia. I dziś nowego sensu nabiera hymn polskiej młodzieży przełomu lat 80-tych i 90-tych w wykonaniu «Chłopców z placu bronii»: «Wolność kocham i rozumiem, wolności oddać nie umiem».

Beata Brzywczy Konsul Generalny RP w Łucku

У цьому році поляки відзначають 25-річчя початку великих перетворень, що відбулись у пам'ятному 1989 році і стали імпульсом для інших народів Центрально-Східної Європи, котрі, як і Польща, перебували під впливом ідеї комунізму.

4 червня 1989 року стало символом перемоги ідеї свободи та боротьби за демократичну Польщу, а також початком глибокої трансформації державного устрою і змін у суспільно-політичній системі. Небезпідставно 2014 рік проходить під гаслом відзначення 25-річчя Свободи. Ця річниця разом з іншими, такими як 10-річчя членства Польщі у Європейському Союзі чи 15-річчя членства в Північноатлантичному Союзі, підкреслюють вагу і значення подій літа 1989 року.

Для Польщі цей час не був утраченим. Ще в тому самому році новообране керівництво держави дало виразний сигнал, що воно зацікавлене в налагодженні дипломатичних стосунків із Європейськими Спільнотами, сьогоdnішнім Європейським Союзом, що підтвердило через два роки своєю готовністю стати на шлях європейської інтеграції. На початку 90-х перед Польщею відкрились двері до Північноатлантичного Союзу, що дозволило зміцнити обороноздатність нашої країни, а також модернізувати збройні сили, котрі стали частиною загальносвітової системи оборони. Наступні уряди продовжували рухатись шляхом відважних політичних, економічних та суспільних реформ, необхідність яких сьогодні ніхто не зможе заперечити.

Солодко-гіркий смак свободи перших років пригадав нам, полякам, як багато нас тоді відділяло від вільних європейських народів у економічній, суспільній чи, навіть, у культурній сферах, і якими необхідними були рішучі та мудрі стратегії побудови стабільності в державі та добробуту суспільства. Польща досягла успіхів не тільки у процесі формування ринкової і конкурентоспроможної економіки, але й у побудові демократичної і сучасної правової держави.

Останні 25 років – це також час болісної переоцінки власної історії, це час примирення між народами і будування міцних союзів, що базуються на основі спільних європейських цінностей. Це також час дозрівання поляків до того, щоб уміти якнайкраще скористатися цією такою бажаною і здобутою у боротьбі свободою. Сьогодні ми вже не питаємо себе: «Чи й надалі відчуваємо смак свободи?». Свобода стала невід'ємним елементом нашого життя. І сьогодні по-новому звучить гімн польської молоді кінця 80-х – початку 90-х у виконанні гурту «Chłopcy z Placu Broni»: «Свободу кохаю і розумію, свободи віддати не вмію».

Beata Бжівчи Генеральний консул РП у Луцьку

Не бракувало акцентів, присвячених східному Сусіду

Nie mogło zabraknąć odwołań do wschodniego Sąsiada

сторінка 2

Стара добра школа провокацій і диверсій

Stara, dobra szkoła prowokacji i dywersji

сторінка 4

Відкриваю Волинський музей 16 червня 1929 року

Otwieram Muzeum Wołyńskie dnia 16 czerwca 1929 roku

сторінка 6

Міжнародна співпраця для осіб з особливими потребами

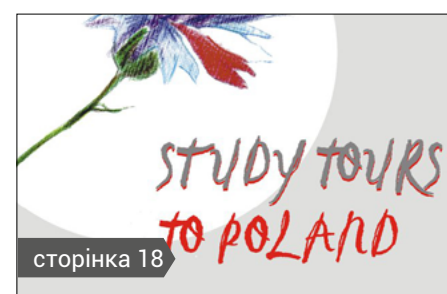
Międzynarodowa współpraca dla osób niepełnosprawnych

сторінка 10

Study Tours to Poland

для студентів вищих навчальних закладів

сторінка 18

25 lat wolności w Lublinie

Люблін. 25-річчя Свободи

4 czerwca 2014 roku Polacy obchodzili 25-lecie pierwszych częściowo wolnych wyborów do Sejmu i Senatu. Także przedstawiciele lubelskiej Solidarności nie zapomnieli o tej znacznej rocznicy i przygotowali specjalny program obchodów. Kilka przedsięwzięć nawiązywało do wydarzeń i sytuacji politycznej na Ukrainie.

Ciepły dzień, plakaty, symbole, flagi Solidarności, oficjalne przemówienia, żywe dyskusje na ulicach, radość – tak wyglądał Lublin 4 czerwca 2014 roku, podobnie, jak w 1989. Niezależny Samorządny Związek Zawodowy «Solidarność», powstały w 1980 roku, wspólnie z władzami miejskimi, przygotował program uroczystości. Na centralnym skwerze Lublina, Placu Litewskim, wywieszono płachty i plakaty upamiętniające wydarzenie, wystawiono również instalację artystyczną imitującą 170 urn wyborczych, czyli tyle, do ilu 25 lat temu mieszkańcy mogli wrzucać swoje głosy. Mają one pokazać, że sukces 4 czerwca 1989 roku to wspólna zasługa wszystkich Polaków. Na wspomnianym Placu można było również odwiedzić trolejbus wolności, w którym wyświetlano zdjęcia i filmy na temat wyborów. W innych częściach miasta zostały wystawione tablice przypominające o wydarzeniu, a lubelski ratusz organizował wystawę pt. «Droga do wolności».

Oficjalne uroczystości z udziałem władz samorządowych rozpoczęły się mszą świętą w Archikatedrze pod przewodnictwem Metropolity Lubelskiego abp. Stanisława Budzika. Następnie, na lubelskim zamku, prof. Jerzy Kłoczowski wygłosił jubileuszowy wykład. Wysłuchano również koncertu fortepianowego i wręczono odznaczenia państwowe.

W trakcie świętowania nie zabrakło atrakcji dla zwykłych obywateli. Mogli oni wziąć udział w pikniku rodzinnym, wysłuchać koncertów Lubelskiej Federacji Bardów oraz Diamantów Lublina, zapisać swoją wizję wymarzonej Polski lub wspomnienia z 1989 roku oraz sfotografować się podczas akcji Portret Mieszkańców Lublina Ad 2014. Ciekawym i popularnym pomysłem okazała się wycieczka biegowa z przewodnikiem. Śmiało przebiegli symboliczne 25 kilometrów szlakiem najważniejszych miejsc z historii miasta. Także najmłodsi nie mieli tego dnia szansy nudzić się za sprawą przygotowanych dla nich atrakcji i zabaw prowadzonych przez animatorów.

W czasie lubelskich uroczystości nie mogło zabraknąć odwołań do wschodniego Sąsiada Polski. Jako gest solidarności z Ukrainą przygotowano wystawę plakatów, rysunków, obrazków i pocztówek odwołujących się do niedawnych wydarzeń na Euromajdanie. Nosi ona nazwę «Majdan Wolności» i jest dostępna dla zwiedzających do 20 czerwca w lubelskim Domu Słów.

Znawcy tematu zastanawiali się nad polską drogą do wolności w kontekście wolności Ukrainy. Gośćmi honorowymi spotkania byli

prof. Jerzy Kłoczowski oraz Zbigniew Bujak, który wielokrotnie przebywał na Ukrainie, w tym w czasie protestów w 2004 i 2014 roku. Wykład wywołał burzliwą dyskusję, a pytaniom i sprzecznym opiniom nie było końca. Prawie każdy miał swoje zdanie na wspomniany temat, czemu dawano wyraz w czasie przeznaczonym na zadawanie pytań. Podkreślano, między innymi, wagę silnego lidera i potrzebę wyłonienia się go w ukraińskiej polityce oraz konieczność funkcjonowania inicjatywy oddolnej w formie istnienia niezależnego samorządu terytorialnego, związków zawodowych oraz organizacji pozarządowych. «Nasi koledzy Ukraińcy potrzebują czasu, by odzyskać swój kraj. (...) Majdan jest teraz, jak u nas Solidarność po Okrągłym Stole – skończyły się wybory, Janukowycz już uszedł» – stwierdził Zbigniew Bujak w trakcie swojego przemówienia. Z kolei prof. Kłoczowski głosił, iż musi nastąpić legitymizacja władzy na Ukrainie i budowa pluralizmu społecznego. Na sali wykładowej znajdowali się szczególnie goście – lekarze służący poszkodowanym na Euromajdanie.

Agnieszka BĄDER

4 червня 2014 року поляки відзначали 25-річчя перших частково вільних виборів до Сейму та Сенату. Також представники люблінської «Солідарності» не забули про цю важливу річницю і підготували спеціальну програму святкування. Кілька заходів були пов'язані із подіями та політичною ситуацією в Україні.

ку проф. Єжи Ключовський виголосив лекцію з нагоди ювілею. Тут також відбулися концерт фортеп'янової музики і вручення державних відзнак.

Під час святкових заходів організовано багато розваг для звичайних громадян. Вони могли взяти участь у сімейному пікніку, послухати концерт Люблінської федерації бардів та «Діамантів Любліна», записати своє бачення омріяної Польщі або спогади про 1989 рік, сфотографуватися під час акції «Портрет мешканців Любліна 2014 року». Цікавою та популярною ідеєю виявилася пробіжка з гідом. Сміливці подолали символічні 25 кілометрів туристичною трасою, що включала найважливіші місця в історії міста. Наймолодші теж не нудьгували, адже для них приготували розваги та ігри, які проводили аніматори.

Під час люблінських урочистостей не бракувало акцентів, присвячених східному сусіду Польщі. Як жест солідарності з Україною було організовано виставку плакатів, малюнків, картин і листівок, які стосувалися недавніх подій на Євромайдані. Вона називається «Майдан Свободи» і доступна для відвідувачів до 20 червня в люблінському Будинку слів.

Фахівці роздумували над польською дорогою до незалежності в контексті незалежності України. Почесними гістьми зустрічі були проф. Єжи Ключовський та Збігнев Буяк, який не один раз бував в Україні під час протестів 2004 та 2014 років. Лекція викликала жваву дискусію, а запитанням і суперечливим думкам не було кінця. Практично кожен мав свою думку щодо цієї теми, яку міг висловити протягом часу, відведеного на запитання. Йшлося, зокрема, про важливість сильного лідера і потребу в його появі в українському політикумі, а також про необхідність функціонування ініціативи знизу у формі незалежного територіального самоврядування, профспілок та неурядових організацій. «Наші колеги, українці, потребують часу, щоб відновити свою країну. (...) Майдан нині є таким, як наша «Солідарність» після Круглого столу. Закінчилися вибори, Януковича уже немає», – ствердив Збігнев Буяк під час свого виступу. У свою чергу, проф. Ключовський заявив, що повинна відбутися легітимізація влади в Україні і розвиток суспільного плюралізму. У лекційній аудиторії знаходилися особливі гості – лікарі, котрі допомагали постраждалим на Євромайдані.

Агнешка БОНДЕР

4 czerwca w Równem odbyła się prezentacja filmu «Dreszcze» Wojciecha Marczewskiego, a 5 czerwca został wyświetlony «Przypadek» Krzysztofa Kieślowskiego.

Po projekcjach filmowych odbyły się spotkania konsula Krzysztofa Sawickiego z odbiorcami, poświęcone przemianom w Polsce w ciągu ostatnich 25 lat, poprzedzonych powstaniem «Solidarności» i stanu wojennego. Przedmiotem obu spotkań był wielki wkład polskiego filmu, teatru, literatury czy polskiej szkoły plakatu w trudny proces wybijania się Polski na niepodległość i budowania społeczeństwa otwartego.

Konsulat pragnie wyrazić serdecznie podziękowania grupie wolontariuszy z Klubu Jazzowego «Jamm» w Równem za świetnie zorganizowane spotkania w rówieńskim klubie filmowym «Gonzo», za miłą i twórczą atmosferę.

Pokazom filmów towarzyszą wystawy «Od Solidarności do Okrągłego Stołu», wystawa plakatów «przekA-Z – sztuka znaku», autentyczne nagrania Radia Podziemnego «S», pozyskane z prywatnych archiwów dziennikarzy radiowych, m.in. zapis pierwszej audycji, nadanej w Warszawie w kwietniu 1982 r.

«Kino Wolność» jest projektem o zasięgu ogólnopolskim, w ramach którego zorganizowane zostaną wydarzenia o charakterze edukacyjno-artystycznym, łączące przeglądy filmowe, dyskusje, prelekcje, spotkania z artystami i lokalnymi liderami przemian demokratycznych w 1989 roku. Dzięki współpracy z organizacjami i instytucjami kultury za granicą projekt może mieć również zasięg międzynarodowy. Wydarzeniom realizowanym zarówno w dużych miastach, jak i w małych miejscowościach, towarzyszy ogólnopolska kampania społeczna pt. «25 lat wolnych wyborów w Polsce – Kino Wolność».

Wystawa «Od Solidarności do Okrągłego Stołu» przygotowana została przez Galerię Grafiki i Plakatu.

Wystawa prezentuje w skrócie historię ruchu «Solidarności» – od pielgrzymki Jana Pawła II, przez strajk w Stoczni Gdańskiej, wprowadzenie stanu wojennego, śmierć ks. Jerzego Popiełuszki po obrady Okrągłego Stołu. Szczególną wartość wystawy stanowią unikatowe fotografie obrad Okrągłego Stołu wykonane przez Erazma Ciołka, oddające atmosferę tamtego okresu. Wystawę uzupełniają plakaty zachęcające do udziału w pierwszych, częściowo wolnych wyborach 4 czerwca 1989 roku.

Wystawa «przekA-Z – sztuka znaku» została przygotowana przez Stowarzyszenie Edukacji i Postępu STEP w Warszawie i poświęcona 30 rocznicy powstania «Solidarności». Organizatorami wystaw na Wołyniu, poczynając od 2010 r., jest KG RP w Łucku i Związek Artystów Malarzy Wołynia.

Jak napisali pomysłodawcy wystawy, «Struktura projektu polega na [...] połączeniu edukacji historycznej, promocji ważnych rocznic, wydarzeń artystycznych i docieraniu do szerokiego spektrum odbiorców, poczynając od opiniotwórczych mediów, artystów i projektantów, aż do ludzi młodych, twórczych i poszukujących. Projekt promuje ważne polskie rocznice w związku z 30-leciem powstania «Solidarności» i nowym spojrzeniem artystów i społeczeństwa na naszą historię (1939, 1956, 1970, 1980, 1989) poprzez kolekcję 30 znakomitych polskich plakatów z lat 80., 90. i współczesnych, autorstwa wybitnych polskich artystów, takich jak: Krzysztof Baran, Czesław Bielecki, Jan Bokiewicz, Andrzej Budek, Maciej Buszewicz, Jacek Cwikła, Wiesław Gołuch, Monika Handke, Jerzy Janiszewski, Krystyna Janiszewska, Michał Jędrzak, Roman Kalarus, Piotr Młodożeniec, Leszek Nadstawny, Tomasz Sarnecki, Eugeniusz Skorwider, Eugeniusz Get Stankiewicz, Jacek Stanisławski, Henryk Tomaszewski, Waldemar Wojciechowski. [...].

KG

Wędrownie Kino Wolność Мандрівний кінотеатр Свобода

Konsulat Generalny RP w Łucku rozpoczął realizację projektu «Kino «Wolność»». Jako pierwsza placówka zagraniczna konsulat otrzymał od Fundacji Kino Polska kilkanaście polskich filmów i za zgodą organizatorów nadaliśmy wołyńskiemu projektowi nazwę «Wędrownie Kino «Wolność»». Filmy te zostaną pokazane w wielu ośrodkach łuckiego okręgu konsularnego.

Генеральне консульство РП у Луцьку розпочало реалізацію проекту «Кінотеатр «Свобода». Консульство – це перша дипломатична установа, яка отримала кільканадцять польських фільмів від Фонду «Kino Polska». Із дозволу організаторів воно надало волинському проекту назву «Мандрівний кінотеатр «Свобода». Показ фільмів відбудеться у багатьох осередках Луцького консульського округу.

4 червня у Рівному відбувся показ фільму «Озноб» Войцеха Марчевського, а 5 червня – «Випадок» Кшиштофа Кешльовського.

Після показів відбулися зустрічі консула Кшиштофа Савіцького з глядачами. Вони були присвячені змінам у Польщі протягом останніх 25 років, яким передувала поява «Солідарності» і запровадження військового стану. На обох заходах обговорювали великий внесок польського фільму, театру, літератури і польської школи плакату у складний процес здобування Польщею незалежності та побудови відкритого суспільства.

Консульство прагне подякувати групі волонтерів із джаз-клубу «Джем» у Рівному за чудову організацію зустрічі у Рівненському кіноклубі «Gonzo», за приємну і творчу атмосферу.

Покази фільмів супроводжуються виставкою «Від «Солідарності» до круглого столу», виставкою плакатів «przekA-Z – мистецтво знаку», автентичними записами підпільного радіо «S». Записи, зокрема, першої програми, яка вийшла в ефір у квітні 1982 року, надали радіожурналісти з приватних архівів.

«Кінотеатр Свобода» – це загальнопольський проект, у рамках якого відбуваються заходи освітньо-мистецького характеру. До них належать кінопокази, дискусії, лекції, зустрічі з митцями та місцевими лідерами демократичних змін у 1989 році. Завдяки співпраці з культурними організаціями та установами за кордоном проект може вийти на міжнародний рівень. Заходи, реалізація яких планується як у великих містах, так і в малих місцевостях, супроводжуватимуться загальнопольською соціальною кампанією під назвою «25 років вільних виборів у Польщі – Кінотеатр «Свобода».

Виставку «Від «Солідарності» до круглого столу» приготувала Галерея графіки та плакату. Експозиція коротко представляє історію руху

«Солідарність» – від паломництва Яна Павла II, страйку на Гданській судноверфі, запровадження військового стану, смерті о. Єжи Попелушка і до засідання Круглого столу. Особливо цінними на виставці є унікальні фотографії Круглого столу, виконані Еразмом Цьолеком, які передають атмосферу того періоду. Виставку доповнюють плакати, за допомогою котрих агітували взяти участь у перших частково вільних виборах, що відбулися 4 червня 1989 року.

Виставку «przekA-Z – мистецтво знаку» підготувало Товариство освіти та розвитку «STEP» із Варшави. Вона присвячена 30-річчю «Солідарності».

Організаторами виставок є Генеральне консульство РП у Луцьку та Волинська організація Національної спілки художників України.

Ініціатори виставки написали: «Структура проекту полягає у [...] поєднанні історичної освіти, інформування про важливі річниці, мистецьких заходів та в охопленні широкої аудиторії – від мас-медіа, що формують громадську думку, художників, проєктантів до креативних молодих людей, що знаходяться у пошуку». З огляду на 30-річчя створення «Солідарності» та новий погляд художників і громадськості на історію, проект інформує про важливі польські річниці (1939, 1956, 1970, 1980, 1989). На виставках експонуються 30 польських плакатів 80-90 років ХХ ст. та сучасних робіт авторства видатних польських художників, таких як Кшиштоф Баран, Чеслав Белецький, Ян Бокевіч, Анджей Будек, Мацей Бушевіч, Яцек Цьвікла, Веслав Голух, Моніка Хандке, Єжи Янішевський, Кристина Янішевська, Міхал Єндрчак, Роман Калярус, Пьотр Млодоженець, Лешек Надставні, Томаш Сарнецький, Еугеніуш Скорвідер, Еугеніуш Гет Станкевіч, Яцек Станішевський, Генрик Томашевський, Вальдемар Войцеховський [...].

ГК

Повołано Федерację Polskich Mediów na Wschodzie Створено Федерацію польських мас-медіа на Сході

Podczas konferencji «Polskie media na Wschodzie», która odbyła się 30 maja br. w Senacie RP, została powołana Federacja Polskich Mediów na Wschodzie.

Під час конференції «Польські медіа на Сході», яка відбулася 30 травня в Сенаті Республіки Польща, була створена Федерація польських мас-медіа на Сході.

Podczas konferencji przyjęto statut Stowarzyszenia «Federacja Polskich Mediów na Wschodzie» oraz wybrano 5-osobowy zarząd i 9-osobową radę programową. Prezesem Federacji została Dorota Jaworska, redaktor naczelna gazety «Krynica» na Ukrainie.

Nowe Stowarzyszenie ma przede wszystkim działać na rzecz rozwoju mediów polskich na Wschodzie, a także reprezentować interesy tych mediów wobec instytucji polskich, jak i krajów, w których działają. Członkowie założyciele stowarzyszenia przygotowali również stanowisko, skierowane do Ministerstwa Spraw Zagranicznych, w którym m.in. postulują, aby środki finansowe były przekazywane polonijnym mediom w styczniu każdego roku, a nie w maju, a także utworzenie dodatkowego funduszu przeznaczonego na realizację nowych inicjatyw, jak i rozszerzenie już realizowanych.

Podczas konferencji dyrektor Departamentu Współpracy z Polonią i Polakami za Granicą w Ministerstwie Spraw Zagranicznych Jacek Junosza-Kisielewski przedstawił strategię tego resortu w zakresie opieki nad mediami polskimi na Wschodzie. Omówiono także sytuację mediów polskich na Ukrainie, Białorusi i Litwie.

W konferencji wzięli udział przedstawiciele mediów polskich na Litwie, Ukrainie, Białorusi i Łotwie, instytucji państwowych i organizacji pozarządowych, a także parlamentarzysty i eksperci.

Konferencja «Polskie media na Wschodzie» odbyła się z inicjatywy Komisji Spraw Emigracji i Łączności z Polakami za Granicą, Fundacji «Wolność i Demokracja» oraz Studium Europy Wschodniej Uniwersytetu Warszawskiego.

Na podst. senat.gov.pl

Учасники конференції прийняли статут Федерації польських мас-медіа на Сході та вибрали правління (складається з п'яти осіб) і програмну раду (дев'ять осіб). Головою Федерації обрали Дороту Яворську – головного редактора видання «Крыніца», що виходить в Україні.

Федерація повинна, передусім, сприяти розвитку польських ЗМІ на Сході та представляти їхні інтереси в польських інституціях та в країнах, у яких вони діють. Засновники Федерації підготували також звернення до Міністерства закордонних справ РП, в якому, зокрема, попросили, щоб кошти для полонійної преси надавалися не в травні, а в січні кожного року, а також запропонували створити додатковий фонд, призначений як на реалізацію нових ініціатив, так і на розширення тих, що вже втілюються в життя.

Під час конференції директор Департаменту співпраці з Полонією та поляками за кордоном Міністерства закордонних справ РП Яцек Юноша-Киселевський представив стратегію діяльності цього відомства щодо польської преси на Сході. Учасники конференції обговорили також ситуацію польської преси в Україні, Білорусі та Литві.

У конференції взяли участь представники польських ЗМІ у Литві, Україні, Білорусі та Латвії, державних установ і неурядових організацій, а також парламентарі та експерти.

Конференція «Польські медіа на Сході» відбулася з ініціативи Комісії у справах еміграції та зв'язку з поляками за кордоном, Фонду «Свобода та демократія», а також Центру вивчення Східної Європи Варшавського університету.

За матеріалами senat.gov.pl

Stara, dobra szkoła prowokacji i dywersji

Rozwój wydarzeń na Ukrainie przypomina odległe w czasie zdarzenia na wschodnich terenach II Rzeczypospolitej. W latach dwudziestych ubiegłego wieku młode państwo polskie zetknęło się z metodami stosowanymi dziś przez Rosję.

Mimo klęski Armii Czerwonej w wojnie z Polską w 1920 roku, mimo podpisania rozejmu, bolszewicy nie zrezygnowali z ekspansji na zachód. Po sowieckiej stronie granicy z Polską powstały ośrodki szkolące dywersantów. Jeden z nich znajdował się w koszarach wojskowych w Mińsku Białoruskim.

Po polskiej stronie granicy najbliższym miastem były Stołpce, liczące 3 tysiące mieszkańców i 415 domów. Jego nazwa, wywodząca się prawdopodobnie od słupów (z ros. «stołbów»), wskazuje, że historia nie pierwszy raz wyznaczyła tej miejscowości rolę kresowej strażnicy. Rzeka Niemen i wielki kompleks Puszczy Nalibockiej nadawały mu naturalne walory obronne. Przetaczające się tędy fronty zostawiały ślady; Melchior Wańkowicz określał powiat stołpecki jako jeden z najuboższych w Polsce. O randze miasta decydowała jego graniczna rola.

W pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości ochronę polskiej granicy w powiecie stołpeckim powierzono kapitanowi Adamowi Pankiewiczowi, który stworzył tu Ochotniczy Batalion Straży Granicznej.

Ochrona kontrwywiadowcza granicy wymagała zaangażowania odpowiednich ludzi. W tym dziele niezwykle cenną, a także barwną postacią okazał się Sergiusz Piasecki. Ten król przemysłowego pogranicza, rezydujący w miasteczku Raków w powiecie stołpeckim, został zwierzbowany do pracy w wywiadzie. Wielokrotnie docierał do najbardziej strzeżonych rejonów sowieckiej Białorusi, przynosząc stamtąd cenne informacje o dyslokacji oddziałów Armii Czerwonej, a przede wszystkim o sztabie kierującym dywersją wobec Polski.

Infiltracja polskiego pogranicza przez bolszewickich emisariuszy była coraz silniejsza. W listopadzie 1922 roku w biały dzień został porwany i uprowadzony urzędnik stołpeckiego starostwa. Jedna z band miała wysadzić most kolejowy na Niemnie, ale akcja ta na szczęście się nie powiodła. Polscy żołnierze strzegli go skutecznie.

Sowieci dostarczali broń i materiały wybuchowe do współpracujących z nimi środowisk, głównie wiejskich. W nocy z 6 na 7 maja 1923 roku we wsi Kuczkuny zaatakowano patrol policyjny. W Załuczu – dawnym majątku poety Władysława Syrokomli – napadnięto na siedzibę nadleśnictwa, zabrano broń myśliwską i wojskową.

Przy granicy z Polską, we wsi Cimkowicze, stacjonował oddział dywersantów liczący 150 ludzi. Wobec coraz liczniejszych incydentów polska policja zorganizowała obławę, która objęła 33 wsie i miasteczka Nowogródzczyzny. Podczas rewizji u 90 osób znaleziono karabiny, rewolwery, zapalniki i granaty ręczne.

W samym tylko lipcu 1924 roku odnotowano 25 napadów.

Rankiem 4 sierpnia 1924 roku 150-osobowa banda zaatakowała Stołpce. Pierwsze serie z karabinu maszynowego padły z cmentarza katolickiego. Napastników powstrzymały strzały z karabinów. Dyżurujący w budynku starostwa urzędnik Drozdowski i dwóch woźnych ostrzelali się, przechodząc od okna do okna i stwarzając wrażenie

silnej obsady budynku. Ze względu na zagrożenie w budynku starostwa karabiny stały na korytarzu w specjalnych stojakach, gotowe do użycia.

Napastnicy zaatakowali magazyny kolejowe, bank, pocztę, dworzec kolejowy i policję. Obrabowali sklepy i mieszkania. W potyczkach zginęło sześciu policjantów i jeden urzędnik starostwa. Ciężko ranny telegrafista z dworca kolejowego zdażył powiadomić o napadzie władze w sąsiednich Baranowiczach, skąd na odsiecz wysłano oddział ułanów. Przed miastem napastnicy ostrzelali ich z broni maszynowej, mimo to ułani odebrali im dwie furmanki ze zrabowanym mieniem. Bandę wycofującą się z miasta rozproszył ogień plutonu Straży Granicznej. Ujęto dwóch jej członków. Nosili oni charakterystyczne czapki – budionówki z czerwonymi gwiazdami, będące częścią umundurowania żołnierzy Armii Czerwonej.

Oddziały wojska skutecznie odcięły bandzie drogę ucieczki. Tylko jeden z plutonów zdołał uciec za granicę, porzucając przy tym dwa karabiny maszynowe z amunicją i zagrabione mienie. Dwa pozostałe plutony dywersantów zaszyły się w lasach. W obławie ujęto dalszych sześciu napastników.

Podczas przesłuchania zatrzymani zeznali, że oddział, który napadł na Stołpce, stacjonował w koszarach wojskowych w Mińsku Białoruskim, gdzie szkolili go oficerowie Armii Czerwonej. Celem ataku było wzniesienie powstania wśród miejscowej ludności. Odjeżdżających samochodami do granicy członków oddziału odprowadzano z orkiestrą wojskową.

Większość (70%) grupy stanowili Rosjanie, reszta rekrutowała się z innych nacji. Plan napadu został opracowany w Mińsku przez sztab Zachodniego Frontu.

Po tych wydarzeniach na wschodnich rubieżach Polski rząd zdecydował o ulokowaniu w Stołpcach 150 żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza. Na granicy wzniesiono zapory z drutu kolczastego, a policję wyposażono w nowocześniejsze karabiny typu Manlicher. Wzdłuż wschodniej granicy utworzono 300 takich placówek.

Nieocenionym okazał się znowu Sergiusz Piasecki, który dokładnie rozpracował nową lokalizację dywersyjnego ośrodka szkoleniowego wyprowadzonego z Mińska. W dalszych działaniach wyręczyli polskie służby sami Rosjanie. Oddział byłych carskich oficerów palających żądzą odwetu na bolszewikach, z własnej inicjatywy przeniknął przez granicę, otoczył plac ośrodka i gdy wczesnym rankiem kursanci wybiegli na apel, dokonał z nimi skutecznego rozliczenia przy pomocy Maximów.

W swoim stylu rząd ZSRR odpowiedział na polską notę protestacyjną. Minister Cziczerin w biuletynie «ROSTA» stwierdzał, że napad na Stołpce zorganizowała... polska straż graniczna, a współdziałał z nią II Oddział Sztabu Generalnego WP. W związku z tym Rosja sowiecka postanowiła zorganizować... wielkie manewry wojskowe w pobliżu polskiej granicy, w rejonie Smoleńska.

Wiesław GAWINEK
Salon 24, Niezależne forum publicystów
Zdjęcia: <http://gawinek.salon24.pl>

Стара добра школа провокацій і диверсій

Розвиток подій в Україні нагадує віддалені у часі події у східній частині Другої Речі Посполитої. У двадцятих роках минулого століття молода польська держава зіткнулася з методами, які сьогодні використовує Росія.

Попри поразку Червоної Армії у війні з Польщею в 1920 році, попри підписання акту про мир, більшовики не відмовилися від наступу на захід. Із радянського боку польського кордону з'явилися центри підготовки диверсантів. Один із них був розташований у військових казармах у Мінську.

Із польського боку кордону найближчим містом були Столбці, де у 415 будинках проживало 3 тисячі жителів. Його назва, що, найімовірніше, була утворена від російського слова «столб», нагадує, що історія не вперше давала цій місцевості роль захисника кордону. Річка Німан і великий комплекс Налібоцької пуці дали їй природні оборонні переваги. Лінія фронту, яка проходила через містечко, не могла зникнути безслідно. Мельхіор Ванькович називав Столбецький повіт одним із найбільш небезпечних у Польщі. Значення міста визначала його прикордонна роль.

У перші роки після здобуття незалежності захист польського кордону у Столбецькому повіті було доручено капітану Адаму Панкевичу, який створив тут Добровільний прикордонний батальйон.

Контррозвідувальна оборона кордону вимагала залучення відповідних людей. У цій справі надзвичайно цінною, а також яскравою особистістю виявився Сергій П'ясецький. Цей король контр-абандного прикордоння, що проживав у містечку Раков у Столбецькому повіті, був завербований до розвідувальної роботи. Він багато разів потрапляв у найбільш захищені райони радянської Білорусі, привозячи звідти дорожню інформацію про розташування загонів Червоної Армії, а перш за все про штаб, що керував диверсіями проти Польщі.

Інфільтрація польського прикордоння більшовицькими емісарами ставала щораз сильнішою. У листопаді 1922 року серед білого дня було викрадено та вивезено чиновника Столбецького староства. Одна з місцевих банд мала підірвати залізничний міст через Німан, але, на щастя, їм не вдалося втілити план. Польські солдати пильно його охороняли.

Радянський Союз постачав зброю і вибухівку групам, здебільшого сільським, які з ним співпрацювали. У ніч з 6 на 7 травня 1923 року в селі Кучкуни відбувся напад на поліцейський патруль. У Залуччі, колишньому маєтку поета Владислава Сирокомлі, під час нальоту на будинок лісництва, зловмисники забрали мисливську і військову зброю.

Біля кордону з Польщею, у селі Тимковичі, перебував відділ диверсантів чисельністю 150 осіб. Через щораз більшу кількість інцидентів польська поліція організувала облаву, яка охопила 33 села і містечка Новогрудщини. Під час перевірки у 90 осіб було знайдено гвинтівки, револьвери, запали і ручні гранати.

Лише у липні 1924 року було зареєстровано 25 нападів.

Уранці 4 серпня 1924 року чисельністю 150 осіб банда напала на Столбці. Перші кулеметні черги загримили з католицького цвинтаря. Нападників стримували постріли з гвинтівки. Чиновник Дроздовський, що чергував у будинку місцевого староства з двома технічними працівниками, ходив від вікна до вікна, створюючи враження сильної обо-

рони будинку. З огляду на загрозу, в коридорах будинку староства на спеціальних підставках стояли готові до використання кулемети.

Банда напала на залізничні склади, банк, пошту, залізничний вокзал та поліцію, пограбувала магазини та будинки. У сутичках загинуло шестеро поліцейських і один чиновник староства. Важко поранений телеграфіст із залізничного вокзалу встиг повідомити про напад сусідні Барановичі, звідки на відсіч було відправлено відділ уланів. Перед містом нападники обстріляли їх з автоматичної зброї. Попри це уланам вдалося затримати два вози з награваним майном. Банду, що відступала від міста, розсіяв вогонь прикордонного взводу. Було затримано двох її членів. Вони мали характерні головні убори – будьонівки з червоними зірками, що були частиною військової форми Червоної Армії.

Військові відділи перекрили банді шлях втечі. Лише один взвод встиг перетнути кордон, лишаючи при цьому два кулемети з амуніцією та награване майно. Два інші взводи диверсантів зникли в лісах. Протягом облави було пімано ще шестеро нападників.

Під час допиту затримані зізналися, що загін, який напав на Столбці, перебував у військових казармах у Мінську, де диверсантів тренували офіцери Червоної Армії. Метою атаки було підбурення місцевого населення до повстання. Членів загону, що автомобілями від'їжджали за кордон, проводжали з військовим оркестром.

Більшість групи складали росіяни (70%), решту – представники інших національностей. План нападу було опрацьовано у штабі Західного фронту.

Після цих подій на східних кордонах Польщі уряд вирішив розмістити у Столбцях 150 солдат Корпусу охорони пограниччя. На кордоні було встановлено засіки з колючого дроту, а поліція була забезпечена сучасними гвинтівками Манліхер. Уздовж східного кордону було поставлено 300 таких опорних пунктів.

Знову неочікуваним скарбом виявився Сергіуш П'ясецький, який детально дослідив нове розташування диверсійного навчального центру, що був перенесений із Мінська. А в подальших діях самі росіяни виручили польські служби. Загін колишніх царських офіцерів, що понад усе прагнули помститися більшовикам, із власної ініціативи проникнув через кордон, оточив тренувальний центр, і, коли вранці курсанти вибігли на ранковий збір, розплатився з ними за допомогою «Максимів».

Уряд РСР у притаманному йому стилі відповів на польську ноту протесту. Міністр Чичерін у бюлетені «РОСТА» стверджував, що напад на Столбці організувала... польська прикордонна служба, з якою співпрацював II Відділ Генерального штабу Війська Польського. У зв'язку з цим радянська Росія вирішила організувати... масштабні військові навчання в районі Смоленська, неподалік від польського кордону.

Веслав Г'АВІНЕК
Salon 24, Незалежний форум публіцистів
Фото: <http://gawinek.salon24.pl>

Kpt. Adam Pankiewicz

Podoficerowie III Kompanii Ochotniczej Batalionu Straży Granicznej w Stołpcach, 1921 r.

Zwyzka na granicy z ZSRR w pobliżu Stołpcow.

Państwo zaczyna się od granic

Держава починається з кордонів

Korpus Ochrony Pogranicza został powołany do życia rozkazem z dnia 12 września 1924 r. Mianowany dowódcą formacji, gen. Henryk Odrowąż-Minkiewicz zwracał się w pierwszym rozkazie do żołnierzy: «Na ziemiach, umęczonych długoletnią wojną, zapanał znowuż gwałt i terror. Cichy, pracujący w pocie czoła mieszkańiec wsi i miast nie jest pewien dnia, ani godziny. W tych warunkach cała ludność Województw Kresowych spogląda na żołnierzy Korpusu Ochrony Pogranicza, jako swoich właściwych obrońców».

Корпус охорони пограниччя був створений згідно з наказом від 12 вересня 1924 року. Призначений командиром формування ген. Генрик Одровонж-Мінкевич у своєму першому наказі так звернувся до солдатів: «На землях, вимучених довготривалою війною, знову запанували злочинність і терор. Мирний житель села чи міста, котрий працює в поті чола, не може бути впевненим у наступному дні чи годині. У таких умовах усе населення кресових воєводств вважає солдатів Корпусу охорони пограниччя своїми справжніми захисниками».

Takimi słowami gen. Henryk Odrowąż-Minkiewicz opisywał sytuację na wschodnich rubieżach II Rzeczypospolitej. Miał na myśli długą granicę pomiędzy Polską a ZSRR, na której nieustannie dochodziło do starć, potyczek, a nawet regularnych bitew, pomiędzy polskim wojskiem wspieranym przez policję, a zbrojnymi bandami przychodzącymi z drugiej strony pasa granicznego.

Powyższa sytuacja stanowiła główny powód decyzji o powołaniu do życia nowej formacji: Korpusu Ochrony Pogranicza. Jej zadanie w głównej mierze miało na celu ochronę porządku na wschodniej granicy i przyległych terenach. Uznano bowiem, że jedynie zorganizowana, dobrze wyszkolona i wyposażona na sposób wojskowy formacja, będzie w stanie zaprowadzić na tym terenie ład i porządek.

Korpus Ochrony Pogranicza był formacją wojskową o rozbudowanej strukturze. Posiadał własne oddziały piechoty, saperów, kawalerii, żandarmerii, artylerii, a nawet świetnie działającą służbę wywiadowczą. Do Korpusu można było zostać przeniesionym, po odbyciu zasadniczej służby w Wojsku Polskim. Traktowano to, jako znaczny awans i nobilitację.

Była to jedyna w pełni bojowa formacja wojskowa w okresie międzywojennym. Jej żołnierze nie potrzebowali szkoleń na poligonach, oni codziennie pełnili służbę z bronią, codziennie mieli kontakt z nieprzyjacielem.

Skomplikowane stosunki narodowościowe na wschodnim pograniczu przez długi czas utrudniały żołnierzom formacji granicznych nawiązanie współpracy z miejscową ludnością. Z tego względu żołnierze KOP stanęli przed trudnym zadaniem pozyskania zaufania wśród ludności zamieszkującej pogranicze. Jedną z form przekonania do siebie mieszkańców, było organizowanie przedsięwzięć kulturalnych i oświatowych – przedstawień, koncertów, odczytów, seansów filmowych oraz budowanie bibliotek i świetlic. Orkiestry KOP często brały udział w uroczystościach religijnych różnych wyznań.

Ponadto organizowano różnego rodzaju kursy dokształcające, przede wszystkim z dziedziny rolnictwa, ale też związane z oświatą. Dużo czasu, również poza służbą, żołnierze poświęcali na pomoc społeczną. Udzielano pożyczek, pomocy lekarskiej i weterynaryjnej, włączano się w budowę budynków użyteczności publicznej i infrastruktury. Wszystkie działania, które podejmowali żołnierze KOP, z czasem zaczęły przynosić pozytywne efekty.

Do służby w KOP przyjmowani byli przede wszystkim oficerowie i podoficerowie zawodowi oraz szeregowi służby zasadniczej po odbyciu półrocznego szkolenia. Idealnymi kandydatami byli żołnierze o dobrej kondycji fizycznej, nienagannej opinii, narodowości polskiej, umiejący pisać i czytać.

Korpus pozyskiwał wyższą kadre ze szkół oficerskich poszczególnych rodzajów broni, ale kadre podoficerską szkolili sam. W tym celu 28 sierpnia 1928r. na terenie dawnej carskiej twierdzy w Osowcu sformowany zostaje Batalion Szkolny KOP, który przemianowano 28 lutego 1930 r. w Centralną Szkołę Podoficerską KOP.

W ramach mobilizacji w 1939 roku, na bazie poszczególnych brygad KOP tworzy oddziały wojska, których zadaniem jest zasilenie głównych sił skierowanych do obrony kraju. Na ich miejsce «odtwarza» się oddziały KOP z rezerw, w punktach dotychczasowego postoju. 17 września 1939 r. tylko KOP stoi na drodze Armii Czerwonej. Jednak

rozkazy są niejednoznaczne. Naczelny Wódz rozkazuje «z Sowietami nie walczyć», chyba, że w przypadku bezpośredniego ataku lub próby rozbioru. Część pododdziałów wycofuje się paląc wcześniej tajne dokumenty, a część podejmuje nierówną walkę, najczęściej pozostając na zawsze na jej polu.

21 września 1939 r. gen. Orlik-Rückemann organizuje improwizowane zgromadzenie KOP w rejonie Woli Kuchedkiej. Wtedy ma pod swoją komendą 8 700 KOP-istów. Jedynym w owym czasie celowym kierunkiem działania jest marsz pod Kock i dołączenie do Samodzielnej Grupy Operacyjnej «Polesie» gen. Franciszka Kleeberga. Po drodze dochodzi cały czas do starć z Sowietami. W dniach 29-30 września 1939 r. doszło do zainicjowanego

Orkiestra Korpusu ochrony pogranicza

przez stronę polską starcia pod Szackiem. Grupa KOP poważnie nadwyrężyła siły 52 Dywizji Strzeleckiej Armii Czerwonej. W walkach z bolszewikami zginęło około 350 polskich żołnierzy, a przeszło 900 zostało rannych. KOP stracił też sporo amunicji i kilka ciężarówek.

Dnia 30 września grupa KOP podjęła dalszy marsz w kierunku Parczewa. Przy próbie przekroczenia szosy Włodawa-Lublin w miejscowości Wytyczno doszło do walki z oddziałami pancernymi Armii Czerwonej nacierającymi od strony Włodawy. Brak amunicji i sprzętu oraz wyczerpanie żołnierzy spowodowało, że gen. bryg. Wilhelm Orlik-Rückemann zwolnił żołnierzy z przysięgi i 1 października 1939 r. rozwiązał liczące około 3 tys. żołnierzy zgromadzenie.

Oficerowie i żołnierze KOP brali udział w II wojnie światowej walcząc w różnych jednostkach polskiej armii. Wielu z nich poległo, część trafiła do niewoli sowieckiej. Osadzeni w założonych przez NKWD obozach w Ostaszkowie, Starobielsku i Kozielsku, zostali rozstrzelani wiosną 1940 r. Ich groby znajdują się w wielu miejscach, m.in. w Miednoje, Charkowie, Katyniu. Tam rozstrzelano m.in. pierwszego dowódcę KOP gen. Henryka Minkiewicza.

MW
Opracowano na podstawie: www.dobroni.pl,
www.muzeumsg.pl.

Takimi słowami gen. Henryk Odrowonj-Minkiewicz opisywał sytuację na wschodnich kordonach Drugiej Ręci Pospolitoj. Win maw na uwazj dowgij kordon miz Poldscio i CPCS, na jakomu postijno wibduwalisj suticzkj, konfliktj, a inkolj sprawnj bitwji miz ozbroionimi bandami, co przychodili z-za przykordonnoj smugi, ta poldscim wijkom, jakc djaljo razom iz poldicjo.

Taka sytuacja była główną przyczyną rishennja pro stworennja nowogo formuwannja: Korpusu ochoroni pogranniczcja. Ijogo zawdannjam була, передусім, охорона порядку на східному кордоні та прилеглий території. Було зрозуміло, що лише організоване, добре підготовлене та оснащене як військо формування буде в змозі повернути цим землям спокій та порядок.

дати присвячували соціальній допомозі. Вони надавали позики, лікарську і ветеринарну допомогу, долучалися до будівництва інфраструктури та установ, що буди потрібні громаді. Діяльність, яку вели солдати КОП, поступово починала давати позитивні результати.

На службу в КОП приймали у першу чергу професійних офіцерів, під-офіцерів та рядових після основної служби та піврічного навчання. Ідеальними кандидатами були солдати з доброю фізичною підготовкою, доброю репутацією, польської національності, що вміли читати і писати.

Керівні кадри корпус залучав з офіцерських шкіл різного типу, а під-офіцерів готував сам. Із цією метою 28 серпня 1928 року на території колишньої царської фортеці в Осовці був сформований Навчальний батальйон КОП, який 28 лютого 1930 року було перейменовано на Центральну під-офіцерську школу КОП.

У рамках мобілізації у 1939 році на базі окремих бригад Корпус охорони пограниччя утворює військові загони, завданням яких є доповнення основних сил, направлених на оборону країни. На їх місці «відновлювалися» загони КОП із резерву, на місці попередньої дислокації. 17 вересня 1939 року лише КОП стояв на шляху Червоної Армії. Однак накази були неоднозначні. Головнокомандувач наказує «з Советами не воювати», лише у випадку безпосереднього нападу або спроби роззброєння. Частина підрозділів відступає, спалюючи спочатку всі раніше таємні документи, частина приймає нерівний бій, найчастіше назавжди лишаючись на його полі.

21 вересня 1939 року ген. Орлік-Рукеманн організовує імпровізоване угруповання КОП в районі Волі Кухедської. Тоді йому вдалося зібрати під своїм командуванням 8 700 солдат. На той час єдиним напрямком діяльності був марш під Кокк і приєднання до Самостійної оперативної групи «Полісся» ген. Франциска Кліберга. По дорозі постійно відбувалися сутички з Советами. 29-30 вересня 1939 року відбулися ініційовані польською стороною сутички під Шацьком. Групі КОП вдалося завдати значних втрат 52-й стрілецькій дивізії Червоної Армії. У битвах із більшовиками загинуло близько 350 польських солдат, понад 900 було поранено. КОП втратив також багато амуніції та кілька вантажівок.

30 вересня група КОП знову розпочала марш у напрямку Парчева. Під час спроби перетину траси Влодава-Люблін у місцевості Витично відбулася битва з танковими підрозділами Червоної Армії, що наступали з боку Влодави. Через відсутність амуніції та зброї, а також через виснаження солдатів, ген. бриг. Вільгельм Орлік-Рукеманн звільнив їх від присяги і 1 жовтня 1939 року розпустив формування чисельністю близько 3 тисяч військових.

Офіцери і солдати КОП брали участь у Другій світовій війні у різних підрозділах польської армії. Багато з них загинули, частина потрапила до радянської неволі. Їх ув'язнили у створених НКВД таборах в Осташкові, Старобельську і Козельську та розстріляли весною 1940 року. Їхні могили знаходяться у багатьох місцях, зокрема у Медному, Харкові, Катині. Там було розстріляно, зокрема, першого командира КОП ген. Генрика Мінкевича.

BM
За матеріалами: www.dobroni.pl,
www.muzeumsg.pl.

Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze obchodzi 85-lecie

Волинському краєзнавчому музею – 85

Muzeum Wołyńskie w Łucku zostało oficjalnie otwarte 16 czerwca 1929 roku. Obecnie ta instytucja nazywa się Wołyńskie Muzeum Krajoznawcze. To największa i najstarsza placówka muzealna na terenie obwodu. W gromadzeniu zbiorów muzeum w okresie międzywojennym uczestniczyli m.in. Aleksander Prusiewicz, Jakub Hoffman, Adam Wojnicz, Zbigniew Rewski, Kazimierz Przemyski, Julian Nieć, Józef Edward Dutkiewicz, Tadeusz Sulimirski i Jan Fitzke.

16 червня 1929 року в Луцьку урочисто відкрили Волинський музей. Сьогодні він носить назву Волинський краєзнавчий музей. Це найбільший і найдавніший із нині діючих музеїв області. До наповнення його фондів у міжвоєнний період долучилися, зокрема, Олександр Прусевич, Якуб Гоффман, Адам Войніч, Збігнєв Ревський, Казимір Пшемиський, Юліан Нець, Йозеф Едвард Дуткевич, Тадеуш Сулімирський, Ян Фітцке.

«Otwieram Muzeum Wołyńskie dnia 16 czerwca 1929 r.» – taki napis przygotował kaligrafista strony tytułowej unikalnego dokumentu, którym jest «Księga pamiątkowa Muzeum Wołyńskiego przy Wołyńskim Towarzystwie Krajoznawczem i Opieki nad Zabytkami Przeszłości w Łucku». Możemy przypuścić, że uroczyste otwarcie Muzeum było związane z oficjalną wizytą Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Ignacego Mościckiego na Wołyniu, który musiał tylko potwierdzić swoim podpisem ten dokonany fakt. Więc w zbiorach muzeum przechowywany jest autograf Ignacego Mościckiego, trzeciego prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (1926-1939).

28 czerwca 1929 r. o szóstej wieczorem ks. Faustyn Lisicki poświęcił muzeum. Na dokumencie widnieje jego skromny podpis, z zachowanym kurtuazyjnym odstępem od podpisu prezydenta.

Następnie w dowolnej kolejności zostawiali swoje podpisy obecni na uroczystości poświęcenia. Jest tu kilkadziesiąt podpisów przedstawicieli władz Łucka w 1929 r. Wśród nich – podpis inż. Franciszka Księżopolskiego, Dyrektora Robót Publicznych na Wołyniu, prezesa Wołyńskiego Towarzystwa Krajoznawczego, który opiekował się muzeum. I tylko na końcu tej listy z autografami, na odwrocie strony tytułowej, skromne podpisy przyszłych naukowych współpracowników muzeum – nauczyciela przyrody w Gimnazjum Państwowym im. T. Kościuszki prof. Stefana Macka oraz archeologa Zygmunta Leskiego. Jest tu także podpis Aleksandra Prusiewicza – pierwszego dyrektora i kustosa Muzeum Wołyńskiego.

Aleksander Prusiewicz (ur. 21 lutego 1878, wieś Okopy, obecnie rejon borszczowski w obwodzie tarnopolskim – zm. w 1944 roku we Lwowie) – polski historyk, etnograf, przyrodnik, bibliograf, muzealnik, badacz Podola i Wołynia.

Po ukończeniu szkoły zawodowej studiował geologię na Uniwersytecie Moskiewskim, następnie pod wpływem historyka W. Kluczewskiego zainteresował się historią i etnografią oraz przeniósł się na Wydział Historyczno-Filologiczny. Studiował na uniwersytecie w latach 1900-1905. Następnie powrócił na Ukrainę. W latach 1907-1915 był głównym kustoszem Muzeum w Kamieńcu Podolskim. Uczył historii i geografii w męskim gimnazjum i innych szkołach tego miasta. W latach 1911-1916 zarządzał biblioteką i majątkiem Towarzystwa Przyrodników Podolskich. Był członkiem Podolskiego Towarzystwa Historyko-Archeologicznego. Jeszcze podczas studiów zajął się działalnością naukową. Jako jedna z pierwszych ukazała się jego praca «Историческое описание укреплений г. Каменца-Подольского» (1904), następnie – «Историко-археологические и этнографические заметки о г. Зиньков Летичевского уезда» oraz «Очерк истории местного самоуправления на Подоле». Prusiewicz ułożył «Program zbierania pisanek i haftów». Badał i zbierał eksponaty etnograficzne

prezentujące kuśnierstwo, garncarstwo, tkanie dywanów, wikliniarstwo, hafty i tkactwo, które przekazał później do Muzeum Historycznego w Kamieńcu Podolskim. Wyniki badań przedstawił w pracy «Кустарные промыслы Подольской губернии» (1916). W 1915 roku ukazała się aktualna do dziś monografia A. Prusiewicza «Kamieniec-Podolski. Szkic historyczny». W latach 1912-1915 ułożył i wydał trzy numery «Materiałów z bibliografii Podola». Praca «Historia poczty na Podolu» ukazała się w kwartalniku «Filatelista» w latach 1920-tych, kiedy Prusiewicz już wyprowadził się z Kamieńca Podolskiego.

Do tego miasta historyk już nie powrócił. Najpierw zamieszkał we Lwowie. W 1921 r. przeprowadził się do Łucka, gdzie objął stanowisko inspektora przemysłu chałupniczego na Wołyniu.

W Łucku Aleksander Prusiewicz zbiera, bada i opracowuje hafty ludowe, wyroby tkackie, garncarskie i wyroby artystyczne z drewna. Wyniki badań publikuje w polskich periodykach w pracy «Przemysł ludowy na Wołyniu». W miejscowej prasie publikowane były prace Prusiewicza pt. «Zamki i fortece na Wołyniu» (1922), «Klasztory katolickie w diecezji łuckiej» (1922), «Prahistoria Wołynia» (1926).

We wrześniu 1928 r. w Łucku odbyła się Wystawa Rolniczo-Przemysłowa, w organizacji której Prusiewicz wziął czynny udział. Eksponowano na niej wyroby 62 rzemieślników województwa wołyńskiego, które stały się podstawą dla stworzenia w Łucku Muzeum Wołyńskiego. Były to pierwsze eksponaty otwartego w 1929 r. muzeum.

Zgodnie z decyzją Wołyńskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Opieki nad Pamiątkami Przeszłości, które opiekowało się muzeum, Prusiewicz został dyrektorem i jednocześnie kustoszem muzeum. Zajmował się ulubioną sprawą, badał historyczne i etnograficzne pamiątki oraz przedmioty związane z kulturą ludową. Jako dyrektor i kustosz muzeum organizował prowadzenie ewidencji muzealiów oraz ksiąg muzealnych.

W muzeum zachowały się pierwsze kartki ewidencyjne. Na odwrocie tych kartek w 1940 roku drukowano kartki ewidencyjne Wołyńskiego Obwodowego Muzeum Krajoznawczego.

Z ksiąg inwentarzowych można dowiedzieć się, że w latach 1929-1931 Aleksander Prusiewicz przekazał muzeum, ponad 300 eksponatów archeologicznych, ponad 20 egzemplarzy naczyń (talerze, kubki, czajniki, spodki) z Baranówki i Horodnicy, kilkanaście eksponatów numizmatycznych, kafle, wojskowe artefakty (kula, strzemię), dwa fragmenty ozdób z pochówku Adama Kisiela ze wsi Niskienicze, które do tej pory są przechowywane w muzeum.

Konflikt między Towarzystwem Krajoznawczym a Prusiewiczem doprowadził do zwolnienia go z zajmowanego stanowiska 9 listopada 1932 roku.

Aleksander Prusiewicz przeprowadził się do Lwowa. Przez dłuższy czas nie miał pracy, ale kontynuował zbieranie przedmiotów bytu i

Волинський музей на території замку (фот. А. Лукашевський)

«Otwieram Muzeum Wołyńskie dnia 16 czerwca 1929 r.» – taki napis przygotował kaligrafista strony tytułowej unikalnego dokumentu, którym jest «Księga pamiątkowa Muzeum Wołyńskiego przy Wołyńskim Towarzystwie Krajoznawczem i Opieki nad Zabytkami Przeszłości w Łucku», a третьому Президенту Речі Посполитої Ігнацію Мосціцькому, до офіційного візиту на Волинь якого, треба думати, приурочили відкриття Музею, залишилося своїм підписом ствердити цей доконаний факт. Отож, крім усього іншого, у фондах музею зберігається автограф Ігнація Мосціцького, третього президента Речі Посполитої (1926-1939 рр.).

28 червня 1929 року о шостій годині вечора освячення Музею здійснив ксьондз Фаустин Лісіцький (він теж залишив скромний автограф на шанобливій відстані від президентового).

А далі в довільному порядку залишали свої підписи присутні при освяченні. Їх, підписів владної верхівки Луцька на 1929 рік, – кілька десятків. Серед них – автограф інженера Францішка Ксенжопольського, директора Волинської дирекції громадських робіт, голови Волинського краєзнавчого товариства, під опікою якого знаходився музей. І лише в кінці параду парафів (розчерків), на звороті титульного листа, скромні підписи майбутніх наукових співробітників музею: природознавця, професора державної гімназії Стефана Мацка і археолога Зигмунда Леського. Тут також підпис Олександра Прусевича, першого директора і кустоша Волинського музею.

Олександр Прусевич (21 лютого 1878, село Окопи, нині Борщівського району Тернопільської області – 1944, Львів) – польський історик, етнограф, природознавець, бібліограф, музеєзнавець, дослідник Поділля та Волині.

Після закінчення реального училища вступив на геологічний факультет Московського університету, пізніше перейшов на історико-філологічний, захопившись під впливом відомого історика В. Ключевського історією, етнографією. Здобуття вищої освіти припало на 1900-1905 рр. Потім Олександр Прусевич повернувся в Україну. У 1907-1915 роках був головним охоронцем Кам'янець-Подільського давньосховища, викладав історію та географію в чоловічій гімназії та школах міста, крім того, з 1911 до 1916 року завідував бібліотекою й фондами Товариства подільських природодослідників і любителів природи. Став дійсним членом Подільського церковного історико-археологічного товариства. Ще з часу навчання в університеті активно долучився до наукової діяльності. Одним з перших було дослідження «Историческое описание укреплений г. Каменца-Подольского» (1904), невдовзі по тому – «Историко-археологические и этнографические заметки о г. Зиньков Летичевского уезда» та «Очерк истории местного самоуправления на Подоле». Склад «Програму для збирання писанок і вишивок». Вивчав і активно збирав етнографічні матеріали в галузях кушнірства, гончарства, килимарства, лозоплетіння, вишивки і ткацтва. Зібрані ма-

теріали передав до Кам'янець-Подільського історичного музею, а результати досліджень вилились у збірку «Кустарные промыслы Подольской губернии» (1916). У 1915 році вийшла монографія О. Прусевича «Kamieniec-Podolski. Szkic historyczny», яка не втратила актуальності й досі. У 1912-1915 рр. склав і опублікував три випуски «Матеріалів з бібліографії Поділля». Історичне дослідження «Історія пошти на Поділлі» опубліковане у львівському кварталнику «Filatelista» у 1920-х роках, коли Прусевич у Кам'янці вже не жив.

Вийшовши з Кам'янця назавжди, О. Прусевич зупинився спочатку у Львові. У 1921 році переїхав до Луцька, де зайняв посаду інспектора кустарних промислів на Волині.

У Луцьку О. Прусевич збирає, вивчає і науково опрацьовує зразки народних вишивок і ткацтва, гончарства і художньої обробки дерева. Результатом стала праця «Народні промисли Волині», яка друкувалась у польськомовних періодичних виданнях. У місцевій пресі публікувались підготовлені О. Прусевичем праці «Замки і фортеці на Волині» (1922), «Кляштори католицькі в нинішньому Луцьку» (1922), «Передісторія Волині» (1926).

У вересні 1928 року в Луцьку відбулась Рілляничо-промислова ній, в організації і проведенні якої О. Прусевич узяв активну участь. На виставці експонувалися вироби 62 народних майстрів Волинського воєводства. Ця виставка стала основою для створення Волинського музею в Луцьку, урочисто відкритого 16 червня 1929 року, а багато предметів з виставки – першими експонатами музею.

За рішенням Товариства краєзнавців і охорони пам'яток минулого, під опікою якого знаходився музей, Олександра Миколайовича Прусевича було призначено керівником з одночасним виконанням обов'язків kustosa (хранителя) музею. Він продовжує займатись улюбленою справою, вивчає пам'ятки з різних ділянок історії, етнографії, народно-побутової культури. Як директор музею з обов'язками кустоша організовує обліково-хранительську галузь музейної діяльності.

Збереглися перші Інвентарні картки Волинського музею. На звороті в 1940 році друкували інвентарні картки «Волинського Обл. Краєведческого музея».

Інвентарі свідчать: у 1929-31 роках Олександр Прусевич передав до музею понад 300 предметів археології, понад 20 предметів посуду (тарілки, чашки, чайники, блюдця) з Баранівки й Городниці; кільканадцять нумізматичних пам'яток; кахлі; предмети військового спорядження (куля, стремено); два фрагменти прикрас з поховання Адама Кисіля з Низкинич, які й досі зберігаються у фондах музею.

Незгоди і суперечності між Товариством краєзнавців і О. Прусевичем призвели до того, що 9 листопада 1932 року останнього звільнили з посади.

Олександр Прусевич переїхав до Львова. Довгий час був без постійного місця роботи, продовжував займатись улюбленою справою: збирав предмети побуту й етнографії з Галиць-

етнографії на terenie Galicyjskiego Podkarpacia. W 1933 roku przekazał swoją kolekcję Muzeum Grodów Czerwieńskich pod warunkiem, że do końca życia będzie kustoszem działu etnografii tej placówki z odpowiednim wynagrodzeniem miesięcznym. N. Morelowski w pracy «Hafty ludowe Wołynia» (Rocznik Wołyński, m. VII, c. 280-363), wspomina, że Prusiewicz przygotował do publikacji opartą na bogatym materiale dokumentalnym pracę o ludowych ornamentach południowo-wschodniej i naddnieprzańskej Ukrainy. Przypuszczamy, że ta praca była podstawą jego monografii «Hafty ludowe na Ukrainie» – pracy doktorskiej, wysłanej do Komitetu ds. Wyższej Szkoły w Moskwie i tam zagubionej.

W 1944 roku Aleksander Prusiewicz popełnił samobójstwo. Prawdopodobną przyczyną samobójczej śmierci były trudne warunki życia.

Чинний udział в творенні Музеум Wołyńskiego брали:

Jakub Hoffman (1896-1964) – działacz społeczny, historyk, naukowiec i pedagog, badacz przeszłości Wołynia, prezes Zarządu Wołyńskiego Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego (1928-1935), jeden ze współzałożycieli Wołyńskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk (WTPN) w Łucku (1935), redaktor «Polskiego Słownika Biograficznego» (1935-1938), redaktor i wydawca «Rocznika Wołyńskiego» (do 1939 r. ukazało się 8 tomów). Mecenat. Jego kolekcja odznaczeń wojskowych oraz znaczków okresu I wojny światowej do dziś jest eksponowana w Wołyńskim Muzeum Krajoznawczym. Przypuszczamy, że kolekcja pisanek, o której skąpo informują książki inwentarzowe okresu międzywojennego, też należała do Jakuba Hoffmana.

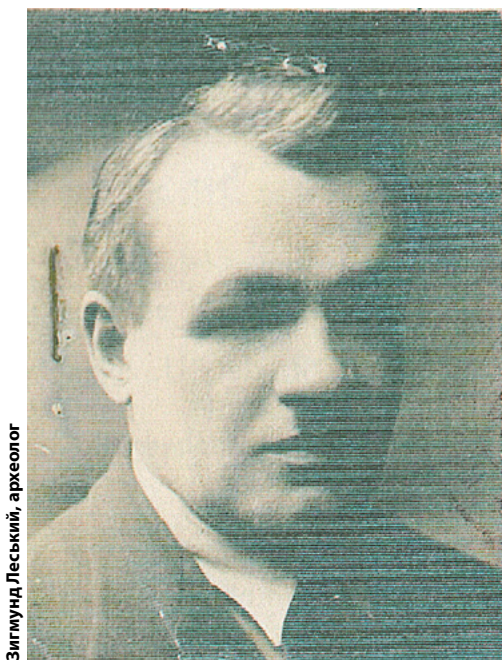
Adam Wojnicz (1864-1955) – łucki lekarz i krajoznawca, autor monografii «Łuck na Wołyniu. Opis historyczno-fizjograficzny» (1922). W 1927 roku uczestniczył w założeniu Wołyńskiego Towarzystwa Krajoznawczego i Opieki nad Zabytkami Przeszłości, w 1929 – Muzeum Wołyńskiego, a od 1930 – Towarzystwa Popierania Przemysłu Ludowego. Z 1935 r. był członkiem Towarzystwa Przyjaciół Nauk.

Zbigniew Rewski (1905-1989) – historyk, restaurator i badacz zabytków architektury na Wołyniu. W 1938-1939 był wykładowcą na kursie przewodników po Łucku, zorganizowanym przez Polskie Towarzystwo Krajoznawcze. Był członkiem kolegium redakcyjnego miesięcznika «Ziemia Wołyńska», poświęconego kulturalnym i krajoznawczym kwestiom Wołynia.

Kazimierz Przemyski (1882-1941) – pedagog i paleontolog, badacz przeszłości Wołynia. Od września 1929 r. uczył geografii w Gimnazjum Państwowym im. T. Kościuszki w Łucku. Jednocześnie do końca 1929 r. czasowo pełnił obowiązki dyrektora Muzeum Wołyńskiego (według informacji syna – Władysława Przemyskiego, Warszawa). Był czynnym członkiem WTPN, jego rady naukowej. Razem z Janem Fitzke, Zbigniewem Leskim

i Stefanem Macką jeździł w ekspedycjach po Wołyniu. Mecenat. Przekazał muzeum wiele przyrodniczych, archeologicznych o paleontologicznych eksponatów.

Julian Nieć (1908-1939) – historyk, bibliograf, naukowiec. Od lipca 1937 r. był kierownikiem Biblioteki Publicznej w Łucku. Jeden ze współzałożycieli WTPN w Łucku, jego sekretarz

Зігмунд Леський, археолог

naukowy. Przyjaźnił się z Janem Fitzke. Razem uczestniczyli w wielu wyprawach. Mecenat. Podarował muzeum wiele zdjęć o charakterze etnograficznym.

Znane są także nazwiska działaczy polskiej kultury, którzy pracowali w Muzeum Wołyńskim w pierwszych latach jego istnienia.

Ich wkład w rozwój muzeum potwierdzają wpisy w księgach inwentarzowych, prowadzonych w okresie międzywojennym. Są wśród nich:

Józef Edward Dutkiewicz (1903-1968) – w latach 1932-1935 pełnił w Łucku obowiązki konserwatora zabytków i kierownika Działu Sztuki w Wołyńskim Urzędzie Wojewódzkim. Mecenat. Przekazał muzeum numizmatyczną kolekcję XVI-XIX wieku – kilkadziesiąt polskich, rosyjskich, niemieckich oraz węgierskich monet.

Tadeusz Sulimirski (1898-1983) – wybitny polski archeolog. Na zaproszenie WTPN w latach 1937-1938 profesor Sulimirski z inicjatywy Jana Fitzke i przy pomocy Juliana Niecia razem ze studentami i współpracownikami Uniwersytetu Jagiellońskiego prowadził badania archeologiczne na Wołyniu: kurhany w Komarowie powiatu łuckiego i Buchowie powiatu krzemienieckiego (1937), w Zaborolu w powiecie rówieńskim i Majdanie Mokwińskim

kiego Прикарпаття. У 1933 році передав свою величезну колекцію музею Червентських гордів з умовою, що до кінця життя буде хранителем відділу етнографії цієї установи з відповідною місячною платнею. Н. Морельовський у праці «Народна вишивка Волині» («Hafty ludowe Wołynia», Rocznik Wołyński, m. VII, c. 280-363) згадує, що О. Прусевич підготував до

Олександр Прусевич, перший директор і куратор Волинського музею

друку працю на багатому документальному матеріалі, яка стосується народної орнаментики південно-східних земель і наддніпрянської України. Треба думати, ця праця лягла в основу його монографії «Народна вишивка в Україні» – дисертації на здобуття вченого ступеня, надісланій у Всесоюзний комітет у справах вищої школи у Москві, і там загубленої.

Важкі умови життя спонукали врешті О. Прусевича до самогубства. Це сталося у 1944 році.

Дійову участь у створенні Волинського музею брали:

Якуб Гоффман (1896-1964) – громадський діяч, історик, науковець і педагог, дослідник Волині; голова Волинського округу Польської вчительської спілки (1928 – 1935), один із засновників і організаторів Волинського товариства приятелів науки (ВТПН) в Луцьку (1935), редактор «Польського словника біографічного» (1935-1938), редактор і видавець «Рочніка Волинського» (до 1939 року випустив вісім томів). Меценат. Його колекція військових нагород, значків і знаків періоду Першої світової війни і досі експонується і зберігається у ВКМ. Імовірно, колекція писанок, про яку є скупа інформація в інвентарних книгах польського періоду, теж належала Я. Гоффману.

Адам Войніч (1864-1955) – луцький лікар і краєзнавець, автор монографії «Луцьк на Волині. Історико-фізіографічний опис» (1922).

У 1927 році брав участь у створенні Волинського товариства краєзнавства та опіки над пам'ятками минулого, у 1929 р. – Волинського музею, а з 1930 – Товариства по підтримці народних промислів. Із 1935 р. – член Волинського Товариства Приятелів Наук.

Збігнєв Ревський (1905-1989) – історик минулого, реставратор пам'яток культури, дослідник архітектурних пам'яток Волині. У 1938-1939 рр. викладав на курсах Польського краєзнавчого товариства по підготовці екскурсоводів по Луцьку; був членом редакційного комітету місячника «Земля Волинська», присвяченого культурним і краєзнавчим справам Волині.

Казимір Пшемиский (1882-1941) – педагог і paleontolog, дослідник Волині. З вересня 1929 року викладав географію в державній гімназії ім. Костюшка в Луцьку, одночасно до кінця 1929 року тимчасово виконуючи обов'язки директора Волинського музею (за інформацією сина, Владислава Пшемиского, Варшава). Активний член ВТПН, його наукової ради. Разом із Я. Фітцке, З. Леським, С. Мацьком брав участь у багатьох експедиціях по Волині. Меценат. Передав до музею багато природничих, археологічних, paleontologicznych матеріалів.

Юліан Нець (1908-1939) – історик, бібліограф, науковець. Із липня 1937 р. – керівник Публічної бібліотеки в Луцьку. Один із засновників ВТПН у Луцьку, його науковий секретар. Товаришував з Я. Фітцке, разом брали участь у багатьох експедиціях. Меценат. Подарував музею багато світлин етнографічного характеру.

Відомі прізвища діячів польської культури, які стояли біля витоків Волинського музею.

Їхній внесок у розвиток музею підтверджено записами в Інвентарних книгах польського періоду. Серед них:

Йозеф Едвард Дуткевич (1903-1968). У 1932-35 рр. в Луцьку виконував обов'язки консерватора пам'яток старовини і керівника відділу мистецтв у Волинському воєводському уряді. Меценат. До музею передав нумизматичну колекцію XVI-XIX ст. – кілька десятків монет Польщі, Росії, Німеччини, Угорщини.

Тадеуш Сулімський (1898-1983) – видатний польський археолог. На запрошення Волинського товариства приятелів науки в 1937-38 рр. професор Сулімський з ініціативи Яна Фітцке з допомогою Юліана Неця разом зі студентами і співробітниками Ягеллонського університету у Кракові проводив розвідки на Волині: курган в Комарові Луцького і курган в Бухлові Кременецького повіту (1937); в Заборолі Рівненського і Майдані Моквинському Костопільського повіту (1938). До фондів музею передав кілька сотень неолітичних пам'яток.

Серед інших – Анджеевський і Марковський, які передали колекції монет XVI – XIX ст., Вітвіцький, Годлевський, Клінг, Штейнгель, Войцехівський, Зволінський, Пашкевич, По-

Приміщення музею у 30-х рр. (нині вул. Б. Хмельницького, 12)

Ян Фітцке, археолог

Стефан Мацко природодослідник

меморіальна дошка Яну Фітцке

Ігнатій Мосціцький. Третій президент Речі Посполитої у 1926 - 1939 рр.

в повіcie kostopolskim (1938). Do zbiorów muzeum przekazał kilkaset pamiątek z okresu neolitu.

Wśród innych – Andrzejewski i Markowski, którzy przekazali kolekcje monet XVI-XIX wieku, oraz Witwicki, Godlewski, Kling, Steingel, Wojciechowski, Zwoliński, Paszkiewicz, Podgórski – to nazwiska, które są najczęściej spotykane w księgach inwentarzowych.

Kto pełnił funkcje dyrektora muzeum (jednocześnie kustosza) w latach 1932-1936, po przeprowadzeniu się Aleksandra Prusiewicza do Lwowa, trudno powiedzieć ze względu na brak informacji.

W księgach inwentarzowych w latach 1929-1934 często można spotkać nazwisko Bednarskiego – osoby, która przekazywała do zbiorów muzealnych pamiątki przeszłości – pojedyncze eksponaty oraz całe kolekcje.

Na szczególną uwagę zasługują przedmioty sztuki dekoracyjnej i stosowanej XIX – początku XX wieku – naczynia porcelanowe i fajansowe; talerze i talerzyki, spodki, tace, filiżanki ze spodkami, kielichy, tace dla owoców, salaterki, kufle, kubku, imbryki, naczynia do mleka, sosu, maselniczki, cukierniczki, kałamarze, wazy do zupy. Zostały one wyprodukowane w manufakturach o szerokiej geografii. Były to m.in. manufaktury w Baranówce i Cmilowie, Połonnem i Romanówce, Sławucie i Biłotynie, Korcu i Petersburgu, fabryki Kuzniecowa i Gardnera, Hirsfelda w Baraszkach i Zusmana w Horodnicy. Dwie butelki ze szkła hutniczego do dziś są eksponowane na jednej z wystaw muzealnych. Kolekcja liczyła około 100 przedmiotów.

Jeszcze większa ze względu na liczbę eksponatów była kolekcja numizmatyczna przekazana przez Bednarskiego. Znalazły się w niej skarby Antoninusa Piusa (81 eksponatów), Marka Aureliusza (80), Hadrian (20), Faustyna (11), Kommodusa (26), Crispinusa Augusta (11), Faustyna Augusta (23), Lucjusza Werusa (15 denarów); pojedyncze monety Septymiusza Sewera, Karakalli, Nerwy, Sabiny Augusty, Trajana, Domicjana, Wespazjana, Nerona (denar z lat 145-161). Wśród przekazanych przez Bednarskiego bizantyjskich monet było także kilka ze złota.

29 grudnia Bednarski przekazał order «Virtuti Militari» z roku 1831, czyli z okresu powstania listopadowego. 15 kwietnia 1933 roku – plakietkę z portretem Józefa Piłsudskiego, Krzyż św. Jerzego (Rosja), żetony i znaczki z okresu I wojny światowej. W sumie kolekcja polskich, austriackich, włoskich, francuskich i niemieckich medali liczyła 30 eksponatów.

Od sierpnia 1936 r. naukowym pracownikiem Muzeum Wołyńskiego był Jan Ficzke.

Jego głównym zajęciem była archeologia. Od początku 1937 roku objął stanowisko kustosza, stał na czele działu numizmatycznego i kierował także muzeum.

Jan Józef Ficzke – to główny kustosz Muzeum Wołyńskiego w latach 1937-1939. był badaczem prahistorii Wołynia i archeologiem. Urodził się 12 stycznia 1909 roku w Gdowie (powiat myślenicki, województwo krakowskie). Archeologią pasjonował się już od czasów gimnazjalnych. Uczestniczył w badaniach archeologicznych w powiecie sandomierskim, często był w Muzeum Archeologicznym w Krakowie. W

latach 1929-1933 studiował na Uniwersytecie Jagiellońskim. Tematem jego pracy magisterskiej był «Neolit w jaskiniach krakowskich». Od 1930 Jan Ficzke – członek Polskiego Towarzystwa Archeologicznego i współredaktor czasopism: «Przegląd archeologiczny» i «Z głębi wieków». Często uczestniczył w badaniach archeologicznych i publikował dużo prac naukowych.

Jan Ficzke – młody, energiczny i bardzo aktywny – nie tylko szukał i badał, ale także dzielił się swoją wiedzą w zakresie studiów z historii Wołynia z krajoznawcami, amatorami historii i zwykłymi ludźmi. Robił to za pomocą prasy, m.in. takich tytułów jak «Ilustrowany Kurier Codzienny», «Wiadomości Archeologiczne», «Kurjer Turystyczny», «Barwa i Broń», «Ziemia Wołyńska» i innych, które ukazywały się w latach 1936-1939.

W książce «Archeologiczna spuścizna Jana Ficzke» (Łuck, 2005, 488 stron), opracowanej przez grupę naukowców z Ukrainy i Polski pod redakcją dr H. Ochrimienki, podano wykaz prac naukowych archeologa, dyrektora i kustosza Muzeum Wołyńskiego Jana Ficzke oraz jego prace, przetłumaczone na ukraiński przez Ołeksija Złatohorskiego i Hryhorię Ochrimienki.

W czasie pracy na Wołyniu Jan Ficzke napisał pracę doktorską, ale nie zdążył jej obronić z powodu wybuchu II wojny światowej. Maria Magdalena Blombergowa, która uczestniczyła w opracowaniu wymienionej wyżej książki, mówi, że zachował się manuskrypt tej pracy doktorskiej będącej bardzo cennym podsumowaniem badań archeologicznych Jana Ficzke. Podaje także skąpe dane o tragicznym losie prahistoryka, który podzielił wraz z tysiącami rodaków: «W sierpniu 1939 r. [Jan Ficzke, - przyp. autora] został powołany do wojska jako podporucznik 4 Pułku Strzelców Podhalańskich. Po 17 września dostał się do niewoli radzieckiej, a ok. 10 listopada trafił do Kozielska. Został zamordowany w Katyniu. W 1943 r. jego ciało zostało ekshumowane oraz zidentyfikowane na podstawie znalezionych w kieszeni munduru dokumentów, pocztówki i kartek z notatkami. Na liście ekshumacyjnej został wpisany pod numerem 2482. Jego nazwisko jest także na tzw. listach wywiezionych, przekazanych przez Gorbaczowa. Widnieje pod numerem 036/3, bez daty śmierci, str. 54-546, pozycja 50. Treść wpisu: «Jan Ficzke, urodził się 12.01.1909, numer teki 2521». Na liście nr 3613 razem z Janem Ficzke wpisany został Bolesław Jakubowicz, który zostawił notatkę. Czytamy tu: «Godzina 01.30. Pociąg ruszył. Godzina 12.00. Smoleńsk».

Z różnych źródeł wiemy, że wszyscy, którzy pisali, że są w Smoleńsku, w tym samym dniu skończyli swoje ziemskie życie w Katyńskim Lesie.

Analizując ekshumacyjne strony i dokumenty, przekazane przez Gorbaczowa, a także gromadząc informację z notatek, znalezionych w zbiorowych grobach w Katyniu, możemy przypuszczać, że Jan Ficzke został rozstrzelany w Katyniu między 20 a 24 kwietnia 1940 r.»

Zespół pracowników muzeum w okresie międzywojennym nie był duży.

Na czele Działu Przyrodniczego stał profesor Gimnazjum Państwowego Stefan Macko, Działu Archeologicznego – Zygmunt Leski, Etnograficznego – profesor Gimnazjum Państwowego Aleksander Jaworzczak, Historii

dgurskiej, przizziwa яких найчастіше зустрічаються в музейних інвентарях.

Хто обійняв посаду директора музею (одночасно й кустоса) після переїзду Олександра Прусевича до Львова і займав її в 1932 – 36 рр. – встановити важко через відсутність інформації.

В інвентарних книгах 1929-34 рр. часто зустрічається прізвище Беднарського, як особи, що передавала до музейних фондів пам'ятки старовини – окремі одиничні знахідки та цілі колекції.

На особливу увагу заслуговують декоративно-ужиткові предмети XIX – поч. XX ст. – фарфоровий і фаянсовий посуд: тарілки, тарілочки, блюдця, блюда, чашечки з блюдечками, бокали, фруктовниці, салатниці, кухлі, чашки, кавники, молочники, соусники, масляннички, цукорниці, чорнильніці, супниці. Вони були виготовлені у мануфактурах, географія яких дуже широка. Це були мануфактури Баранівки і Цмильова, Полонного і Романівки, Славути і Білотина, Корця і Петербурга, фабрик Кузнецова і Гарднера, Гіршфельда в Барашах, Зусмана в Городниці. Дві пляшки з гутного скла й донині експонуються в одній із музейних експозицій. Колекція налічувала понад сотню предметів.

Ще більшою (з огляду на кількість експонатів) була передана Беднарським нумізматична колекція, яку складали скарби Антонія Пія (81 од. зб.), Марка Аврелія (80 од. зб.), Адріана (20), Фаустини Діви (11), Коммода (26), Кріспіна Августа (11), Фаустини Августі (23), Люція Веруса (15 денаріїв); одиничні екземпляри монет Септимія Севера, Каракалли, Нерви, Сабіни Августі, Траяна, Доміціана, Веспасіана, Нерона (денар 145 – 161 рр.); серед переданих ним візантійських монет було кілька золотих.

29 грудня 1933 року Беднарський передав орден «Virtuti Militari» 1831 року, періоду Листопадового повстання; 15 квітня 1933 р. – плакетку з портретом Юзефа Пілсудського, Георгіївський хрест (Росія), жетони і значки періоду Першої світової війни. Загалом колекція медальєрного мистецтва Польщі, Австрії, Італії, Франції, Німеччини налічувала біля 30 одиниць.

Із серпня 1936 року науковим співробітником у Волинському краєзнавчому музеї працював Ян Фітцке.

Його основним заняттям була археологія. Із початку 1937 року він займав посаду кустоса, очолював нумізматичний відділ, а також здійснював загальне керівництво музеєм.

Ян Юзеф Фітцке – головний хранитель Волинського музею у 1937 – 1939 роках, дослідник праісторії Волині, археолог. Народився 12 січня 1909 року в Гдові Мисленського повіту Краківського воєводства. Археологією зацікавився, навчаючись у гімназії. Брав участь у розкопках у Сandomirському повіті, часто відвідував Археологічний музей Польської академії в Кракові. На 1929-33 рр. припадає його навчання у Ягеллонському університеті м. Кракова. Тема магістерської роботи молодого вченого – «Неоліт у краківських печерах». Із 1930 р. Ян Фітцке – член Польського археологічного товариства, співробітник його видань «Огляд археологічний» і «3 глибини віків». Часто бере

участь у розкопках, багато друкується.

Ян Фітцке, молодий, енергійний і дуже активний, не лише копав, шукав, досліджував, але й встигав ділитися своїми здобутками у галузі вивчення багатьох аспектів минулого Волині з краєзнавцями, любителями історії, пересічними громадянами через пресу, зокрема, «Ilustrowany Kurier Codzienny», «Wiadomości Archeologiczne», «Kurjer Turystyczny», «Barwa i Broń», «Ziemia Wołyńska» та інші за 1936-1939 рр.

У збірнику «Археологічна спадщина Яна Фітцке» (Луцьк, видавництво обласної друкарні, 2005. – 488 с.), укладеному групою науковців України і Польщі за загальною редакцією кандидата історичних наук Г.В. Охріменка, подано перелік праць археолога, керівника і головного хранителя Волинського музею Яна Фітцке і самі праці в перекладі українською О. Златогорського і Г. Охріменка.

У період життя і праці на Волині Ян Фітцке написав докторську дисертацію, але захистити її не встиг – почалася Друга світова війна. Одна з укладачів згаданого вище збірника, Марія Магдалена Бломбергowa, зазначає, що докторська дисертація, яка є цінним підсумком археологічних досліджень Яна Фітцке, збереглася в рукописі. Пані Бломбергowa подала також скупі дані про трагічну долю праісторика, яку він розділив із тисячами своїх співвітчизників: «У серпні 1939 [Ян Фітцке, – авт.] був мобілізований як підпоручик 4-го полку підхаланських стрільців. Після 17 вересня був полонений Червоною Армією, а близько 10 листопада опинився в Козельську. Загинув у Катині. В 1943 році був ексгумований та ідентифікований на підставі знайдених у кишені мундира документів, поштівки та карток із записами. Зареєстрований в ексгумаційному списку під номером 2482. Прізвище його занесено також в так звані списки вивезених, переданих президентом М. Горбачовим. Уміщений у списку № 036/3, без дати загибелі, ст. 54 – 546, позиція 50. Зміст запису: «Ян Фітцке, народився 12.01.1909, номер теки 2521». На листі № 3613 поряд з Яном Фітцке записаний Болеслав Якубович, який вів записник, де читаємо: «01.30 годин, поїзд рушив. 12 год. Смоленськ».

Із різних джерел знаємо, що всі, хто писав, що знаходиться в Смоленську, в той самий день закінчили своє земне життя в Катинсько-му лісі.

Аналізуючи ексгумаційні сторінки та документи, подані М. Горбачовим, а також збираючи інформацію із записів, виявлених у могилах у Катині, припускаємо, що Ян Фітцке був розстріляний у Катині між 20-24 квітня 1940 р.»

Колектив музею на той час був невеликий.

Природничий відділ очолював професор державної гімназії Стефан Мацко, археологічний – співробітник музею Зигмунд Леський, етнографічним завідував професор державної гімназії Олександр Яворчак, історико-мистецьким – недавній випускник Варшавського університету, науковий співробітник музею Анатолій Дублянський.

На особливу увагу заслуговує діяльність ботаніка Стефана Мацка (1899-1967), який у 1932-39 р. жив і працював у Луцьку, викладав природничі дисципліни в гімназії ім. Тадеуша

Сztuki – absolwent Uniwersytetu Warszawskiego Anatolij Dublański.

На szczególnу увагу заслужує діяльність ботаника Стефана Macki (1899-1967), який у 1932-1939 мешкав і працював в Łucku, був наuczycielem przyrody в Gimnazjum im. Tadeusza Kościuszki, stał na czele Działu Przyrodniczego muzeum i był członkiem rady naukowej WTPN. Herbarium roślin, zebranych przez niego liczy 2900 kartek, a razem z nieokreślonymi (mchy i porosty, 176 kartek) – ponad 3 tys. Geografia badań – obwołyński i rówieński, Tatri i Beskidy. Są tu rzadkie okazy roślin, kolekcja do dziś jest przechowywana w zbiorach muzeum.

Za niewielkie środki, wydawane przez władze na muzeum, kupowano głównie eksponaty i opłacano badania. Wciąż lat 1936-1939 Jan Fitzke prowadził z kolegami badania archeologiczne na Wołyniu, dzięki czemu zbiory muzealne były uzupełniane nowymi eksponatami. Wyprawy etnograficzne organizowane były jednocześnie z archeologicznymi. Dzięki nim do muzeum trafiło wiele cennych eksponatów. Niestety nie wszystkie przetrwały wojnę, ale w dobrym stanie jest kolekcja haftów i ludowych tkanych ornamentów. Te wyroby powstały na Wołyńskim Polesiu na zamówienie pracowników muzeum. Wówczas powstała także biblioteka. Świadczą o niej książki ze starymi numerami inwentarzowymi. Część z nich przekazano jako zbiory do muzeum.

**Першим будинком, в
якому мешало муzeum,
був дім № 91 в завулку од
улиці Ягієллоґської** (według M. Orłowicza). Ten budynek nie zachował się.

O drugim budynku muzealnym opowiada Anatolij Dublański – pracownik naukowy muzeum w latach 1938-1941: «...ucząc się w gimnazjum (...) chętnie zwiedzałem muzeum w Łucku, które najpierw znajdowało się w jednym z budynków, w jednym z dwóch pokojach, na Placu Zamkowym obok Zamku Lubarta. Kierownikiem był jakiś oryginalny człowiek,

który, jak wówczas rozumiałem, interesował się etnografią, zwłaszcza wiejskimi ubraniami kobiecymi. Mówili, że on czasem zakładał te stroje, oczywiście tylko w muzeum» (z listu Anatolija Dublańskiego do Anatolija Syluka z Neu-Ulma (Niemcy), 26.08.1994).

Jeżeli zwrócić uwagę na rok ukończenia gimnazjum przez Anatolija Dublańskiego (1930), można dojść do wniosku, że Muzeum Wołyńskie «w załuku od ulicy Jagiellońskiej nr 91» mieściło się przez krótki czas, a następnie przeniosło się do budynku «na dziedzińcu zamku» (świadczą o tym zdjęcie A.J.Łukaszeńskiego i wspomnienia Dublańskiego). W budynku, znanym jako szlachecki, oprócz muzeum mieściło się Wołyńskie Towarzystwo Krajoznawcze.

A. Dublański pisze o dyrektorze muzeum A. Prusiewicz jako o człowieku zakochanym w etnografii. To, że mówi o budynku muzeum «na Placu Zamkowym obok Zamku Lubarta», jest chyba związane z tym, że szlachecki budynek nie miał wówczas z tyłu ściany zamkowej i dobrze go było widać akurat z Placu Zamkowego.

W ciągu długiej historii ten budynek był wykorzystywany dla różnych potrzeb – był budynkiem mieszkalnym i administracyjnym. Od 1973 r., z niewielką przerwą na początku lat 1980-tych, mieściło się w nim Muzeum Artystyczne – Oddział Wołyńskiego Muzeum Krajoznawczego.

Trzecim budynkiem muzealnym w 1933 roku została część budynku – wynajmowano cztery pokoje – przy ul. Sienkiewicza 31 (później ten budynek miał numer 35, obecnie – ul. Bogdana Chmielnickiego 12). Jak pisał A. Dublański, muzeum znajdowało się «w budynku między domem lekarza Lipińskiego, Polaka, brata ideologa ukraińskiego hetmaństwa Wacława Lipińskiego, i budynkiem, w którym z czasów polskich było kino «Czary», a następnie, w dół, znajdował się teatr». Budynek ten przetrwał do naszych dni. W tamtych czasach dla potrzeb muzeum planowano zbudować specjalny budynek. Szkic planowanego gmachu przechowywany jest w zbiorach muzeum.

We wrześniu 1939 roku zaczął się nowy etap muzealnej historii.

Natalia PUSZKAR, Ilona NESTORUK

Костюшка, завідував відділом природи Волинського музею і був членом наукової ради ВТПН. Гербарій рослин, зібраних ним, налічує понад 2900 листів, а разом з невизначеними (мохи і лишайники, 176 листів) – понад 3000. Географія пошуків – Волинська, Тернопільська області, Татри і Бескиди у Польщі. Серед зібраних ним є й рідкісні види рослин. Колекція й нині зберігається у фондах Волинського краєзнавчого музею.

Невеликі кошти, що виділялися владою на утримання музею, йшли в основному на придбання експонатів та науково-дослідницьку діяльність. Упродовж 1936-1939 рр. Ян Фітцке з колегами проводив розкопки у багатьох населених пунктах Волині, в результаті яких музейні фонди суттєво поповнювалися новими надходженнями. Етнографічні експедиції проводилися паралельно або в поєднанні з археологічними. Вони дали багато цінних предметів, найкращі з яких доповнювали діючі експозиції. Не всі ці експонати, на жаль, пережили війну, але добре збереглась колекція зразків вишивок і народних тканих орнаментів, виготовлених на замовлення науковців музею майстринями Волинського Полісся. Формується наукова бібліотека; про це свідчать книги зі старими інвентарними номерами, частина з яких передана на зберігання до фондів музею.

**Першим музейним приміщенням
був будинок «у провулку
від вул. Ягелонської № 91»** (за М. Орловичем). Цей будинок, очевидно, не зберігся.

Про друге музейне приміщення свідчить Анатолій Дублянський, який працював науковим співробітником музею у 1938-41 рр.: «... навчаючись у гімназії (...), я радо відвідував уже тоді музей у Луцьку, що знаходився на початку в одному з будинків на Замковій площі біля замку Любарта в одній чи двох кімнатах, а завідувачим ним був якийсь оригінальний чоловік, що, як я тоді зрозумів, мав зацікавлення до етнографії, зокрема до селянського жіночого одягу. Оповідали, що він

часом одягався в цей одяг, звичайно, лише в музеї». (Із листа Анатолія Дублянського до Анатолія Силука з Нового Ульма (Німеччина) 26.08.1994 р.).

Якщо взяти до уваги рік закінчення А. Дублянським гімназії (1930-ий), то можна зробити висновок, що Волинський музей «у провулку від вул. Ягелонської, 91» містився дуже короткий час, а далі перейшов у будинок «на dziedzińcu zamku» (як свідчить відома світлина фотографа А. Лукашевського і спогади А. Дублянського). У колишньому будинку, відомому як «шляхетський», крім музею, розташовувалося і займало більшу його частину Волинське краєзнавче товариство.

А. Дублянський дає характеристику директору музею О. Прусевичу як людині, закоханій в етнографію. А те, що він називає місцем розташування музею будинок «на Замковій площі біля замку Любарта», то це, ймовірно, тому, що колишній шляхетський будинок у ті роки не мав з тильного боку замкової стіни, і його було добре видно саме із Замкової площі.

Упродовж довгої історії будинок використовувався для різних потреб, – як адміністративний, житловий. Із 1973 року, з невеликою перервою на початку 1980-х, у ньому розташовувався Художній відділ Волинського краєзнавчого музею.

Третім музейним приміщенням у 1933 році стала частина будинку – чотири кімнати на орендних умовах – по вул. Сенкевича, 31 (пізніше цей будинок мав номер 35, нинішня його адреса – Богдана Хмельницького, 12). Як свідчив А. Дублянський, музей знаходився «в домі між домом лікаря Ліпінського, поляка, брата ідеолога українського гетьманства В'ячеслава Липинського, і будинком, що за польської влади було кіном «Чари», а далі нижче був тоді театр». Той будинок добре зберігся до наших днів. У той час для музею планували збудувати спеціальне приміщення. Ескіз загального вигляду планованої споруди зберігається у фондах музею.

Із вересня 1939 року почався новий етап музейної історії.

Наталія ПУШКАР, Ілона НЕСТОРУК

Народний аматорський театр-студія Луцького районного будинку культури

театр «Гармидер»

прем'єра

Таємниця країни сонячних зайчиків

Казка Всеволода Нестайка для дітей і дорослих

14, 15 червня субота неділя **18⁰⁰**

дитячий квиток **10** грн
дорослий квиток **20** грн

Вистава відбудеться за адресою: вул. Ковельська, 56, Луцький районний будинок культури
Квитки можна придбати за адресою: вул. Лесі Українки, «Книжковий пасяж», крамниця «Кіт Горошко». Графік роботи: пн-пт – 10:00-19:00, сб-нд – 11:00-16:00
А в день показу вистави квитки – за адресою театру з 17:00. Довідка: 099-740-02-76

www.garmyder.org

доєднуйтеся
у соціальних мережах: f b v

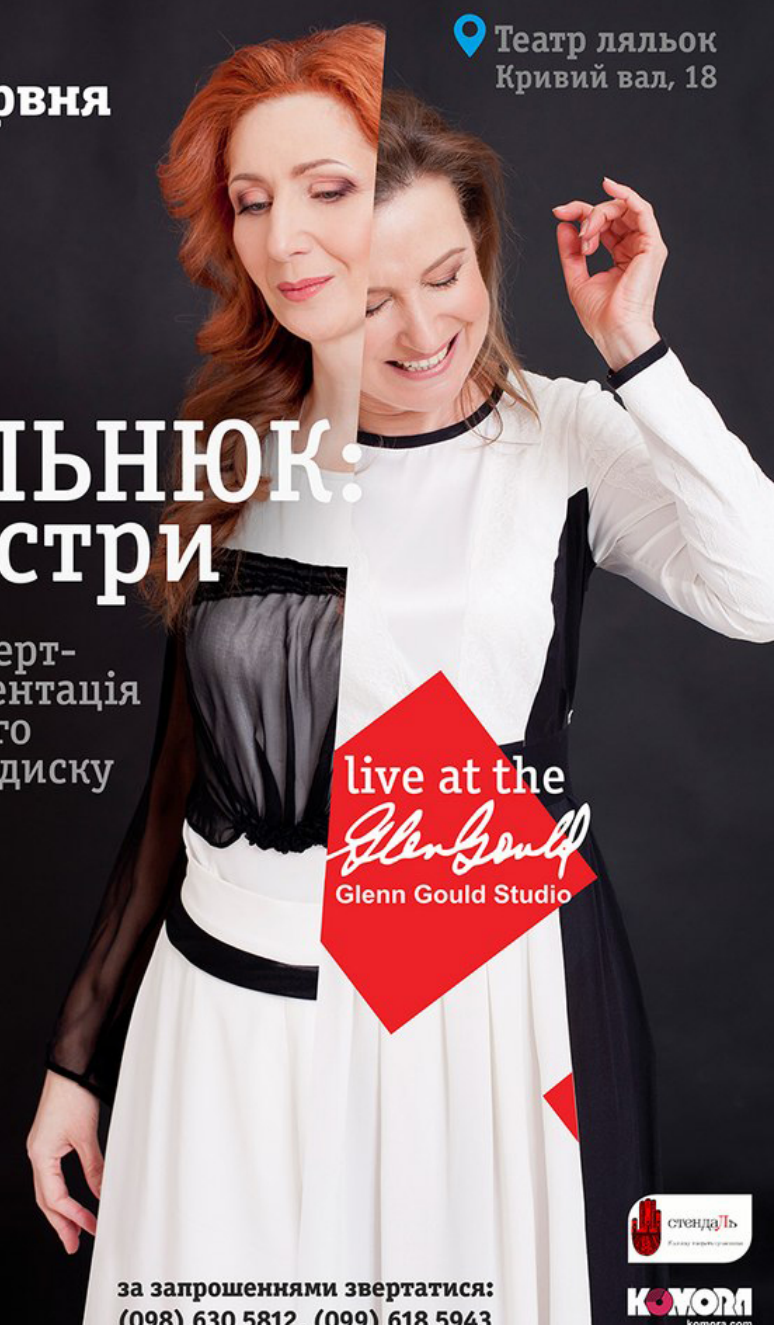
19 червня
19:00

teinyuk.info

ТЕЛЬНЮК: Сестри

концерт-презентація
нового відеодиску

live at the
Glenn Gould
Glenn Gould Studio

за запрошеннями звертатися:
(098) 630 5812, (099) 618 5943

стенд-І
KOMORA
komora.com

Twórczy wypoczynek dla osób niepełnosprawnych

Творчий відпочинок для осіб з особливими потребами

Тих, których wcześniej nazywano inwalidami, obecnie nazywa się osobami niepełnosprawnymi lub osobami specjalnej troski. Oprócz zmian nazewnictwa musimy nauczyć się także dostrzegać ich potrzeby, a także doceniać szczególne talenty i umiejętności. Miałam wspaniałą okazję spędzić w takim gronie ostatni tydzień maja – na pięciodniowych warsztatach ceramicznych.

Międzynarodowa współpraca dla osób niepełnosprawnych

Dziesięcioosobowa grupa, składająca się z niepełnosprawnych oraz przedstawicieli instytucji socjalnych miasta Łucka, wyruszyła do polskiego Rzeszowa, aby poznać swoich kolegów z sąsiedniego państwa i spędzić kilka dni w wspólnym tworzeniu. Wydarzenie odbyło się dzięki Międzynarodowemu Projektowi «Wspólna sieć współpracy w zakresie kultury i opieki społecznej na rzecz rozwoju miast z polsko-ukraińskiego pogranicza». Projekt jest realizowany przez urzędy Łucka, Iwano-Frankowska i Rzeszowa w ramach Programu Współpracy Transgranicznej Polska-Białoruś-Ukraina 2007-2013.

Nasze miasto reprezentowały: Łucki Miejski Ośrodek Służb Socjalnych dla Rodziny, Dzieci i Młodzieży, Wołyńskie Obwodowe Młodzieżowe Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych «Źródło życia» i Studio Artystyczne «Ole-Art». Pracownicy tych organizacji codziennie robią wszystko, aby ci, których los nie obdarował zdrowiem, poczuli wsparcie i mieli możliwość rozwijać swoje talenty. Natomiast ich wychowankowie, mimo naturalnych ograniczeń, robią wszystko, aby zostać samodzielnymi członkami społeczeństwa. W Polsce na wszystkich czekała znajomość z tymi, którzy tworzą Środowiskowy Dom Samopomocy w Rzeszowie.

Twórczość najlepszym wypoczynkiem

Sześć godzin podróży, zakwaterowanie i wypoczynek. Wszyscy są nastawieni na kilka dni twórczości, nowych znajomości i poznawanie innego kraju. Spotykamy się z pracownikami i podopiecznymi Środowiskowego Domu Samopomocy. Na kilka dni zostaniemy ich gośćmi i przyjaciółmi.

Uczestnicy domu zaczynają dzień od ćwiczeń fizycznych, a po wspólnym śniadaniu przystępują do zajęć w pracowniach: ceramicznej, stolarskiej, kulinarnej, plastycznej i komputerowej. W tym środowisku są w pełni samodzielni – sami gotują obiady, organizują święta, sprzątają i upiększają swój drugi dom. Dołączyliśmy do grupy ceramików.

W pracowni jest mnóstwo wyrobów. Wszystkie są zrobione pod nadzorem uważnego i cierpliwego Sławka Machalskiego, który samodzielnie opanował sztukę ceramiki. Tutaj wszyscy są równi i każdy może stworzyć własne dzieło –indywidualne i niepowtarzalne. Gлина – podatny i plastyczny materiał, który łatwo poddaje się zarówno silnym jak i delikatnym ruchom. Od pierwszego dnia praca w tym tworzywie pochłonięła wszystkich bez wyjątku – skupienie na twórczości było najważniejszym elementem wypoczynku. Zamiast krytyki – wsparcie i dyskretna pomoc. Wszyscy przyswoili podstawowe nawyki pracy z gliną, popracowali z gotowymi kształtami, spróbowali opanować koło garncarskie, a także ozdobić własne wyroby farbami i polewami.

Wspólne poznawanie świata i wzajemna troska

Organizatorzy zaplanowali także wspólne wycieczki do najbliższych obiektów turystycznych. Ogromne wrażenie na wszystkich wywarł zespół Lubomirskich i Potockich w Łańcutcie z pięknym zamkiem, ogrodami, oranżeriami i bogatą kolekcją pojazdów. Natomiast wizyta w Medyni Głodowskiej pozwoliła uczestnikom poznać podstawowe techniki garncarstwa. W tradycyjnym warsztacie garncarskim przewodnicy pokazali metody wydobywania i obróbki gliny, opowiadali o zwyczajach wypiekania wyrobów ceramicznych, a zwiedzający mogli praktycznie popracować w glinie.

Natomiast ja nie tylko słuchałam przewodników, ale też obserwowałam uczestników naszych warsztatów. Mamy się czego od nich nauczyć. Ci, kogo na co dzień opiekunowie nazywają wychowankami czy podopiecznymi, a żartując – dziećmi, okazali się bardzo troskliwymi i otwartymi na potrzeby swoich przyjaciół. Bardziej sprawni pomagali tym, którzy mieli trudności w pokonywaniu schodów, a ci bardziej sprawni wspierali tych, którzy czuli się zmęczonymi. Nikt się nie gubił – uczestnicy dbali o

siebie nawzajem, jak przystało na członków wielkiej i zdrowej rodziny. Warto podkreślić bezkonfliktową i bezproblemową atmosferę wycieczki.

Szczerość i nieskrępowane emocje

Najważniejsza ze «szczególnych potrzeb» – to potrzeba miłości i akceptacji. Wśród szczególnych umiejętności, to szczerość i bezpośredniość. Miłe niespodzianki, wzajemna troska, przytulania, słowa wsparcia i zainteresowanie otaczały nas z każdej strony. Pewnie my, tak zwani pełnosprawni, nie mamy tak rozwiniętego świata emocjonalnego. Dla uczestników spotkania organizatorzy zaprosili zespół «Karcmarze», który przez kilka godzin grał dla wszystkich obecnych. Znalazło się wielu chętnych, aby potańczyć pod polskie, ukraińskie i węgierskie melodie i piosenki. Wszyscy, bez względu na rodzaj dysfunkcji, czuli się ważni i świetnie bawili się w przyjacielskim gronie.

Dziesięć osób z milionów

W Rzeszowie przebywało dziesięcioro przedstawicieli Łucka. Niestety, wiele osób o tych szczególnych potrzebach, jeszcze długo nie będzie mogła spędzić kilku dni za granicą. «Wielkim problemem jest posiadanie paszportów zagranicznych – opowiada Lina Galan, kierownik Łuckiego Miejskiego Ośrodka Służb Socjalnych dla Rodzin, Dzieci i Młodzieży. – Większość uczestników wyjazdu już brała udział w projekcie kulturalnym, w ramach którego występowali w Lublinie. Okazało się, że nikt, oprócz tej grupy, nie ma paszportów zagranicznych. Jednak w ramach projektów transgranicznych, po raz pierwszy mieliśmy okazję zobaczyć, jak działają podobne instytucje w Polsce i nawiązać współpracę». Takie projekty powinny zachęcić niepełnosprawne osoby i ich opiekunów, chociażby do wyrobienia paszportów i aktywnego udziału w działalności organizacji specjalnych. Właśnie to otwiera przed nami liczne możliwości.

Instytucje socjalne w Łucku aktywnie zajmują się rozwojem osób niepełnosprawnych. Wołyńskie Obwodowe Młodzieżowe Centrum Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych «Źródło życia» codziennie organizuje dla nich twórcze zajęcia. Także od niedawna, w Centrum Informacji Turystycznej i Usług dzięki wsparciu Łuckiego Miejskiego Centrum Usług Socjalnych dla Rodziny, Dzieci i Młodzieży została otwarta «Socjalna witryna» – wystawa prac plastycznych osób niepełnosprawnych. Środki ze sprzedaży wyrobów, zostaną przekazane na działania społeczne. Dzięki entuzjazmowi pracowników socjalnych, rodzicom i wolontariuszom, zaczyna się tworzenie podwalin świata równych możliwości dla osób specjalnej troski.

Olena SEMENIUK

Тих, кого раніше було прийнято називати інвалідами, зараз переважно називають людьми з особливими потребами. Крім зміни назви, нам варто також навчитися помічати ці потреби та не менш особливі таланти та вміння. Я мала чудову нагоду поспілкуватися з ними протягом п'ятиденних занять із гончарства.

відпочинком. Замість критики – підтримка та ненав'язлива допомога. Усі засвоїли базові навички роботи з глиною, попрацювали з готовими формами, спробували приборкати гончарне коло, а також прикрасити свої вироби фарбами та поливами.

Спільне пізнання світу і взаємна турбота

Організатори запланували також спільні екскурсійні поїздки до найближчих туристичних об'єктів. Величезне враження на всіх справив комплекс Любомирських та Потоцьких у Ланьцуті з вишуканим замком, садами, oranжереями та багатомілем колекцією карет. Натомість візит у Медіні Глодовській допоміг учасникам засвоїти навички гончарства. У традиційній майстерні екскурсоводи продемонстрували методи видобування та обробки глини, розповіли про звичаї випікання керамічних виробів, а також дали можливість поспілкуватися у гончарному мистецтві.

Я ж не лише слухала екскурсоводів, але й спостерігала за учасниками нашого майстер-класу. Тут нам є чому у них повчитися. Ті, кого на щодень опікуни називають вихованцями чи підопічними, а інколи жартома дітьми, виявилися дуже турботливими та уважними до своїх друзів. Вправніші допомагали тим, кому було важко долати сходинки, енергійніші підбадьорювали тих, хто встиг стомитися. Ніхто не губився, адже самі учасники дбали одне про одного як члени великої і дружньої родини. Тому враження від екскурсій абсолютно не зіпсовані конфліктами чи проблемами.

Щирість та неприховані емоції

Найважливіша серед «особливих потреб» – потреба любові та підтримки. Серед особливих вмінь – щирість та безпосередність. Приємні несподіванки, взаємна турбота, обійми та слова підтримки і зацікавлення оточували нас звідусіль. Мабуть, у нас, повносправних, емоційний світ не настільки яскраво виражений. Для учасників заходу організатори запросили гурт «Корчмарі», який кілька годин поспіль розважав усіх присутніх. Потанцювати під польські, українські та угорські пісні знайшлося чимало охочих. Навіть «візочники» розважалися разом зі своїми друзями – ті не дали б їм відчутти себе зайвими.

Десятеро з мільйонів

У Жешові побувало десятеро представників Луцька. На жаль, чимало осіб з особливими потребами ще довго не зможуть відпочити за кордоном. «Великою проблемою є наявність закордонних паспортів, – розповідає Ліна Галан, керівник Луцького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді. – Більшість учасників поїздки вже були учасниками культурного проекту, в рамках якого виступали у Любліні. Виявилось, що ніхто, крім них, не має закордонних паспортів. Однак у рамках трансграничних проектів ми вперше мали нагоду поглянути, як функціонують подібні установи у Польщі та налагодити співпрацю». Наявність подібних проектів мала би заохотити неповносправних осіб та їх опікунів до виготовлення паспортів та активної участі в роботі спеціалізованих організацій. Саме це відкриває перед ними чимало можливостей.

Проте і в Луцьку соціальні установи активно займаються розвитком та дозволяють неповносправних осіб. Волинський обласний молодіжний центр реабілітації інвалідів з дитинства «Джерело життя» щодня проводить творчі заняття для осіб з інвалідністю. Також нещодавно у Центрі туристичної інформації та послуг за підтримки Луцького міського центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді відкрилась «Соціальна вітрина» – виставка-продаж творчих робіт неповносправних осіб. Кошти від продажу виробів використовуватимуться для організації соціальних заходів. Так, завдяки ентузіазму працівників соціальної сфери, батькам та волонтерам, ми творимо світ рівних можливостей.

Олена СЕМЕНЮК

Przenikanie kultur w Zdołbunowie

Взаємопроникнення культур у Здолбунові

W Zdołbunowskiej Bibliotece Rejonowej pod koniec maja odbył się koncert dla harcerzy ze zdołbunowskiego i rówieńskiego środowiska hufca «Wołyń» oraz dla najmłodszych czytelników biblioteki i ich rodziców.

У Здолбунівській районній бібліотеці наприкінці травня відбувся концерт для харцерів зі здолбунівського та рівненського середовища загону «Волинь», а також для наймолодших читачів бібліотеки та їхніх батьків.

Волинська земля завжди була місцем, де співіснувало багато культур та мов. Це територія, на якій у злагоді жили українці, поляки, євреї, німці, чехи. Один мій знайомий поляк, котрий нині мешкає у Швеції, розповідав, що знайшов у щоденнику своєї мами такі слова:

«...Після школи ми, поляки, йшли разом з українцями до костелу послухати орган, потім до церкви – послухати співи. Коли наставали сутінки, ми разом ішли на річку Случ, купалися і розпалювали вогнище, співали наші польські пісні і слухали українські думи. І не було між нами жодних непорозумінь. Ми були тут разом, на нашій спільній землі, на Волині...».

Зустріч відбулася під гаслом «Взаємопроникнення культур». Ідею допомогли нам реалізувати студенти Рівненського музичного училища під керівництвом Оксани Крук, яка веде в цьому навчальному закладі клас бандури. Відомо, що бандура – це український народний музичний інструмент і, видавалося б, призначений для виконання передусім саме народних мелодій. Проте це не так. Виявилось, що на цьому інструменті прекрасно звучать як твори Баха та Вівальді, так і твори українських композиторів.

На пам'ять про зустріч студенти училища отримали подарунки – книжечки про історію Польщі двома мовами – польською та українською.

На завершення, як того вимагає харцерська традиція, ми запросили всіх гостей до спільного кола, яке утворили на знак порозуміння між людьми.

Вікторія РАДЦА

Ziemia Wołyńska zawsze była miejscem wielu kultur i języków. To teren, na którym żyli zgodnie i Ukraińcy, i Polacy, i Żydzi, i Niemcy, i Czesi. Pewien znajomy Polak, mieszkający obecnie w Szwecji, opowiadał, że znalazł w pamiętniku swojej mamy następujące słowa:

«...Po szkole my, Polacy, szliśmy razem z Ukraińcami do Kościoła posłuchać organów, potem do Cerkwi posłuchać śpiewu. Gdy zapadał zmrok, szliśmy wszyscy nad rzekę Słucz, kąpaliliśmy się i palili ogniska, śpiewaliśmy nasze polskie piosenki i słuchaliśmy ukraińskich dumek. I nie było między nami żadnych nieporozumień. Byliśmy tu razem, na naszej wspólnej ziemi, na Wołyniu...».

Mottem przewodnim spotkania było hasło «Przenikanie kultur». Tę ideę przybliżyli nam studenci Rówieńskiego College'u Muzycznego pod kierownictwem p.Oksany Kruk, która prowadzi w tej placówce klasę bandury. Wiadomo, że bandura to ukraiński ludowy instrument muzyczny i mogłoby się wydawać, że służy do wykonywania przede wszystkim takich melodii. Nic bardziej mylnego. Okazało się, że na tym instrumentie wspaniale zabrzmiały utwory Bacha, Vivaldiego jak i utwory ukraińskich kompozytorów.

Na pamiątkę spotkania studenci College'u otrzymali upominki – książeczki o historii Polski w dwóch językach – polskim i ukraińskim.

Na zakończenie, jak głosi tradycja harcerska, został utworzony krąg, do którego zostali zaproszeni wszyscy goście i który stał się prawdziwym symbolem porozumienia między ludźmi.

Wiktoria RADICA

Dzień Dziecka w Zdołbunowie

Na zaproszenie Konsulatu Generalnego RP w Łucku oraz Towarzystwa Kultury Polskiej w Zdołbunowie, na terenie parafii Św. Piotra i Pawła, zebrały się z okazji Dnia Dziecka dzieci z organizacji polskich, dzieci z Domów Dziecka oraz uczące się języka polskiego.

Deszczowa pogoda nie przeszkodziła licznie zebranych dzieciom oraz ich opiekunom w radosnym świętowaniu Dnia Dziecka. Organizatorzy imprezy przygotowali na ten dzień szereg atrakcji: warsztaty artystyczne, trampolinę, zjeżdżalnię, watę cukrową i poczęstunek. Dzieci miały możliwość zaprezentowania swoich licznych talentów. Młodzi artyści występowali na scenie: tańczyli, śpiewali, recytowali oraz zorganizowali wystawę swoich prac. Na koniec imprezy każdemu dziecku wręczono podarunek.

Życzenia, podczas uroczystego koncertu, dzieciom złożyli konsul Krzysztof Sawicki, konsul Dorota Dmukowska, przewodniczący Zdołbunowskiej Administracji Rejonowej, pan Aleksandr Buchalo, przewodniczący Zdołbunowskiej Rady Rejonowej, pan Wasyl Tymoszczuk, sekretarz Zdołbunowskiej Rady Miejskiej, pani Walentyna Kapituła, naczelnik Wydziału Kultury i Turystyki Zdołbunowskiej Rady Miejskiej, pani Olena Mazepa.

Projekt został sfinansowany ze środków na współpracę z Polsnią przekazanych za pośrednictwem MSZ.

Zdjęcia: <http://zdołbuniv.com>

День дитини у Здолбунові

На запрошення Генерального консульства РП у Луцьку та Товариства польської культури у Здолбунові на території парафії Св. Петра і Павла з нагоди відзначення Дня дитини зібралися діти з польських організацій, дитячих будинків, а також ті, що вивчають польську мову.

Дождова погода не зашкодила чисельній групі дітей та їхнім опікунам відсвяткувати День дитини. Організатори свята приготували на цей день багато розваг: мистецькі майстер-класи, trampлін, гірку, цукрову вату і почастунок. Діти мали можливість представити свої таланти. Молоді митці виступали на сцені: танцювали, співали, декламували, а також організували виставку своїх робіт. На завершення святкування кожній дитині вручили подарунок.

Під час урочистого концерту побажання дітям висловили консул Кшиштоф Савіцький, консул Дорота Дмукowska, голова Здолбунівської районної адміністрації Олександр Бухало, голова Здолбунівської районної ради Василь Тимошук, секретар Здолбунівської міської ради Валентина Капітула, завідувач відділу культури та туризму Здолбунівської міської ради Олена Мазепа.

Проект отримав фінансування у рамках коштів, виділених на співпрацю з Полонією та наданих за посередництвом польського МЗС.

Фото: <http://zdołbuniv.com>

Informacja wołyńska Волинська інформація

Iz 1 lipnia wartość wody dla mieszkańców Łucka zrośnie na 78% i stanowić będzie 4,31 grn. za centralizowane wodopostawienie kubometru wody ta 4,21 grn. – za wodowidełowanie.

Od 1 lipca mieszkańcy Łucka zapłacą za wodę 78 proc. więcej. Cena centralizowanego metra sześciennego dostarczanej wody wyniesie 4,31 hrywny, odprowadzanie ścieków – 4,21 hrywny.

CHU im. Lesi Ukrainki ta Warszawski uniwersytet podpisał umowę o współpracy, która przewiduje otwarcie w Łucku szkoły europejskich studiów w CHU. Wśród głównych zadań – promowanie idei europejskiej integracji.

Uniwersytet im. Lesi Ukrainki podpisał umowę o współpracy z Uniwersytetem Warszawskim. Przewiduje ona założenie Polsko-Ukraińskiej Szkoły Studiów Europejskich. Wśród głównych jej zadań – promowanie idei integracji europejskiej.

U Łuckim zoo organizowali wycieczkę dla dzieci z Łucka. Ich celem było także zbieranie potrzebnych rzeczy z tych, które przyniesli mieszkańcy Wołynia. Dla gości zoo zorganizowano także warsztaty.

W Łuckim Zoo została zorganizowana wycieczka dla dzieci z Łucka. Ich celem było także zbieranie potrzebnych rzeczy z tych, które przyniesli mieszkańcy Wołynia. Dla gości zoo zorganizowano także warsztaty.

W Instytucie Filologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Lesi Ukrainki zostanie otwarty kurs języka ukraińskiego dla przesiedleńców ze wschodu i południa Ukrainy.

W Instytucie Filologii i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. Lesi Ukrainki zostanie otwarty kurs języka ukraińskiego dla przesiedleńców ze wschodu i południa Ukrainy.

U Wołyńskiej w Łucku startuje projekt «Pobudowa systemu przygotowania kadry na potrzeby gospodarki Wołyńskiego Subregionu».

W obwodzie wołyńskim startuje projekt „Podniesienie poziomu przygotowania kadry na potrzeby gospodarki Wołyńskiego Subregionu”.

U Łucku z metoю підвищення рівня охорони об'єктів життєзабезпечення посилили охорону водоканалу.

W Łucku, w celu podniesienia poziomu ochrony obiektów ważnych dla życia, wzmożono ochronę Zakładu Wodociągów i Kanalizacji.

Bolesław Kobrzyński – nauczyciel, żołnierz, poeta

Болеслав Кобжинський – учитель, солдат, поет

«My, Żołnierze Polscy Oddaliśmy Bogu – Ducha, Ziemi Włoskiej – Ciało, a Serca Polsce».

«Ми, Польські Солдати, віддали Богу духа, італійській землі – тіло, а серця – Польщі».

Autorem tej bardzo pięknej sentencji występującej na pomniku 3 Dywizji Strzelców Karpackich, II Korpusu Generała Władysława Andersa, znajdującym się na wzgórzu 593 pod Monte Cassino jest polski nauczyciel Bolesław Kobrzyński. Urodził się on w 1914 roku w Osterfeld w Westfalii w rodzinie górniczej. Jednakże po odzyskaniu przez Polskę niepodległości, rodzina Kobrzyńskich wraca do rodzinnego Trzemeszna, znajdującego się w Wielkopolsce. W Trzemesznie ukończył on szkołę podstawową. Następnie naukę kontynuował w Państwowym Seminarium Nauczycielskim we Wągrowcu.

W latach 1933-1935 na łamach seminaryjnego miesięcznika «Nasze Życie» publikował swe pierwsze utwory literackie w formie opowiadań oraz wierszy. Natomiast o okresie 1935-1936 był żołnierzem 4 Dywizji Piechoty. W jednodniówce Dywizji opublikował on w kwietniu 1936 roku swój utwór zatytułowany «Biała wizja».

Do wybuchu II wojny mieszkał na Kresach, pracując, jako wiejski nauczyciel. W tym okresie publikował swe utwory w czasopiśmie «Okolica Poetów», wydawanym przez Stanisława Czernika w Ostrzeszowie. W numerze 6 z 1936 roku w «Okolicy Poetów» ukazały się wiersze Kobrzyńskiego zatytułowane «Przedwiośnie».

Walczył w kampanii wrześniowej 1939 r., a następnie pod Tobrukiem oraz we Włoszech, będąc żołnierzem 3 pułku artylerii przeciwpancernej, 1 dywizjonu, 2 baterii, pełniąc funkcję zastępcy oddziału. Jednakże 10 maja 1944 roku w okresie poprzedzającym bitwę o Monte Cassino został ciężko ranny w głowę. Odłamek utkwiał w czaszce, co zadecydowało o jego dalszym życiu. Tam też awansował do stopnia podporucznika.

W 1944 r. w Rzymie nakładem Oddziału Kultury i Prasy II Korpusu wydał tomik poetycki zatytułowany «Przewodnik serdeczny». Jako swoiste 'próbki złota' nazwał Jan Bielatowski utwory Kobrzyńskiego i zaliczył autora do najlepszych poetów szkoły Stanisława Czernika.

Kobrzyński bez wątplenia należący do poetów autentystów był twórcą własnego programu uniwersalizmu czasu i przestrzeni,

który zaprezentował w utworze napisanym w 1968 r. pt. «Pięćioserca». Jego rękopis znajduje się w Bibliotece Polskiej w Londynie. Dorobek autora zawiera dwie opery buffo «Il Re Pastore i Cyrk na odwrotną» oraz jednoaktówkę napisaną wierszem «Perseusz». Ponadto spolszczył dwie japońskie miniatury liryczne «Haiku itanku». Wiele jego wierszy jest zawartych w antologiach: «Poezja Karpacka», Jerozolima 1943; «Azja i Afryka», Palestyna 1944; «Nasze granice na Monte Cassino», Rzym 1945.

Po wojnie Kobrzyński publikował swe utwory w czasopiśmie londyńskich: «Wiadomości» oraz «Oficyna Poetów i Malarzy». W 1976 roku wydał on nowy tom poezji zatytułowany «Pańskie oko Pegaza tuczy» nakładem Oficyny Poetów i Malarzy, który zawiera wiersze liryczne, fragmenty poematów, fraszki i aforyzmy oraz epigramaty. W 1950 roku otrzymał nagrodę literacką Katolickiego Ośrodka Wydawniczego «Veritas» w Londynie, natomiast w 1976 roku został uhonorowany Nagrodą Kościelskich.

Zwycięstwo polskich żołnierzy pod Monte Cassino w maja 1944 roku stało się dla Kobrzyńskiego początkiem wieloletniej choroby i przebywaniem w Banstead Hospital pod Londynem. Zmarł mając 72 lata 29 grudnia 1986 w Horton (Anglia), ciało zostało skremowane, a prochy rozrzucono.

W okresie Polskiej Ludowej utwory Bolesława Kobrzyńskiego ukazały się w antologiach «Okolica Poetów – Antologia Poetów Autentystów» (Łódź 1978, Wydawnictwo Łódzkie) oraz «Okoliczanie» pod redakcją J. B. Ożoga (Ludowa Spółdzielnia Wydawnicza, Warszawa 1984).

Lech Wojciech SZAJDAK, Poznań

P.S.: Do przygotowania powyższego artykułu posłużyły mi materiały śp. ojca Stefana Szajdaka, mieszkającego przed II wojną na Wołyniu w Kiwercach, Równem i Łucku. Ojciec był żołnierzem II Korpusu Generała Władysława Andersa, uczestnikiem bitwy o Monte Cassino. Ojciec współtworzył grupę poetów «Wołyń» oraz należał do grona poetów autentystów.

Autorem цього дуже гарного висловлювання, яке викарбуване на пам'ятнику 3-ій Дивізії карпатських стрільців II корпусу генерала Владислава Андерса, що височіє на пагорбі 593 під Монте-Кассіно, є польський учитель Болеслав Кобжинський. Він народився в 1914 році в Остерфелді у Вестфалії у шахтарській сім'ї. Проте, коли Польща стала незалежною, сім'я Кобжинських повернулася до рідного Тшемешна у Великопольщі. Тут Болеслав закінчив початкову школу. Далі навчався в Державній учительській семінарії у Вонгровці.

У 1933-1935 роках на сторінках семінарійного щомісячного видання «Наше життя» митець публікував свої перші літературні твори у формі оповідань і віршів. У період з 1935 по 1936 р. він служив у 4-й піхотній дивізії. У дивізійній газеті у квітні 1936 року видав свій твір під назвою «Біла визja».

До початку Другої світової війни Болеслав Кобжинський жив на Кресах, працював сільським учителем. У цей період він видавав свої твори в часописі «Околиця поетів» («Okolica Poetów»), яке редагував Станіслав Чернік в Остшешові. У шостому номері за 1936 рік часопису «Околиця поетів» були надруковані вірші Кобжинського під назвою «Провесін» («Przedwiośnie»).

Поет брав участь у вересневій кампанії 1939 р., а потім, як солдат 3-го артилерійського протитанкового полку (1-а дивізія, 2-а батарея) і як заступник командира, воював під лівійським Тобруком та в Італії. Проте 10 травня 1944 року, перед битвою за Монте-Кассіно, він був тяжко поранений у голову. Осколок врізався в череп, що вплинуло на його подальшу долю. У Монте-Кассіно йому присвоїли звання підпоручника.

У 1944 р. у Римі Відділ культури і преси II корпусу видав поетичну збірку «Сердечний путівник» («Przewodnik serdeczny»). Ян Белятовський назвав вірші Кобжинського «чистопробним золотом» і зарахував автора до найкращих poetів школи Станіслава Черніка.

Безсумнівно, Кобжинський, який належав до poetів-автентистів, був творцем власної

універсальної програми часу і простору, яку представив у творі під назвою «П'ятисерця» («Pięćioserca»), написаному в 1968 р. Його рукопис зберігається у Польській бібліотеці Лондона. До авторського доробку належать також дві опери «Il Re Pastore» і «Цирк навпаки» та одноактна вистава у віршах «Персей». Він переробив на польський лад дві японські ліричні мініатюри «Haiku itanku». Багато його віршів опубліковані в антологіях: «Карпатська поезія» (Єрусалим, 1943), «Азія і Африка» (Палестина, 1944), «Наші кордони на Монте-Кассіно» (Рим, 1945).

Після війни Кобжинський друкував свої твори в лондонських часописах «Wiadomości» та «Oficyna Poetów i Malarzy». У 1976 році у видавництві «Oficyna Poetów i Malarzy» вийшла його нова поетична збірка «Pańskie oko Pegaza tuczy». У ній – ліричні поезії, фрагменти поем, короткі вірші, афоризми й епіграми. У 1950 році Болеслав Кобжинський отримав літературну премію католицького видавничого осередку «Veritas» у Лондоні, а в 1976 році його відзначено премією Костельських.

Перемога польських солдатів під Монте-Кассіно у травні 1944 року стала для Кобжинського початком довготривалої хвороби. Він часто перебував у Банстедському госпіталі під Лондоном. Помер 29 грудня 1986 в Гортоні (Англія) у віці 72 роки. Його тіло кремували, а попіль розсіпали.

У період Польської Народної Республіки твори Болеслава Кобжинського були видані в антологіях «Okolica Poetów – Antologia Poetów Autentystów» (Лодзь, 1978, Лодзьке видавництво) та «Okoliczanie» під редакцією Ожого (Народна видавнича спілка, Варшава, 1984).

Лех Войцех ШАЙДАК, Познаń

P.S.: У написанні цієї статті мені допомогли матеріали мого покійного батька Стефана Шайдака, який до Другої світової війни жив на Волині, в Ківерцях, Рівному і Луцьку. Він був солдатом II корпусу генерала Владислава Андерса, учасником битви під Монте-Кассіно. Був співзасновником поетичної групи «Волинь» і належав до когорт поетів-автентистів.

Informacje Lubelskie

Люблінська інформація

130-stu lubelskich policjantów ochraniało w Warszawie, wspólnie z tysiącami swych kolegów z całego kraju, dwudniowy pobyt prezydenta Stanów Zjednoczonych Baracka Obamy oraz innych prezydentów przybyłych do Polski z zaprzyjaźnionych krajów, aby wziąć udział w obchodach 25-lecia pierwszych demokratycznych wyborów.

W Lublinie istnieje «uniwersytet dziecięcy» Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. W wykładach biorą udział, oczywiście w charakterze słuchaczy, dzieci w wieku od 6 do 12 lat. I oto w końcu maja, dzieci miały wyjątkowego gościa i wykładowcę, jedyne polskiego kosmonautę generała Mirosława Hermaszewskiego. Dzieci z «zapartym tchem» słuchały opowiadania generała, o swoim ośmiodniowym pobycie w kosmosie. Lot na kosmos rozpoczął się w dniu 27 czerwca 1986 roku. Dzieci zadawały kosmonaucie wiele interesujących pytań.

W tym roku przypada 60. rocznica likwidacji komunistycznego więzienia istniejącego w latach 1944-54 na Zamku w Lublinie. W miejscu, gdzie kiedyś znajdowała się ubecka katownia, studencki teatr «Laboratorium Teatralne» wystawił dwukrotnie «Dziady» Adama Mickiewicza. Lubelskie «Dziady» poprzez odtwarzanie ostatnich dni stalinowskiego terroru utrwalały pamięć historyczną społeczeństwa oraz utrwalającą kształtowanie postaw patriotycznych, zwłaszcza u młodzieży. Jakże wymowny jest cytat z mickiewiczowskich Dziadów: «Ciemno wszędzie, głucho wszędzie, co to będzie, co to będzie?».

Centralny Urząd Ścigania Zbrodni Nazistowskich w Ludwigsburgu bada sprawę 20-stu osób, które w okresie hitlerowskiej okupacji miały być wśród katów byłego hitlerowskiego obozu śmierci na Majdanku. Niemieccy prokuratorzy szukali danych w materiałach znajdujących się w Państwowym Muzeum na Majdanku. W poobozowych dokumentach udało się im odnaleźć 14 nazwisk: 11 strażników oraz 3-ch nadzorczyń. Te osoby, w latach 1942-44 miały po 20 lat. Czy zatem jeszcze żyją? Ściganie zbrodniarzy będzie raczej trudne lub wręcz niemożliwe, mimo, że hitlerowskie zbrodnie się nie przedawniają. Hitlerowski obóz śmierci na Majdanku istniał od października 1942 roku do lipca 1944 roku. Wg. posiadanych danych, popartych dokumentami, zamordowano tu 80 tysięcy ludzi kilkudziesięciu narodowości.

Miesięcznik «Pryzmat» z Białej Podlaskiej został uznany za lidera wśród samorządowych gazet w Polsce. Jury konkursu «Kryształ PR» wręczyło nagrody w Katowicach dwom gazetom samorządowym z Białej Podlaskiej i Częstochowy. Finansowany przez Urząd Miasta «Pryzmat» ukazuje się od 2003 roku. Redaktorem naczelnym jest fotograf – dokumentalista, dziennikarz z Lublina Andrzej Koziaara.

Zespół Szkół Energetycznych w Lublinie imienia profesora Kazimierza Drewnowskiego, świętował swoje 100-lecie. W jubileuszowej imprezie uczestniczyło 300 absolwentów. Zespół tych szkół, powstał w 1914 roku jako prywatna szkoła rzemieślnicza. Przechodził później różne koleje losu. Najtrudniejszy rok to 1939, w którym Niemcy zajęli budynek przy ulicy Długosza. Obecnie szkoły mieszczą się we własnym, wybudowanym specjalnie dla nich, obiekcie, przy ulicy Długiej. Cieszą się dobrą opinią, gdyż wielu absolwentów zajmuje odpowiedzialne stanowiska, wielu uczniów zdobywa ogólnopolskie nagrody. Patron Kazimierz Drewnowski to profesor i rektor Politechniki Warszawskiej i pułkownik łączności Wojska Polskiego.

Prezydent RP Bronisław Komorowski wręczył wysokie odznaczenia państwowe za wybitne zasługi dla rozwoju samorządu terytorialnego w Polsce. Wśród odznaczonych jest prezydent miasta Lublina Krzysztof Żuk, który został udekorowany Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski. Podczas tej samej uroczystości Prezydent Komorowski wręczył także nagrodę miastu Lublin za najładniej oświetlony budynek publiczny, którym został Lubelski Magistrat.

26 maja jest obchodzony w Polsce jako Dzień Mamy. 1 czerwca z kolei to Dzień Dziecka. Oba te święta były w Lubelskiem obchodzone bardzo uroczysto, zwłaszcza w przedszkolach, ale nie tylko. W tym roku atrakcyjne imprezy przygotowały lubelskie teatry. W Teatrze Muzycznym był przygotowany dla dzieci i ich Mamuś koncert w wykonaniu aktorów, chóru i orkiestry. W programie znalazły się utwory z bajkowych spektakli, takich jak «Kot w Butach» czy «Pinokio». 1 czerwca dzieci obejrzały «Kopciuszka». O atrakcje postarał się także lubelski Teatr im. J. Osterwy, który zaprosił dzieci na «Spotkanie z Bajką».

Lublin wzbogacił się o nową krytą pływalnię, czwartą z kolei, tym razem w dzielnicy Bronowice. W nowym obiekcie jest główna niecka pływalni o wymiarach 12 i pół na 25 metrów, mniejsza niecka dla dzieci do nauki pływania, zjeżdżalnia, jakuzzi, sauna, masaż wodny i sala gimnastyczna. Koszt całości wyniósł 22 miliony złotych. 65% czasu użytkowania obiektu przeznacza się dla młodzieży szkolnej, a resztę czasu dla wszystkich chętnych. Trzeba przyznać, że w Lubelskiem jest sporo nowych, ładnych krytych pływalni wśród których wyróżniają się obiekty w Bychawie, Chełmie, Międzyrzeczu Podlaskim, Białej Podlaskiej, Krasnymstawie.

Przez cały pierwszy tydzień czerwca w Lubelskiem trwało szczepienie lisów przeciwko wściekliznie. Na pola, łąki, lasy, na obszarze 22,5 tys. kilometrów zostało zrzuconych z siedmiu samolotów ponad 570 tysięcy dawek szczepionki. W ubiegłym roku odnotowano w Lubelskiem 17 przypadków wścieklizny, głównie u lisów. Prawie wszystkie lisy były w powiecie hrubieszowskim przy granicy z Ukrainą. W tym roku zanotowano, jak dotąd jeden przypadek wścieklizny, także w powiecie hrubieszowskim. Szczepienia wśród lisów prowadzi się, głównie przy pomocy samolotów, od roku 2002, dwa razy na wiosnę i jesienią. Przedtem każdego roku notowano w Lubelskiem 600 przypadków wścieklizny, głównie wśród lisów, a kilkadziesiąt przypadków wśród zwierząt domowych. W trakcie akcji zrzucania z samolotów szczepionek, gospodarskie psy na wsi trzymane są na uwięzi, a koty, w zamknięciu.

Adam TOMANEK

130 lubлінських поліцейських разом із тисячами своїх колег з усієї країни охороняли дводенне перебування у Варшаві президента Сполучених Штатів Барака Обама, а також інших президентів, які прибули до Польщі із дружніх країн, щоби взяти участь у відзначенні 25-річчя перших демократичних виборів.

У Любліні при Університеті Марії Кюрі-Скłodовської існує «дитячий університет». Лекції тут відвідують, звичайно, як слухачі, діти у віці від 6 до 12 років. Наприкінці травня діти мали виняткового гостя і викладача – єдиного польського космонавта генерала Мирослава Гермашевського. Діти з «відкритим ротом» слухали розповіді генерала про його восьмиденне перебування в космосі. Політ у космос розпочався 27 червня 1986 року. Діти ставили космонавту багато цікавих запитань.

У нинішньому році припадає 60-а річниця ліквідації комуністичної в'язниці, яка існувала впродовж 1944-54 років у Люблінському замку. Там, де колись знаходилася катівня КДБ, студентський театр «Театральна лабораторія» двічі поставив «Дзяди» Адама Міцкевича. Люблінські «Дзяди» шляхом відтворення останніх днів сталінського терору вшановували історичну пам'ять суспільства, а також формували патріотичні основи, особливо у молоді. Дуже вимовною є цитата із міцкевичівських «Дзядів»: «Темно всюди, глухо всюди, що то буде, що то буде?».

Центральне управління у справах розслідування нацистських злочинів у Людвігсбурзі досліджує справу 20-ти осіб, які в період гітлерівської окупації нібито були катами колишнього гітлерівського табору смерті в Майданеку. Німецькі прокурори шукали дані в матеріалах, що знаходяться в державному музеї у Майданеку. У документах, що лишилися у таборі, їм вдалося віднайти 14 прізвиськ: 11 караульних та 3 наглядачів. Ці особи в 1942-44 роках мали по 20 років. Чи вони ще живі? Переслідувати злочинців буде, найімовірніше, складно або взагалі неможливо, незважаючи на те, що гітлерівські злочини не мають терміну давності. Гітлерівський табір смерті у Майданеку існував від жовтня 1942 року до липня 1944 року. Згідно з отриманими даними, що підтверджуються документами, тут було знищено 80 тисяч людей різних національностей.

Щомісячне видання «Призма» з Білої Підляски визнано лідером серед газет місцевого самоврядування в Польщі. Журі конкурсу «Кришталі PR» вручило нагороди в Катовіцах двом газетам органів самоврядування з Білої Підляски та Ченстохови. Фінансована міською радою «Призма» видається з 2003 року. Головним редактором є фотограф-документаліст, журналіст із Любліна Анджей Козяра.

Комплекс енергетичних шкіл у Любліні імені професора Казімежа Древновського відзначив своє 100-ліття. У ювілейному святкуванні взяли участь 300 випускників. Комплекс цих шкіл з'явився у 1914 році як приватна реміснична школа. Пізніше він пережив різні повороти долі. Найважчим роком був 1939-ий, коли німці зайняли будинок на вулиці Длугоша. Нині школи знаходяться у власному, збудованому спеціально для них, об'єкті на вулиці Длуга. Вони мають добрі відгуки, оскільки багато випускників займають відповідальні посади, багато учнів здобувають загальнопольські нагороди. Патрон Казімеж Древновський – це професор і ректор Варшавської політехніки та полковник Польського війська.

Президент РП Броніслав Коморовський вручив високі державні відзнаки за видатні заслуги у розвитку територіального самоврядування у Польщі. Серед відзначених є міський голова Любліна Кшиштоф Жук, якого нагородили Кавалерським хрестом Ордена відродження Польщі. Під час цієї урочистості президент Коморовський вручив нагороду також місту Люблін за найкраще освітлений будинок, що належить місцевій громаді. Йдеться про Люблінський магістрат.

26 травня у Польщі відзначають День мам. 1 червня – це День дитини. Ці обидва свята відзначалися на Люблінщині дуже урочисто, особливо в дошкільних закладах. У нинішньому році цікаві заходи підготували люблінські театри. Музичний театр приготував для дітей та їхніх мам концерт у виконанні акторів, хору та оркестру. У програмі знайшлися твори із казкових спектаклів, таких як «Кіт у чоботях» чи «Пінокіо». 1 червня діти подивилися «Попелюшку». Про свято подбав також Люблінський театр ім. Ю. Остерви, який запросив дітей на «Зустріч із казкою».

Люблін збагатився новим критим басейном, уже четвертим, цього разу в мікрорайоні Броновіце. У новому об'єкті є головна чаша басейну розміром 12,5 на 15 метрів, менша чаша для дітей, котрі вчаться плавати, а також гірки, з яких можна з'їжджати, джакузі, сауна, водний масаж і гімнастична зала. Загальна вартість басейну становить 22 мільйони злотих. 65% часу об'єкт буде використовувати шкільна молодь, а решту часу – всі охочі. Треба визнати, що на Люблінщині є багато нових критих басейнів, серед яких відзначаються об'єкти в Бихаві, Холмі, Мендзижецу Підляському, Білій Підлясці, Красниставі.

Упродовж цілого першого тижня червня на Люблінщині тривало щеплення лисиць від сказу. На поля, луки, ліси, загальною площею 22,5 тис. кілометрів, із семи літаків скинули понад 570 тонн порцій щеплень. У минулому році на Люблінщині було зафіксовано 17 випадків сказу, переважно в лисиць. Майже всі хворі лисиці були знайдені в Хрубешівському повіті поблизу кордону з Україною. У нинішньому році поки що було зафіксовано один випадок сказу, теж у Хрубешівському повіті. Щеплення лисиць із 2002 року проводиться переважно за допомогою літаків. Відбувається це два рази на рік, навесні та восени. Раніше на Люблінщині щороку виявляли 600 випадків сказу, в основному серед лисиць, кілька десятків випадків – серед домашніх тварин. Під час скидання щеплень із літаків собак у селі тримали на прив'язі, а котів – закритими.

Адам TOMANEK

fot. Mirosław Majewski / moje.radio.lublin.pl

Dokument podpisany przez Mykołę Romaniuka i Agatę Fisz przewiduje sprzyjanie rozwojowi współpracy w zakresie edukacji i wychowania, kultury, sportu i turystyki, ochrony środowiska i kształtowania świadomości ekologicznej społeczeństwa, gospodarki komunalnej, architektury i budownictwa, ochrony zdrowia i pomocy społecznej oraz samorządów.

Zadeklarowano także wspieranie różnych form współpracy między organizacjami, przedsiębiorstwami, instytucjami, fundacjami i spółkami o różnej osobowości prawnej, realizację wspólnych przedsięwzięć w oparciu o prawo polskie i ukraińskie.

Umowa o współpracy przewiduje wymianę delegacji samorządów, przedsiębiorstw, placówek edukacji, kultury oraz sportu. Celem tej wymiany będzie zapoznanie się z doświadczeniami w zakresie zarządzania, rozwoju tradycji narodowych oraz kulturowych, aktywizacji udziału obywateli w życiu społecznym i politycznym, wsparcia inicjatyw polskiej mniejszości narodowej na Ukrainie oraz ukraińskiej mniejszości w Polsce, które skierowane są na pielęgnowanie tradycji narodowych i języka ojczystego.

Dział Informacyjny Rady Miejskiej

Łuck ma nowe miasto partnerskie

У Луцька з'явилося ще одне місто-партнер

Podczas oficjalnego spotkania mera miasta Łuck Mykoły Romaniuka z prezydentem Chełma Agatą Fisz podpisano umowę o współpracy oraz określono nowe kierunki współpracy, które będą sprzyjały zacieśnieniu więzi pomiędzy Łuckiem a Chełmem.

Під час офіційної зустрічі Луцького міського голови Миколи Романюка із президентом міста Холм Агатою Фіш відбулося підписання Угоди про співробітництво та визначення подальших напрямів співпраці, які сприятимуть зміцненню зв'язків поміж містами Луцьк та Холм.

Документ, під яким поставили підписи Микола Романюк та Агата Фіш, передбачає сприяння розвитку співробітництва в галузях освіти та виховання, культури, спорту і туризму, охорони навколишнього середовища та формування екологічної свідомості в суспільстві, житлово-комунального господарства, архітектури і розвитку будівництва, охорони здоров'я і соціальної допомоги, місцевого самоврядування.

Задекларовано також підтримку різних форм співпраці між організаціями, підприємствами, установами, фондами і товариствами будь-якої форми власності, здійснення спільних заходів відповідно до законодавства Республіки Польща і України.

Угода про співробітництво передбачає також обмін офіційними делегаціями органів місцевого самоврядування, підприємств, навчально-освітніх закладів, культурних і спортивних установ із метою вивчення взаємного досвіду в галузі управління, розвитку національних і культурних традицій, активізації участі громадян у суспільному та політичному житті, підтримки ініціатив польської національної меншини в Україні та української національної меншини в Республіці Польща, спрямованих на розвиток національних культурних традицій і рідної мови.

Відділ інформаційної роботи міської ради

W Łucku nagrodzono Sprawiedliwych wśród Narodów Świata

У Луцьку нагородили Праведників народів світу

W Łuckiej Radzie Miejskiej odznaczono mieszkańców Wołynia, którzy ryzykowali własnym życiem w latach II wojny światowej, by ratować Żydów przed śmiercią z rąk nazistów.

У приміщенні Луцької міської ради відзначили волинян, які ризикували власним життям у роки Другої світової війни, щоб урятувати євреїв від знищення нацистами.

Uroczystość nagrodzenia Sprawiedliwych wśród Narodów Świata odbyła się 10 czerwca. Uczestniczył w niej Nadzwyczajny i Pełnomocny Ambasador Izraela na Ukrainie Reuven Din El. Wspólnie z przewodniczącym Wołyńskiej Obwodowej Administracji Państwowej Hryhorijem Pustowitem wręczył nagrody potomkom i krewnym Sprawiedliwych.

Za pomoc narodowi żydowskiemu w latach II wojny światowej tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata został przyznany pośmiertnie Iwanowi i Oksenii Barbarukom oraz ich synowi Iwanowi, Iwanowi i Tekli Masło, Sergijowi i Wierze Mosiejczukam, Michałowi i Zofii Peczeni, Fedorowi i Horpyni Żygadło.

Ambasador Izraela na Ukrainie Reuven Din El wyraził wdzięczność Ukraińcom za bohaterские czyny. On uważa, że należy odnaleźć wszystkich Sprawiedliwych i oddać im należyty honor.

– Niestety, już nie ma wśród żywych tych Sprawiedliwych, którzy sami mogliby otrzymać dyplomy. To są ludzie, którzy mieli prawo na nasze obywatelstwo. Sprawiedliwi dokonali coś, co trudno sobie wyobrazić. Oni ryzykowali nie tylko własnym życiem, ale też życiem własnych dzieci, kiedy ratowali sąsiada czy nieznanе dziecko. To są moralni i cudowni ludzie. Dziękuję, że tacy ludzie byli. Jestem przekonany, że są również teraz, – powiedział ambasador.

Reuven Din El zaznaczył, że izraelskie dzieci wiedzą i o Sprawiedliwych wśród Narodów Świata. Każdy mieszkaniec Izraela nosi w sobie

poczucie wdzięczności.

– Ukraina przeżywa niełatwy okres, ale jesteśmy z wami. Jeśli będziecie potrzebować pomocy, jesteśmy przy was – dodał.

Przewodniczący Wołyńskiej obwodowej administracji państwowej Hryhorij Pustowit zaznaczył, że Sprawiedliwi wśród Narodów Świata – to są ci ludzie, którzy kochali swoich bliźnich.

– Ratować życie – to bohaterstwo. Jaka to niesprawiedliwość, kiedy niewinni ludzie są poddawani mękom i torturowani, pozbawiani życia. Chciałoby się wierzyć, że w przyszłości nie będzie czegoś takiego. Przyszłości należy szukać w przeszłości – podkreślił Hryhorij Pustowit. – Ukraińcy i Żydzi pokazali, że są bratnimi narodami.

Pierwszy zastępca mera Łucka Sławosław Krawczuk powiedział, że wszyscy możemy skorzystać z lekcji wydarzeń przeszłości. Życzył, by niebo nad Izraelem było spokojne i podziękował obywatelom Izraela, którzy pomagają Ukraińcom – ofiarom wydarzeń na Majdanie.

Na uroczystości był również obecny biskup ordynariusz diecezji łuckiej Witalij Skomarowski. Podkreślił on, że Sprawiedliwi wśród Narodów Świata, którzy ratowali innych narażając własne życie – to ludzie Boga.

– Powinniśmy nauczyć się cenić dobro w ludziach. Potrzeba wielkiej siły od Pana, by tworzyć dobro – powiedział Witalij Skomarowski.

Pod koniec uroczystości zabrzmiały hymny Ukrainy i Izraela.

Maja GOŁUB

Doro: <http://www.lutskrada.gov.ua>

Урочиста церемонія нагородження Праведників народів світу відбулася 10 червня. На заході був присутній Надзвичайний та Повноважний посол держави Ізраїль в Україні Реувен Дін Ель. Він разом із головою Волинської обласної адміністрації Григорієм Пустовітом вручили нагороди нащадкам та родичам Праведників.

За допомоги єврейському народу в роки Другої світової війни звання Праведників народів світу посмертно присвоєно Івану та Оксенії Барбарукам та їхньому сину Івану, Івану та Теклі Масло, Сергієві та Вірі Мосійчукам, Михайлу і Зофі Печені, Федору та Горпині Жигадло.

Надзвичайний та Повноважний посол держави Ізраїль в Україні Реувен Дін Ель висловив вдячність українцям за героїчні вчинки. Він вважає, що треба знайти всіх Праведників і віддати їм належну честь.

– На жаль, уже не залишилось тих Праведників, які б отримували дипломи. Це люди, які мали право на наше громадянство. Праведники здійснили те, що складно уявити. Вони ставили під загрозу не тільки своє життя, а й життя своїх дітей, коли рятували сусіда чи незнайому дитину. Це високоморальні і чудові люди. Дякую, що такі люди були. Переконаний, що вони є й зараз, – сказав посол.

Реувен Дін Ель зазначив, що ізраїльські діти знають про Праведників народів світу. Із почуттям вдячності живе кожен ізраїльтянин.

– Україна переживає нелегкі часи, але ми з вами. Якщо вам потрібна буде допомога, ми поряд, – додав він.

Голова Волинської обласної державної адміністрації Григорій Пустовіт зазначив, що Праведники народів світу – це ті люди, які дуже любили ближнього.

– Рятувати життя – це подвиг. Яка ж це несправедливість, коли невинних людей піддають мукам і тортурам, позбавляють життя. Хочеться вірити, що в майбутньому більше такого не буде. Майбутнє потрібно шукати в минулому, – зазначив Григорій Пустовіт. – Українці та євреї показали, що вони брати і сестри.

Перший заступник Луцького міського голови Святослав Кравчук зауважив, що нам усім є чому повчитися на прикладі минулих подій. Він побажав, щоб над Ізраїлем було мирне небо та подякував громадянам Ізраїлю, які допомагають українцям, постраждалим під час подій на Майдані.

На заході був присутній також єпископ-ординарій Луцької дієцезії Віталій Скомаровський. Він наголосив, що Праведники народів світу, які рятували інших ціною власного життя, – це Божі люди.

– Нам треба навчитись цінувати добро в людях. Треба великої сили Божої, щоб творити добро, – сказав Віталій Скомаровський.

Наприкінці заходу прозвучали державні гімни України та Ізраїлю.

Мая ГОЛУБ

Jubileusz «Музycznych Dialogów» Ювілейні «Музичні діалоги»

Jazz-folk festiwal «Muzyczne Dialogi» już po raz dziesiąty odbył się w Łucku.

Джаз-фольк фестиваль «Музичні діалоги» вже вдесяте відбувся у Луцьку.

Tragiczne wydarzenia na wschodzie Ukrainy spowodowały, że tegoroczny, 10-ty Festiwal jazz-folk «Muzyczne dialogi» odbył się nie 23-24 maja, ale w późniejszym terminie tzn. 6 czerwca. Przed rozpoczęciem programu, wszyscy obecni uczcili pamięć ofiar chwilą ciszy. W czasie festiwalu została także zorganizowana zbiórka pieniędzy dla rodzin żołnierzy 51. Samodzielnej Mechanizowanej Brygady, którzy zginęli 22 czerwca pod Wołnowachą. Ogólnie zebrano 2629 hrywien. 25 kopiejek. Do tej sumy organizatorzy festiwalu, Zjednoczenie Społeczne «Jedność» i Łucki Klub Jazzowy, dodali 3 tysiące hrywien.

Festiwal w Łucku otwierali Konsul Generalny RP w Łucku Beata Brzywczy i prezydent Łuckiego Klubu Jazzowego Oleg Bakowski. Na «Muzycznych dialogach – 2014» można było nie tylko posłuchać muzyki. W ramach festiwalu realizowano kilka różnych projektów. Podczas była prezentowana wystawa polskiego plakatu jazzowego Krzysztofa Dydo (Kraków).

Jako pierwsi na scenie pojawili się «Bracia Lenarzy» – Sergij i Walery Lenartowiczowie, którzy są uczestnikami zespołu «Łuczesk-band». Na czas festiwalu przyjęli nazwę – duet Lenartowiczów «Dajcie spokój!».

Swoją muzyką i wokalem urzekł publiczność zespół «3D-Jazz» w składzie Oleg Bakowski, Światosław Gawrol i Galina Konach. Nieco później na scenie pojawili się «Big Second» – duet braci Sergija i Dmytra Radzeckich. Podstawowa idea projektu – dla osiągnięcia maksymalnie pełnego brzmienia muzyki wykorzystywane są wyłącznie gitary. Bracia ukończyli Dniepropietrowskie Konserwatorium im. Maksyma Glinki, klasę gitary klasycznej u swego ojca Jurija Radzeckiego. Niejednokrotnie uczestniczyli w koncertach, festiwalach i konkursach międzynarodowych. W lutym prezentowali swoją debiutancką płytę, której tytułu użył sam zespół – «Big Second».

Headlinerem festiwalu został kwartet Grzegorza Nagórskiego. Nagórski – trombonista, kompozytor, wykładowca muzyki jazzowej na kilku polskich uczelniach. Rozpoczął karierę muzyczną jako student Akademii Muzycznej w Katowicach (1983-1987), później mieszkał i pracował w USA. Współpracował z multiinstrumentalistą Irem Sullivanem, występował z Ray Charlesem, Tito Puente, Joe Hendersonem, Michaeliem Breckerem, Marią Schneider, Philem Woodsem i innymi muzykami. Po powrocie do Polski gra we własnym kwartecie. Nagórski jest uznawany za najlepszego jazzowego trombonistę w Polsce.

Łucki Klub Jazzowy

У зв'язку з трагічними подіями на сході України 10-й Міжнародний джаз-фольк фестиваль «Музичні діалоги» був перенесений із 23-24 травня на 6 червня. Перед початком програми всі присутні вшанували загиблих хвилиною мовчання. Під час фестивалю тривав збір благодійних коштів для родин військових 51-ї окремої механізованої бригади, котрі загинули 22 червня під Волновахою. Загалом зібрано 2629 грн. 25 копійок. Окрім цього, організатори фестивалю, громадське об'єднання «Єднання» та Луцький джаз-клуб, додали до цієї суми 3 тис. грн.

Фестиваль у Луцьку відкривали Генеральний консул РП у Луцьку Беата Бживчи та президент «Луцького джазового клубу» Олег Баковський. На «Музичних діалогах – 2014» можна було не лише послухати музику. У рамках фестивалю реалізовується кілька різних проектів. Зокрема, під час його проведення тривала виставка польського джазового плакату Кшиштофа Дидо (Краків).

Першими на фестивалній сцені з'явилися «Брати Ленари» – Сергій та Валерій Ленартовичі, котрі є також учасниками гурту «Лучеськ-бенд». На сцені джаз-фестивалю вони називають себе також дуєтом Ленартовичів «Дайте спокій!».

На сцені фестивалю «Музичні діалоги» зачаровував музикою та вокалом також «3D-Jazz» у складі Олега Баковського, Святослава Гавроля та Галини Конач. Згодом на сцені з'явилися «Big Second» – дуєт братів Сергія та Дмитра Радзецьких. Основна ідея проекту – для досягнення максимально насиченого звучання музики використовувати тільки гітари. Брати закінчили Дніпропетровську консерваторію ім. М.Глінки по класу класичної гітари у свого тата Юрія Радзецького. Неодноразово брали участь у концертах, фестивалях і міжнародних конкурсах. У лютому презентували свою дебютну платівку, яка так і називається – «Big Second».

Хедлайнером фестивалю став kwartet Гжегожа Нагурського. Нагурський – тромбоніст, композитор, викладач джазової музики у кількох польських навчальних закладах. Він почав свою музичну кар'єру, коли був студентом Академії музики в Катовіце (1983-1987), пізніше жив та працював у США. Співпрацював із мультиінструменталістом Іра Салліван, і виступав з Реєм Чарльзом, Тіто Пуенте, Джо Хендерсоном, Майклом Брекером, Марією Шнайдер, Філом Вудсом та іншими музикантами. Після повернення до Польщі грає у власному kwartecie. Нагурського вважають найкращим джазовим тромбоністом Польщі.

Луцький джаз-клуб

Stypendia SEMPER POLONIA

Program stypendialny SEMPER POLONIA adresowany jest do studentów polskiego pochodzenia uczących się i mieszkających poza granicami Polski.

- nie otrzymują i nie ubiegają się o stypendium z innej polskiej organizacji społecznej lub instytucji rządowej;
- nie ukończyli 24 roku życia w momencie składania pierwszego wniosku o przyznanie stypendium.

Od 1 stycznia 2012 r. funkcjonuje Zintegrowany Elektroniczny System Stypendialny (ZESS), który umożliwia studentom polonijnym składanie wniosków stypendialnych w formie elektronicznej. Wypełnione przez studentów aplikacje trafiają do polskich placówek dyplomatyczno-konsularnych, które po ich zweryfikowaniu oraz zaopiniowaniu przesyłają je do Fundacji za pośrednictwem internetu. Od 2012 r. jest to jedyna możliwa forma ubiegania się o stypendium SEMPER POLONIA.

Decyzję o przyznaniu stypendium podejmuje Komisja Stypendialna w porozumieniu z Zarządem Fundacji SEMPER POLONIA. Na podstawie informacji zawartych w elektronicznych formularzach oraz opiniach polskich placówek członkowie Komisji przyznają studentom punkty biorąc pod uwagę następujące kryteria:

- wyniki w nauce;
- aktywność społeczno-kulturalna na rzecz środowiska polonijnego oraz współpraca z polskimi placówkami dyplomatyczno-konsularnymi;
- kierunek studiów;
- sytuacja materialna studenta.

Ostateczna ilość punktów decyduje o przyznaniu stypendium oraz jego wysokości. Uzależnienie wysokości stypendium od ilości zdobytych punktów pozwala na transparentną ocenę oraz możliwość specjalnego premiowania najlepszych i najbardziej aktywnych studentów.

Fundacja zawiera ze studentami, którym przyznano stypendia, umowy stypendialne na okres jednego semestru. Wypłatą stypendiów oraz podpisywaniem umów stypendialnych zajmują się polskie konsulaty działające w krajach, gdzie realizowany jest program.

W czasie pobierania stypendium stypendysta jest zobowiązany do:

- uczęszczania na wszystkie zajęcia zaplanowane zgodnie z programem studiów;
- terminowego zaliczenia egzaminów;
- wykonywania uzgodnionych prac na rzecz Fundatora stypendium lub instytucji przez niego wskazanej;
- doskonalenia znajomości języka polskiego oraz pogłębiania wiedzy o Polsce;
- wywiązywania się z postanowień Regulaminu Stypendialnego.

Każdy stypendysta spełniający warunki Regulaminu Stypendialnego Fundacji po uzyskaniu zaliczenia wszystkich egzaminów i uzyskaniu promocji na kolejny semestr studiów ma prawo ubiegać się o dalsze przedłużenie otrzymywania stypendium. **Nabór kandydatów na stypendystów Fundacji SEMPER POLONIA** prowadzony we współpracy z konsulatami RP odbywa się dwa razy w roku tj. do 1 marca na semestr wiosenny oraz **do 1 sierpnia na semestr jesienny**.

Wszelkich informacji o stypendiach SEMPER POLONIA udziela:
Dorota Guz
E-mail: dguz@semperpolonia.pl
Tel. +48-22-505-66-74
www.semperpolonia.pl

O stypendium SEMPER POLONIA mogą ubiegać się osoby, które spełniają wymagania Regulaminu Stypendialnego Fundacji (do pobrania poniżej), m.in.:

- posiadają narodowość polską lub mogą wykazać swoje polskie pochodzenie;
- ukończyli szkołę średnią z polskim językiem nauczania (chyba, że nie ma takiej szkoły w miejscu zamieszkania wnioskodawcy);
- mieszkają poza granicami Polski od co najmniej 15 lat;
- studiują w kraju swojego zamieszkania (poza granicami Polski);
- studiują w szkołach wyższych wydających dyplomy uznawane przez ministerstwo edukacji danego państwa;
- osiągają w nauce wyniki co najmniej dobre;
- posługują się językiem polskim w stopniu dobrym;
- aktywnie działają na rzecz miejscowego środowiska polonijnego lub biorą udział w przedsięwzięciach promujących Polskę;
- nie posiadają stałego zatrudnienia;

Wracamy z Afganistanu

W Afganistanie rozpoczęła służbę ostatnia zmiana polskich wojsk. To głównie logistycy, których zadaniem jest wysłanie sprzętu do kraju.

Po ponad 7 miesiącach zakończyli służbę w Afganistanie żołnierze XIV Polskiego Kontyngentu Wojskowego. Ich miejsce zajmuje XV i ostatnia zmiana, stanowią ją żołnierze 10 Brygady Logistycznej z Opola. Ich zadaniem będzie przerzucenie do kraju pozostającego jeszcze w Afganistanie sprzętu oraz zorganizowanie powrotu ostatnim żołnierzom.

Głównym zadaniem, jakie stało przed żołnierzami XIV zmiany było wspieranie Afgańskich Sił Bezpieczeństwa oraz władz lokalnych w prowincji Ghazni. To żołnierze tej zmiany zakończyli też działalności operacyjnej w Ghazni, przeniesli się do bazy w Bagram.

Polscy żołnierze uczestniczyli w ponad 600 patrolach i eskortach w ramach realizacji działań bojowych. W tym czasie Samodzielna Grupa Powietrzna Polskiego Kontyngentu Wojskowego przy wykorzystaniu śmigłowców Mi-17 zrealizowała prawie 600 zadań.

Rzeczpospolita

Повертаємося з Афганістану

В Афганістані розпочала службу остання зміна польських військ. Це, переважно, логісти, які повинні вислати додому обладнання.

Після понад семимісячного перебування закінчили свою службу в Афганістані солдати XIV Польського військового контингенту. Їхнє місце займає XV і остання зміна, до складу якої входять солдати 10 Логістичної бригади з Ополя. Їхнім завданням буде відправка додому обладнання, яке ще залишається в Афганістані, а також організація повернення останніх солдатів.

Головним завданням, яке стояло перед солдатами XIV зміни, була підтримка Афганських сил безпеки та місцевої влади у провінції Газні. Солдати цієї зміни закінчили операційну діяльність у Газні та переїхали на базу в Баграм.

Польські солдати брали участь у понад 600 патрулях і ескор-тах в рамках реалізації бойових дій. За час перебування Само-стійна повітряна група польського військового контингенту при використанні вертольотів Mi-17 виконала майже 600 завдань.

Rzeczpospolita

Sikorski: dopóki Putin jest prezydentem, dopóty Rosja nie zwróci Krymu

– Nie spodziewam się, aby Władimir Putin oddał Krym, dopóki jest prezydentem Rosji – powiedział szef MSZ Radosław Sikorski podczas debaty inauguracyjnej Festiwal im. Jacka Kuronia.

Sikorski uczestniczył w debacie poświęconej przyszłości Ukrainy i Europy, zorganizowanej w Warszawie przez Krytykę Polityczną w ramach Festiwalu im. Jacka Kuronia.

W ocenie szefa polskiej dyplomacji w Polsce bardzo często przeważa pogląd, że jeśli Rosja zostawi Ukrainę w spokoju, to stanie się ona «potencjalną Polską bis», czyli krajem, który może dokonać transformacji.

– Ukrainie nie grozi zniknięcie zagrożenia zewnętrznego, bo nie spodziewam się, aby prezydent Władimir Putin, dopóki jest prezydentem, oddał Krym – powiedział Sikorski.

Podkreślił, że Ukrainie obecnie będzie «i łatwiej, i trudniej» dokonywać demokratycznych przemian – w porównaniu z Polską w 1989 r.

– Łatwiej w tym sensie, że oni nie mają hiperinflacji i nie są krajem zbankrutowanym. My w 1989 r. bankrutem byliśmy i na rynku finansowe wróciliśmy dopiero w połowie lat 90. Ukraina nim nie jest; ma też stabilny system bankowy – przy tym wszystkim, co się dzieje. Ale jednocześnie straciła ileś szans; przede wszystkim ten moment, gdy u nas uwolnienie od komunizmu jednocześnie było odzyskaniem niepodległości i to uwalniało pewną energię społeczną. Oni ten moment kompletnie przegapili – powiedział Sikorski.

Ponadto – dodał – sporym utrudnieniem w przeprowadzaniu reform na Ukrainie będzie utrwalaony model oligarchiczny.

Polskie Radio

Сікорський: «Доки Путін є президентом, доти Росія не поверне Криму»

«Не сподіваюся, що Володимир Путін віддасть Крим, доки він є президентом Росії», – сказав керівник МЗС Радослав Сікорський під час дебатов, з котрих розпочався Фестиваль ім. Яцека Куроня.

Сікорський взяв участь у дебатах, присвячених майбутньому України та Європи. Їх організувало у Варшаві видання «Політична критика» в рамках Фестивалю ім. Яцека Куроня. На думку керівника польської дипломатії, в Польщі дуже часто вважають, що коли Росія залишить Україну в спокої, то Україна стане «потенційною Польщею на біс», тобто країною, яка зможе провести трансформацію.

«Україні не вдасться уникнути зовнішньої загрози, бо не сподіваюся, що президент Володимир Путін, доки він є президентом, віддасть Крим», – сказав Сікорський.

Також він підкреслив, що нині Україні буде «і легше, і важче» здійснювати демократичні зміни в порівнянні з Польщею у 1989 р.

«Легше в тому сенсі, що вони не мають гіперінфляції і не є країною-банкрутом. Ми в 1989 році були банкрутом і на фінансові ринки повернулися вже у середині 90-х років. Україна, при тому всьому, що діється, має стабільну банківську систему. Проте одночасно ця країна втратила певні шанси, передусім, той момент, коли у нас звільнення від комунізму одночасно

2014 | NATO SCOPE

було отриманням незалежності і це додавало певної суспільної енергії. Вони цей момент повністю пропустили, – сказав Сікорський. Він також додав, що великою перепорою у впровадженні реформ в Україні буде усталена олігархічна модель.

Polskie Radio

NATO i Rosja bez wspólnego stanowiska w sprawie Ukrainy

Moskwa zarzuciła Soюзsowi podżeganie do przemocy we wschodniej Ukrainie. NATO odpowiedziało krytyką działań Rosji. W takiej atmosferze odbyło się w Brukseli spotkanie ambasadorów z obu stron.

Dyplomatyczne kontakty między NATO a Rosją to jedyna okazja do wspólnych rozmów. Po aneksji Krymu Soюзs zawarł współpracę z Moskwą na szczeblu wojskowym i cywilnym. Teraz odbyło się pierwsze od tego czasu spotkanie. O jego zwołanie zwrócił się rosyjski ambasador przy NATO, Aleksandr Gruszko.

Sekretarz generalny Anders Fogh Rasmussen poinformował, że nie należało ono do łatwych. «Rada NATO-Rosja to forum na każdą pogodę, tylko że obecnie klimat nie jest dobry» – napisał w oświadczeniu szef Soюзsu. Dodał, że wina nie leży po stronie NATO, ale Rosji, która dokonała nielegalnej agresji na Ukrainę.

Anders Fogh Rasmussen ponownie zaapelował do Moskwy, by wycofała wszystkie wojska z rejonów przygranicznych z Ukrainą i zaprzestała wspierania separatystów.

Gruszko zarzucił z kolei Soюзsowi, że to jego działania i zwiększanie obecności wojskowej w pobliżu rosyjskich granic doprowadzają do zaognienia sytuacji, oraz zagrażają stabilności na kontynencie.

Informacyjna Agencja Radiowa

NATO i Rosja bez wspólnej pozycji щодо України

Москва звинуватила Альянс у розпалюванні насилля у східній Україні. НАТО відповіло критикою дій Росії. У такій атмосфері у Брюсселі відбулася зустріч послів обох сторін.

Дипломатичні контакти між НАТО і Росією – це єдина можливість для спільних розмов. Після анексії Криму Альянс призупинив співпрацю з Москвою у військовій та цивільній сферах. Це була перша від того часу зустріч. Організувати її запропонував російський посол при НАТО Александр Грушко.

Генеральний секретар Андерс Фог Расмуссен заявив, що вона була нелегкою. «Рада НАТО-Росія – це форум за будь-якої погоди, проте нині клімат не є добрим», – написав у заяві керівник Альянсу. Додав також, що винне у цьому не НАТО, а Росія, яка здійснила нелегальну агресію щодо України.

Андерс Фог Расмуссен повторно закликав Москву, щоб вона вивела всі війська з прикордонних з Україною регіонів та припинила підтримку сепаратистів.

Грушко, у свою чергу, закинув Альянсу, що саме його дії та збільшення військової присутності НАТО поблизу російських кордонів доводять до загострення ситуації та загрожують стабільності на континенті.

Informacyjna Agencja Radiowa

Pentagon zapowiada «silniejszą obecność okrętów USA na Morzu Czarnym»

USA zwiększą swą obecność wojskową w rejonie Morza Czarnego, wykorzystując w tym celu część funduszu w wysokości 1 mld dolarów, przeznaczonego dla położonych blisko Rosji państw NATO – oświadczył podczas wizyty w Rumunii minister obrony Chuck Hagel.

Dodał, że kontynuowane będzie wysyłanie amerykańskich okrętów wojennych na Morze Czarne.

Utworzenie przez Stany Zjednoczone funduszu w kwocie 1 mld dolarów na wsparcie i szkolenie sił zbrojnych wschodnioeuropejskich krajów NATO zadeklarował podczas niedawnej wizyty w Warszawie prezydent Barack Obama.

Hagel odwiedził rumuński port Konstanca, gdzie zasztabowany jest obecnie amerykański krążownik rakietowy Vella Gulf, wyposażony w wyrafinowany technicznie elektroniczny system wykrywania celów i kierowania ogniem Aegis.

Nowy fundusz pozwoli na «silniejszą obecność okrętów USA na Morzu Czarnym» – powiedział szef Pentagonu, dodając, że obecność krążownika Vella Gulf w Rumunii to przejaw troski Waszyngtonu o regionalne bezpieczeństwo.

Tvn24

Пентагон обіцяє «сильнішу присутність кораблів США в Чорному морі»

«США збільшать свою військову присутність в районі Чорного моря, використовуючи з цієї метою частину фонду у розмірі 1 млрд доларів, що призначений для розташованих поблизу Росії країн НАТО», – заявив під час візиту в Румунії міністр оборони США Чак Хейгел.

Він також додав, що США і надалі будуть відправляти у Чорне море свої військові кораблі.

Про створення Сполученими Штатами фонду в розмірі 1 млрд доларів на підтримку та навчання збройних сил східноєвропейських країн НАТО заявив під час недавнього візиту у Варшаві президент Барак Обама.

Хейгел відвідав румунський порт Констанца, де нині перебуває американський ракетний крейсер «Vella Gulf», обладнаний досконалою електронною системою «Aegis», котра дозволяє викривати цілі та керувати вогнем.

Новий фонд уможливить «сильнішу присутність кораблів США в Чорному морі», – сказав керівник Пентагону, додаючи, що присутність крейсера «Vella Gulf» у Румунії – це вияв піклування Вашингтону про регіональну безпеку.

Tvn24

Centrum szkoleniowe NATO powstanie w Toruniu?

Żołnierze z krajów Paktu Północnoatlantyckiego od 2018 r. mogliby się szkolić w Toruniu.

«Nowości», które dziś piszą o planach stworzenia Międzynarodowego Centrum Szkolenia Połączonego Wsparcia Ogniowego NATO w Toruniu, powołują się na informacje od posłów z sejmowej komisji obrony. Nowa jednostka oznacza nowe inwestycje, łącznie z budową małego osiedla.

Załączki współpracy już są. Niedawno na toruńskim poligonie wspólnie ćwiczyli polscy i amerykańscy żołnierze. By NATO ostatecznie wybrało Toruń, potrzeba poparcia pięciu państw członkowskich organizacji. Marszałek województwa Piotr Całbecki uważa, że trzeba być w pogotowiu, by nikt nas nie podkuł.

Gazeta.pl

Навчальний центр НАТО з'явиться у Торуні?

Солдати з країн-членів Північноатлантичного пакту із 2018 р. могли б навчатися в Торуні.

Видання «Nowości», яке пише про плани створення Міжнародного навчального центру Об'єднаної вогневої підтримки НАТО в Торуні, посилається на інформацію від депутатів сеймової комісії оборони. Нова структура означає нові інвестиції, в тому числі й будівництво невеликого мікрорайону.

Початок співпраці вже покладено. Недавно на торунському полігоні відбулися спільні маневри польських та американських солдатів. Для того, щоб НАТО остаточно вибрало Торунь, необхідна підтримка п'яти країн-членів організації. Маршалок воєводства Пйотр Цалбецький вважає, що треба бути готовим, аби ніхто нас не випередив.

Gazeta.pl

Komorowski: nie ma krajów NATO drugiej kategorii

Nie ma krajów NATO drugiej kategorii, którym ktoś z zewnątrz – konkretnie Rosja – mówi, czy mogą stacjonować tam wojska amerykańskie – podkreślił prezydent Bronisław Komorowski podczas wspólnej konferencji prasowej z prezydentem USA Barackiem Obamą.

«Dotyczy to także kwestii obecności sił krajów Soюзsu Północnoatlantyckiego i infrastruktury NATO-wskiej na polskiej ziemi» – dodał Komorowski.

Prezydent podkreślił, że decyzja Stanów Zjednoczonych Ameryki o pobycie żołnierzy amerykańskich w Polsce jest potwierdzeniem, że «nie uznajemy żadnych ograniczeń w zakresie stacjonowania sił zbrojnych krajów NATO w Polsce narzucanych od jakiegoś czasu, sugerowanych przez kraj niebędący członkiem Soюзsu».

PAP

Коморовський: «Немає країн НАТО другої категорії»

«Немає країн НАТО другої категорії, яким хтось ззовні, конкретно – Росія, говорить, чи там можуть перебувати американські війська», – підкреслив президент Броніслав Коморовський під час спільної прес-конференції із президентом США Бараком Обамою.

«Це стосується також питання присутності сил країн Північноатлантичного альянсу та натовської інфраструктури на польській землі», – додав Коморовський.

Президент підкреслив, що рішення Сполучених Штатів Америки про перебування американських солдатів у Польщі є підтвердженням того, що ми «не визнаємо жодних обмежень у сфері перебування збройних сил країн НАТО у Польщі, які протягом довгого часу нав'язуються країною, котра не є членом Альянсу».

PAP

Szwedzki kalejdoskop

Шведський калейдоскоп

Nasza znajomość z Niezależnym Hufcem Harcerstwa Polskiego «LS-Kaszuby» ze Szwecji rozpoczęła się jeszcze w maju 2013 roku w Warszawie. Niedawno miałem okazję odwiedzić dawnych znajomych w Sztokholmie.

Наше знайомство з Незалежним харцерським хуфцем «Кашуби» зі Швеції почалося ще у травні 2013 року у Варшаві. Нещодавно мені вдалося завітати до них у гості – до Стокгольму.

Od razu co rzuci się w oczy osobie, która po raz pierwszy trafiła do Szwecji, to mnóstwo zieleni i wody. Ale wszystko po kolei. Ustrój państwowy Szwecji – monarchia konstytucyjna. W kraju mieszka ponad 9 milionów osób. Wśród nich – przedstawiciele różnych narodowości i wyznań. «Trudno znaleźć typowego Szweda» – mówi Andrzej Żurowski z Koła Przyjaciół Harcerstwa ze Sztokholmu, syn Antoniego Władysława Żurowskiego, dowódcy batalionu KOP Berezne. Wspominaliśmy o nim w artykule «Śladami rodziców» («Monitor Wołyński» nr 18 z 10.10.2013), kiedy odwiedził Ukrainę.

Ciekawie, że o 23.00 jest jasno niby w dzień. Jeśli nie ma chmur, latem noce są krótkie i jasne. Jednak zimą, ciemno robi się już około 15.00, a słońce pojawia się dopiero po godzinie 8.00-9.00. W mieście jest wiele miejsc parkingowych, poza tym tutaj można zaparkować na różny czas: na półgodziny, godzinę, dwie, trzy, cztery. Są miejsca, w których mogą zaparkować jedynie klienci tej czy innej instytucji. Warto pamiętać, by uważnie czytać informacje, ponieważ grzywna za niepoprawne parkowanie jest bardzo wysoka. W miasteczkach z domami jednorodzinnymi jest bardzo ładnie. One nazywane są «komunami», ale nie mają nic wspólnego z PGR-ami czy komunizmem.

W pierwszym dniu mojego pobytu w Szwecji ruszyliśmy w podróż do cudownych miejsc w okolicach Sztokholmu. Od epoki wikingów minęło wiele wieków, ale widać, że ich potomkowie cenią naturę, historię i tradycję. Jest tu wiele zbiorników wodnych, łodzi i łódek. Wolno chodzić też po terenie prywatnym. Pośród dzikiej natury można zobaczyć specjalnie przygotowane miejsca na ogniska, łącznie z drewnem. Warto jednak pamiętać o sprzątaniu po sobie. A ludzie? Ludzie są tutaj bardzo życzliwi.

W drugiej połowie dnia spotkaliśmy się z «harcerskim duchem Szwecji» harcmistrzem Janem Potrykusem. Wcześniej był komendantem hufca, wychowywał harcerzy w duchu miłości i szacunku do swojego języka, kultury i tradycji. Harcerze sami wyremontowali drewniane domki, które dostali do dyspozycji. Wspólnie z innymi

organizacjami polonijnymi we współpracy z Konsulatem RP w Sztokholmie organizują spotkania polskich i mieszanych rodzin, które mieszkają w Szwecji.

W kolejnym dniu przebywania w Sztokholmie, zawitaliśmy do niedużej szkoły, w której wykłada się marynarkę i stolarstwo, związane z budową łodzi. Zwiedziliśmy też słynne muzeum «Vasa». W folderze muzeum czytamy: «Określ pod nazwą Vasa zatonał w porcie sztokholmskim 10 sierpnia 1628 roku, tuż po tym, jak wyruszył w pierwszy próbną rejs. Po 333 latach, w roku 1961, udało się go podnieść na powierzchnię. Restaurowany okręt na 98% składa się z oryginalnych części i jest bogato udekorowany setkami różnych rzeźb».

W niedzielę poszliśmy do kościoła, który już prawie od 30 lat katolicy wynajmują u protestantów. Po Mszy Świętej – spacer po Starym Mieście. Pałac Królewski, parlament i wszędzie woda. W pobliżu pałacu, w niewielkiej zatoce, stoi łódeczka królewskiego wędkarza. Uwagę licznych turystów przykuwa warta królewska. Na budynku Akademii – portret Alfreda Nobla. Małe uliczki, ładne domki, stare budki telefoniczne.

W Dniu Dziecka miejscowi Polacy, którzy zajmują się wychowaniem dzieci i młodzieży, spotkali się w Konsulacie RP z polskim rzecznikiem praw dziecka Markiem Michalakiem, który odwiedził Sztokholm. W spotkaniu wzięli udział przewodniczący polskich towarzystw, dyrektorowie, nauczyciele, działacze kulturalni na czele z Ambasadorem i Konsulem Generalnym Polski w Szwecji. Później odbyło się spotkanie z Maciejem Klichem, pracownikiem Ambasady RP w Sztokholmie i członkiem Koła Przyjaciół Harcerstwa. Zajmuje się harcerską gazetą «Czuwaj», która wychodzi w Szwecji.

Wracając ze Sztokholmu przez Warszawę, niespodziewanie trafiłem na uroczystości z okazji 25-ej rocznicy niepodległych wyborów w Polsce. Do Zamku Królewskiego można było dotrzeć jedynie pieszo. Opłaciło się, bo udało mi się zobaczyć przemawiającego Prezydenta USA Baracka Obamę.

Aleksander RADICA

Перше, що впадає у вічі особі, котра перший раз у Швеції, – велика кількість зелені та води. Але все по черзі. Державний устрій у Швеції – конституційна монархія. У країні проживає понад 9 мільйонів осіб. Серед них – представники різних рас та віросповідань. «Типового шведа важко знайти», – каже Анжей Журовський із Кола приятелів харцерства зі Стокгольма, син командувача батальйону Корпусу охорони пограниччя «Березне» Антонія Владислава Журовського. Про нього ми згадували у статті «Шляхом батьків» («Волинський монітор» № 18 від 10.10.2013), коли він відвідував Україну.

Цікаво, що о 23.00 у них видно, як удень. Якщо немає хмар, то ніч улітку коротка і світла. Зате зимою темніти починає десь близько 15.00 і сонця немає до години 8.00-9.00. У місті дуже багато місць для паркування, де можна залишити свій автомобіль на півгодини, годину, дві, три, чотири. Є місця, де можна паркуватися лише відвідувачам. Потрібно лише уважно читати інформацію, бо штрафи за неправильне паркування високі. У котеджних містечках дуже затішно. Їх називають «комунками», хоча нічого спільного з колгоспом чи комунізмом вони не мають.

У перший день мого перебування у Швеції ми вирушили в подорож до чудових місць неподалік Стокгольма. Від епохи вікінгів минуло багато століть, але помітно, що їхні нащадки цінують свою природу, історію та традиції. Тут багато води, човнів та човників і можна ходити по приватних територіях. На дикій природі можна зустріти спеціальне місце для розведення багаття і навіть дрова порубані лежать. Не потрібно тільки забувати прибирати після себе. І люди тут дуже привітні.

У другій половині дня ми зустрілися з «харцерським духом Швеції» харцмістом Яном Потрикусом. Раніше він був комендантом хуфця, виховував у харцерів любов та повагу до своєї мови, культури і традицій. Харцери самі відремонтували дерев'яні будиночки, котрі вони отримали у користування. Вони разом з іншими полонійними організаціями у співпра-

ці з Консульством РП у Стокгольмі організовують зустрічі польських та мішаних родин, котрі живуть у Швеції.

У наступний день перебування у Стокгольмі ми завітали до невеликої школи, у котрій навчають морської справи та столярства, пов'язаного з будівництвом човнів. Відвідали також славнозвісний музей «Vasa». У буклеті музею читаємо: «Корабель під назвою Vasa затонув у стокгольмському порту 10 серпня 1628 року, випливши у свій перший рейс. Через 333 роки, у 1961-му, його вдалось підняти на поверхню. Реставрований корабель на 98% складається з оригінальних частин, багато прикрашений сотнями різних скульптур».

У неділю ми відвідали костел, котрий вже майже 30 років католики орендують у протестантів. Після богослужіння – прогулянка по Старому місті. Королівський палац, парламент і всюди багато води. Біля палацу в невеликій затоці стоїть човник королівського рибалки. Увагу численних туристів привертає королівська вартя. На будинку академії – портрет Альфреда Нобеля. Маленькі вулички, гарні будиночки, старі телефонні будки...

У День дитини місцеві поляки, які займаються вихованням дітей та молоді, зустрілися в Консульстві РП із польським речником прав дитини Марекком Міхалюком, що завітав до Стокгольма. У зустрічі взяли участь голови польських товариств, директори, вчителі, культурні діячі на чолі з Генеральним консулом та послом Польщі у Швеції. Пізніше відбулася зустріч з Мацеєм Кліхом, працівником Посольства РП у Стокгольмі та членом Кола приятелів харцерства. Він займається харцерською газетою «Чувай», що виходить у Швеції.

Повертаючись зі Стокгольма через Варшаву, несподівано для себе потрапив на урочистості з нагоди 25-ї річниці незалежних виборів у Польщі. Дістатися до Королівського замку можна було лише пішки. Але виступ президента США Б.Обами таки вдалося почути.

Олександр РАДИЦА

ХТО МОЖЕ СТАТИ УЧАСНИКОМ STP?

У Програмі Study Tours to Poland можуть взяти участь успішні студенти вищих навчальних закладів, що беруть активну участь у громадському житті та відповідають наступним формальним вимогам:

- I. Віком 18 - 21 років (народжені 1 січня 1993 - 30 червня 1996 року)
- II. Які є громадянами Білорусі, Молдови, України та Російської Федерації
- III. Які навчаються у Білорусі, Молдові, Україні та Російській Федерації (у Калінінградській, Новгородській, Ленінградській областях та місті Санкт-Петербург)
- IV. Які мають дійсний закордонний паспорт (термін дії паспорту повинен бути щонайменше до 31 березня 2015)
- V. Які ще не брали участі у Програмі Study Tours to Poland

ЯК МОЖНА СТАТИ УЧАСНИКОМ STP?

Для участі в STP кандидати проходять відбір на конкурсній основі

ТЕРМІНИ РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОГРАМИ:

Заявки від кандидатів приймаються до **6 липня 2014 року**
Інформацію про результати конкурсу кожен з кандидатів отримає індивідуально до **15 серпня 2014 року**
Візити відбуватимуться у **жовтні та листопаді 2014 року** (конкретні дати участі будуть подані відібраним учасникам індивідуально).
Тривалість візиту – 12 днів

ВИТРАТИ, ПОВ'ЯЗАНІ З УЧАСТЮ У ПРОГРАМІ:

Витрати на проживання та харчування: організатор бере на себе витрати на проживання та харчування на території Польщі під час візиту.

КОНКУРС ДЛЯ СТУДЕНТІВ

Польсько-Американський Фонд Свободи, Фонд «Боруссія», Коллегія Східної Європи ім. Яна Новака-Єзьоранського, запрошують активних студентів із Білорусі, Молдови, України та Російської Федерації (з Калінінградської, Новгородської, Ленінградської областей та міста Санкт-Петербург) взяти участь у Програмі Study Tours to Poland (STP).

Витрати, які передбачає програма візиту: організатор бере на себе витрати, пов'язані з підготовкою та реалізацією програми візиту.

Візові витрати: учасники отримують запрошення, яке надає їм право отримання безкоштовної візи до Польщі на час тривання програми.

Організатори не повертають додаткових коштів витрачених, наприклад, на поїздку в консульство для отримання візи.

Учасники самостійно врегульовують витрати на медичне страхування для отримання візи до Польщі.

Витрати на проїзд: учасники Програми Study Tours to Poland для студентів беруть на себе частину витрат на проїзд пов'язаних із поїздкою до Польщі.

ПРОЇЗД ДО ПОЛЬЩІ

У рамках Програми Study Tours to Poland для студентів:

- учасники приїжджають на місце візиту в день, який визначає організатор;
- учасникам повертається частина витрат на проїзд у міжнародному сполученні (в тому числі проїзд по країні навчання), згідно з визначенням тарифом компенсацій. Розмір компенсації вираховується згідно зі ставками для країн та областей, у яких знаходиться вищий навчальний заклад запрошеного студента (див. «Зони»). Підставою для повернення витрачених коштів є надання організаторові оригіналів проїзних документів;
- витрати на проїзд у місцевому сполученні на території Польщі повертаються учасникам під час візиту або (у випадку такої можливості) організатор візиту завчасу купує квитки on-line для кожного студента індивідуально. **Засоби пересування на території Польщі (громадський транспорт, потяг, автобус) визначає організатор візиту**
- маршрут проїзду кожного учасника узгоджується безпосередньо з організатором візиту. Витрати на проїзд по маршруту, котрий не був консультований та затверджений організатором візиту – не компенсуються.

Учасники з України отримують загальну доплату на витрати на приїзд до Польщі у розмірі:

I зона: до 170 злотих

II зона: до 120 злотих

III зона: до 90 злотих

Зона I: Автономна Республіка Крим, місто Севастополь, Запорізька область, Дніпропетровська область, Донецька область,

Луганська область, Миколаївська область, Одеська область, Херсонська область.

II зона: місто Київ, Київська область, Кіровоградська область, Полтавська область, Сумська область, Харківська область, Черкаська область, Чернігівська область

III зона: Вінницька область, Волинська область, Житомирська область, Івано-Франківська область, Львівська область, Рівненська область, Тернопільська область, Хмельницька область, Чернівецька область, Закарпатська область

Приклад:

Учасниця проекту, що навчається у Донецьку, прийнята до участі у візиті у м. Щецин. Вона їде поїздом Донецьк-Львів (транспортним засобом внутрішнього сполучення по Україні), потім автобусом Львів-Варшава (транспортним засобом міжнародного сполучення), а далі поїздом Варшава-Щецин (транспортним засобом внутрішнього сполучення по Польщі).

Згідно із засадами програми, **й за умови, що такий спосіб проїзду був попередньо схвалений організатором її візиту**, їй повертаються наступні витрати:

- за проїзд Донецьк – Львів – Варшава (після пред'явлення оригіналів проїзних документів) – до 170 злотих (Україна, Донецька область, I зона).
- за проїзд Варшава – Щецин – витрати повністю

ПРОЇЗД З ПОЛЬЩІ

- витрати на зворотну дорогу та її організацію бере на себе організатор візиту;
 - організатор візиту купує в Польщі квитки міжнародного сполучення до країни навчання учасника, або з кожним учасником індивідуально визначає інші можливості (наприклад, завчасу купує квитки on-line);
 - квитки на транспорт внутрішнього сполучення в країні навчання учасник має привезти із собою на початок візиту.
- Без наявності квитків компенсація витрат на проїзд не буде можлива.**

ПОДАННЯ ЗАЯВКИ НА УЧАСТЬ В STP

Процедура подання заявки на участь у Програмі БЕЗКОШТОВНА!

Заявка на участь у Програмі виповнюється онлайн (див. СТУДЕНТИ - НАБІР).

Більше про програму читайте на сайті www.studytours.pl

IV Міжнародовий конкурс пластичний для дітей і молоді

ГРАFIKA I OKOLICE 2014

Організатор:

Мłodzieżowy Dom Kultury w Kluczborku

вспółпраца:

Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku
Starostwo Powiatowe w Kluczborku

Cele:

- розповсюдження знань о різних техниках графічних
- конфронтація osiągnięć rówieśniczych
- презентація dorobku artystycznego dzieci i młodzieży szkolnej z różnych krajów i kręgów kulturowych
- wymiana doświadczeń metodycznych i artystycznych nauczycieli i instruktorów prowadzących zajęcia plastyczne.

REGULAMIN**Uczestnicy:**

- uczniowie wszystkich typów szkół,
- uczestnicy pozalekcyjnych i pozaszkolnych zajęć plastycznych.

Uczestnicy podzieleni będą na kategorie wiekowe:

1. do 9 lat
2. 10 – 13 lat
3. 14 – 16 lat
4. 17 – 20 lat
5. licea i szkoły plastyczne

Tematyka konkursu:

Tematykę prac konkursowych pozostawiamy do wyboru uczestnikom.

Natomiast dla wszystkich niezdecydowanych proponujemy, w tej edycji konkursu, temat: „Kluczbork dawniej i dziś”.

Warunki uczestnictwa:

Do udziału w konkursie dopuszcza się maksymalnie trzy prace jednego autora, w dowolnie wybranej technice graficznej: akwaforta, akwatinata, sucha igła, mezzotinta, miedzioryt, linoryt, drzeworyt, serigrafia, itp. Dopuszcza się techniki z pogranicza grafiki, takie jak kolografia, szablon, stempel, itp. pod warunkiem, że dają one możliwość powielania odbitek.

Prace wykonane metodą monotypii i kalkografii nie będą brane pod uwagę.

Maksymalny format prac: A3

Przez format maksymalny należy rozumieć wielkość odbitego obrazu. Szerokość marginesu nie jest wliczana do formatu maksymalnego.

Prace konkursowe muszą być zaopatrzone w kartę informacyjną zawierającą:

- imię, nazwisko i wiek autora (prosimy podać ilość lat, a nie klasę do której autor uczęszcza)
- adres, e-mail i telefon placówki rekomendującej pracę
- imię i nazwisko nauczyciela pod którego kierunkiem została wykonana.

Prace niezgodne z regulaminem, nadesłane po terminie, zrolowane lub zniszczone nie będą brane pod uwagę.

Terminy:

Prace należy przesłać w opakowaniu zapewniającym bezpieczne dotarcie przesyłki w terminie **do 30 września 2014 roku**, na adres organizatora:

**Młodzieżowy Dom Kultury
46 – 200 Kluczbork
ul. Damrota 4
Polska**

Uroczyste otwarcie wystawy pokonkursowej odbędzie się w październiku 2014 roku w Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku. Wyniki konkursu będą zamieszczone na stronie internetowej:

www.mdk.superhost.pl. O wynikach konkursu laureaci zostaną powiadomieni odrębnym pismem.

Komisja oceniająca:

W skład komisji konkursowej będą wchodzić profesjonalni artyści – plastycy.

Nagrody:

Organizatorzy przewidują dla autorów najlepszych prac nagrody rzeczowe oraz dyplomy.

Przewiduje się udział autorów nagrodzonych prac i ich nauczycieli (instruktorów) w uroczystym otwarciu wystawy. Zasady udziału w podsumowaniu konkursu zostaną określone w terminie późniejszym i będą podane na stronie internetowej www.mdk.superhost.pl.

Nagrody rzeczowe, nie odebrane osobiście, mogą być przesłane laureatom na ich koszt, po uprzednim uzgodnieniu z organizatorem

Uwagi końcowe:

Przesłanie prac konkursowych jest równoznaczne z akceptacją regulaminu konkursu i przekazaniem wszelkich praw organizatorowi.

Przesłane prace przechodzą na własność organizatora.

Organizator zastrzega sobie prawo publikowania i reprodukcji prac konkursowych bez wypłacania honorariów autorskich.

W sprawach organizacji i podsumowania konkursu można kontaktować się z kuratorem konkursu Józefem Zającem: zefzaj@gmail.com lub z sekretariatem MDK w Kluczborku tel./fax 77 418 25 30, e-mail: mdkkluczbork@interia.pl
Zapraszamy do udziału w konkursie.

PRASA // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
адміністратор	1 800	Адміністрування процесів у торгівельній залі супермаркету, управління персоналом, контроль наявності товару, термінів придатності, цінників.
адміністратор	2 389	магазин М"ясна точка", контроль роботи продавців, знання І.С-бухгалтерії, оформлення накладних
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, знання технології та рецептури приготування напоїв в кафе "Вербі"
бармен	1 500	обслуговування клієнтів, робота в кафе "Фарт"
бармен	1 300	обслуговування клієнтів, вміння приготування напоїв (шейків , міксів і т.д.)
бармен	1 220	робота в кафе-барі("Кварт" с.Липини)
бармен	1 218	робота в піцерії "Соло".
бармен	1 218	слідкувати за наявністю товару в барі, добросовісне обслуговування клієнтів, знання КА
бармен	2 000	швидко, якісне обслуговування клієнтів кав'ярні в ТЦ Порт Сіті
бетоняр	2 000	виготвлення малих архітектурних форм з бетону та мармурової крихти, акуратність. без шкідливих звичок.
бухгалтер	2 000	знання І С-бухгалтерії, ведення в базу даних первинних бухгалтерських документів, податковий кредит, інвентаризація, ведення складу
бухгалтер	1 300	складський облік (прихід, розхід, переоцінка, обробка звітності), знання ІС Бухгалтерії.
вантажник	1 500	Завантаження та розвантаження меблів. Попередньо телефонувати
вантажник	1 218	завантаження та розвантаження готової продукції
вантажник	1 500	навантаження та розвантаження вантажу до 50 кг., автозапчастини , деталі до автомобілів
вантажник	1 218	розвантаження та завантаження товару на магазині
верстатник деревообробних верстатів	2 710	подає та розміщує заготовки на робочих місцях, приймає деталі після їх обробки на верстаті
виконавець робіт	1 400	робота на будівельних об'єктах району та області
Виконавець художньо-оформлювальних робіт	4 600	Виконувати художній розпис на стінах, художня ліпка на стінах, моделювання. Можливе стажування.
водій автотранспортних засобів	1 500	автомобіль, "ГАЗ", "УАЗ", "Фольцваген"
водій автотранспортних засобів	3 000	Перевезення вугілля, торфобрикетів, цегли, деревини автомобілем КАМАЗ з причіпом
водій автотранспортних засобів	1 500	перевезення лісопродукції по Волинській області.
водій автотранспортних засобів	2 230	Перевезення поштових відправлень автомобілем ГАЗ, УАЗ (матеріально відповідальна особа), наявність посвідчення на водіння автомобіля з газобалонним обладнанням
водій автотранспортних засобів	1 218	робота водія на автомобілі "Газель"
водій автотранспортних засобів	1 280	Робота на автомобілі "Вольво" (бензовоз), перевезення по Україні.
водій автотранспортних засобів	1 250	робота на автомобілях "МАЗ".
водій автотранспортних засобів	1 500	розвезення бісквітної продукції
Газозварник	1 300	Газопровідні роботи, посвідчення обов'язково. Можливе стажування.
Газозварник	3 000	монтаж газопроводів та заварювання труб
геодезист	2 000	виконувати геодезичні зйомки, знання програми Autocad
годувальник	1 278	Годувальник безпритульних тварин. Приготування та роздача їжі для собак, допомога в прибиранні вольєрів
двірник	1 400	прибирання території по вулицях Федорова і Гордіюк
дизайнер (художник-конструктор)	1 600	робота в поліграфії, знання програм Corel, Hustrator
Дизайнер тканини	1 218	робота з тканинами, оформлення замовлень, ескізів, вміння підбору кольору
директор комерційний	1 218	організація роботи закладу громадського харчування. Попередньо телефонувати
Електрогазозварник	3 000	монтаж газопроводів та заварювання труб
електрозварник на напіваавтоматичних машинах	3 000	Зварювання металевих дверей та їх укомплектування

Посада	З/П	Вимоги
електрозварник на автоматичних та напіваавтоматичних машинах	2 000	проведення зварювальних робіт в кузовному цеху
електромонтер з обслуговування електроустновок	2 000	обслуговування електрообладнання
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 800	обслуговування обладнання паперового виробництва
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 696	ремонт електрочастин двигунів, пускової апаратури, забезпечення виробництва електроенергією, знання електричної підстанції
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	2 000	робота по ремонту електрообладнання з навиками роботи з електронікою
електрослюсар будівельний	1 400	робота на будівельних об'єктах району та області
енергетик	1 400	робота на будівельних об'єктах району та області
завантажувач-вивантажувач печей	1 500	завантаження пічних вагонет з цеглою в тунельну піч, фізично витривалі особи
завідувач господарства	2 000	організовувати та забезпечувати належний господарський стан підприємства
заступник начальника відділу	3 000	заступник начальника цеху, здійснювати організацію роботи цеху, ведення документації підприємства по цеху, надання звітів по результатах роботи цеху
зварник пластмас	3 000	зварювання деталей пластмас
інженер з охорони праці	1 397	ведення документації з охорони праці
інженер з охорони праці	1 800	знання законодавства з охорони праці, забезпечує безпеку праці на будівництві й ремонті будівель та споруд будівництва, проводить підготовку статистичних звітів з охорони праці.
інженер з охорони праці	1 220	охорона праці на підприємстві, співпраця з держнаглядом
інженер з проектно-кошторисної роботи	1 400	складання кошторисів та актів виконаних робіт; будівельно-монтажних робіт та реконструкцій будівель
інженер з транспорту	2 500	нагляд за транспортним парком, організація охорони праці, розробка маршрутів
інженер-землепородник	2 000	виконувати геодезичні зйомки, знання програми Autocad
інженер-програміст	1 400	знання мови програмування, робота в комп'ютерних програмах SQL, DELFI, ORACL
касир (на підприємстві, в установі, організації)	1 400	прийом грошових коштів, ведення видаткових касових ордерів
комплектувальник	3 000	Складання металевих дверей, врізання замків, встановлення накладок на дверний блок
комплектувальник проводів	2 300	"прокладання проводів згідно технічних креслень на дошках, обмотування проводів за допомогою ізострічки, робота на спеціальних операціях. Безоплатне навчання."
комплектувальник товарів	1 218	комплектування та розфасування товарів вагою понад 50 кг, забезпечення постійного оновлення товару
кондитер	2 500	Виробництво кондитерських виробів в магазині "Ваш кондитер" пр. Волі, 15. Можливе стажування.
кондитер	1 560	вміння прикрашати бісквітні вироби
кравець	3 000	пошиття одягу з елементами вишивки
кухар	2 000	здійснення приготування піци, робота у ресторані "Брама" по пр. Соборності
кухар	1 218	Готувати салати, холодні закуски, перші та другі страви української кухні. Підготовка бенкетів
кухар	1 300	знання технології приготування страв
кухар	1 250	Обов'язки кухаря. Піцерія "У Тата" по пр. Волі, 9, можливе стажування з подальшим працевлаштуванням.
кухар	2 800	приготування гарячих та холодних страв української кухні; робота в кафе "Хурма"
кухар	1 218	приготування гарячих та холодних страв. Попередньо телефонувати
кухар	1 800	приготування перших та других страв, робота в кафе с. Забороль
кухар	2 000	приготування піци, робота в кафе "Хурма"

Посада	З/П	Вимоги
кухар	2 200	приготування суші, робота в кафе "Хурма"
кухар	1 218	приготування холодних та гарячих страв
кухар	2 500	робота в кафе "Пательня" вул.Ветеранів, 18, писати і читати калькуляційні і технологічні карти
кухар	1 218	робота в піцерії "Соло", можливе стажування,
кухонний робітник	1 300	робота в кафе "Фарт" вул. Ковельська, 8 А
Листоноша (поштар)	1 600	матеріально-відповідальна особа, доставка пошти, пенсій, товарів народного споживання
лікар-терапевт	2 003	Огляд перед допуском донорів до здачі крові
лікар-терапевт	1 742	Огляд перед допуском донорів до здачі крові
ловець бездоглядних тварин	1 278	Здійснювати відловлювання бездоглядних тварин гуманними методами
майстер дільниці	2 500	контроль за виконанням робіт поточного ремонту житлового фонду (покрівель)
Маляр	2 000	вміння користуватись малярними установками, знання правил техніки безпеки, покраска автобусів
машиніст екскаватора одноковшового	1 220	Надання кваліфікованих послуг по підготовці до будівельних робіт та технічне обслуговування екскаватора
машиніст крана (кранівник)	1 300	Кранівник автомобільного крану, обслуговування крану.
машиніст крана (кранівник)	1 218	Кранівник на автомобільний кран, навантаження вантажів
машиніст крана (кранівник)	1 400	машиніст крана гусеничного, робота на будівельних об'єктах району та області
Машиніст крана автомобільного	3 500	робота на крані "FAUN" 35 тонн, 25 метрів виліт стріли, наявність посвідчення
механік з кранового господарства	2 200	обслуговування та контроль кранового господарства
механік-налагоджувальник	1 218	налагодження та контроль лінії по перемотці туалетного паперу
механік-налагоджувальник	1 600	обслуговування поліграфічного обладнання
мийник покришок	1 300	автомийник на мийку вантажних автомобілів
монтажник зовнішніх трубопроводів	1 850	монтаж та ремонт систем опалення, водопостачання, каналізації і водостоків
монтажник санітарно-технічних систем і устаткування	1 850	монтаж та ремонт систем опалення, водопостачання, каналізація і водостоків
монтувальник шин	1 300	шиномонтажник, монтувати шини на вантажних автомобілях
моторист передавального візка	1 300	транспортування вагонеток з цеглою-сирцем за допомогою передавального візка, нумерування вагонеток
муляр	3 000	беруть участь у зведенні і ремонті багатопверхових будинків, роблять кладку несучих стін, фундаменту арок, зводів, колон, робота проводиться в новостворених будівлях, розряд 3-5, робота на висоті
муляр	2 028	Мурування, зовнішня та внутрішня кладка
начальник відділення зв'язку	2 050	матеріально-відповідальна особа, знання касового апарата 0,5 ставки, заробітна плата 1025,0грн.(на підміну відпусток)
оператор відеозапису	1 265	проведення відеоспостереження магазину Вонак м. Луцьк, 6-р Дружби Народів
оператор котельні	1 220	обслуговування котлів, наявність посвідчення
офіціант	1 220	виконувати обов'язки офіціанта в кафе "Вербі"
офіціант	1 218	Обслуговування відвідувачів кафе, прийом замовлень
офіціант	1 218	обслуговування клієнтів в клубі XXI століття
офіціант	1 218	обслуговування клієнтів закладу, приготування напоїв. Попередньо телефонувати
офіціант	1 218	обслуговування клієнтів кафе "Таллін". Попередньо телефонувати
офіціант	1 220	обслуговування клієнтів пивбару "Кварт", телефон для опібесіди 0503772778

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошука, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

BIAŁO CZERWONE

Program wspierania
oświaty polskiej
na Ukrainie

Szanowni Państwo!

Miło nam poinformować, że Fundacja „Wolność i Demokracja” rozpoczęła na Ukrainie realizację projektu „Biało-czerwone ABC”. Projekt obejmuje wszystkie formy i poziomy nauczania języka i kultury polskiej, ale przede wszystkim skierowany jest do szkół sobotnich oraz innych szkolnych punktów nauczania języka polskiego na Ukrainie.

Celem projektu jest podniesienie poziomu nauczania języka polskiego i wiedzy o Polsce poprzez wspieranie rozwoju oświaty polskiej na Ukrainie, budowanie skutecznego, długofalowego i transparentnego systemu wsparcia oświaty polskojęzycznej uwzględniającego specyficzne potrzeby Polaków i osób polskiego pochodzenia, pomagającego w zachowaniu tożsamości narodowej.

NA CO MOŻNA OTRZYMAĆ DOFINANSOWANIE

- dofinansowanie zakupu wyposażenia szkół;
- dofinansowanie zakupu pomocy dydaktycznych i edukacyjnych;
- wsparcie metodyczno-pedagogiczne;
- dofinansowanie kosztów czynszowych utrzymania placówki;
- dofinansowanie szkolnej działalności śródrocznej (wycieczki, konkursy, imprezy okolicznościowe i patriotyczne);
- wynagrodzenie dla wychowawców i nauczycieli.

KTO MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O DOFINANSOWANIE?

- Polskie grupy przedszkolne
- Polskie przedszkola
- Szkoły stacjonarne z polskim językiem nauczania
- Piony polskie funkcjonujące w szkołach ukraińskich
- Wszystkie rodzaje szkół sobotnio-niedzielnich
- Punkty nauczania prowadzone przez parafie, organizacje polskie

KTO MOŻE UBIEGAĆ SIĘ O DOFINANSOWANIE?

Wszelkie szczegółowe kwestie zawarte są w Regulaminie projektu – dostępnym na stronie www.wid.org.pl

W CELU WZIĘCIA UDZIAŁU W PROJEKCIE NALEŻY:

- Zarejestrować się na stronie www.wid.org.pl.
Można to zrobić samodzielnie na stronie www.wid.org.pl lub skorzystać z pomocy konsultanta Fundacji na Ukrainie (kontakt poniżej). Szkoła może być też zarejestrowana w bazie danych szkół prowadzonej przez ORPEG na stronie www.polska-szkola.pl oraz na portalu www.znpu.com.ua (portal Ogólnoukraińskiego Koordynacyjno-Metodycznego Centrum Nauczania Języka Polskiego i Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie). Jednak – niezależnie od obecności placówki na tych listach – konieczne jest zarejestrowanie się na www.wid.org.pl.
- Prowadzić dokumentację merytoryczną obejmującą między innymi listę uczniów z podziałem na grupy, frekwencję na zajęciach, czas pracy nauczycieli, realizowany program nauczania.

Szkoła powinna realizować program nauczania obowiązujący na Ukrainie (program zatwierdzony przez Ministerstwo Oświaty i Nauki Ukrainy lub program autorski zatwierdzony przez lokalne kuratorium oświatowe lub inny organ upoważniony) lub wykorzystujący polską podstawę programową Podstawa programowa dla uczniów polskich uczących się za granicą.

JAKIE SĄ KORZYŚCI Z UDZIAŁU W PROJEKCIE

Wchodząc do projektu:

- szkoła staje się częścią światowego systemu edukacji polonistycznej – opartej na nowoczesnym nauczaniu języka polskiego oraz przekazywaniu polskiej tradycji i kultury;
- uczniowie będą mogli brać udział w atrakcyjnych konkursach, olimpiadach organizowanych przez Fundację oraz korzystać z pomocy w celu wzięcia udziału w dotychczas organizowanych na Ukrainie konkursach i olimpiadach;
- nauczyciele otrzymają wsparcie finansowe pod warunkiem wzięcia na siebie odpowiedzialności za jakość kształcenia opartego na odpowiednich programach nauczania i podręcznikach.

Wszystkich zainteresowanych prosimy o kontakt:

w Polsce: Julia Savelieva – asystent ds. współpracy z placówkami szkolnymi,
e-mail: oswiata@wid.org.pl

na Ukrainie: Jerzy Kowalewski – konsultant projektu,
e-mail: kowalewski@wp.pl; tel. +380 964 711 309.

Zapraszamy do biura Oddziału Fundacji Wolność i Demokracja we Lwowie (po wcześniejszym umówieniu z konsultantem) przy ul. Rutkowicza 12 m. 7

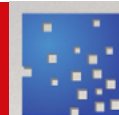
Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych
otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych
w ramach konkursu na realizację zadania
„Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.”

Rzeczpospolita Polska
Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt jest współfinansowany ze środków finansowych otrzymanych z Ministerstwa Spraw Zagranicznych w ramach konkursu na realizację zadania «Współpraca z Polonią i Polakami za granicą w 2014 r.» za pośrednictwem Fundacji „Wolność i Demokracja”

**WOLNOŚĆ
i DEMOKRACJA**